

928

Shree Raghunath Sanskrit Research Institute Library,
Jammu

No. २२८ - घ

Title ताजिकतंत्र सारवृत्तिः कर्मप्रकाशिका

Author नारायणमहः

Extent ५८ Age

Subject ज्योतिषम् : सम्पूर्णम्

पू. दत्त

पू. दत्त

नं० ८२८-घ

मनुष्यजानकम् नाजिकतंत्रसरोका
कर्मप्रकाशेणवा कर्मप्रकाशिकाएवमुक्ति
सहितः

नं० ८२८-घ

पत्राणि पू. दत्त (अपूर्णम्)

वस्तु १
अक्रा ५२८

मनुष्यजातकंसटीकं कर्मप्रकाशपरनामकं ॥ ५६
२१३।

नं० ५२८-५
रामिक रामाजी रवि
५९ दलाली
कर्म-मार्गदर्शक

कर्मप्र.
टी. २

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॐ उद्यत्कोटि दिवाकराय निमं रक्तांगरागं शुके हस्ते मोदकपात्रं
ऊर्ध्वधरे वीणाधारी संयुतं ब्रह्मैव प्रमुखेषु किन्नराणां सिंहेषु विद्याधरैः सेव्यं सत्सुख
दंगजे इव दनवाकसिंहिदं नमजे हृदि गीर्वाणं दिने प्रांगिरं विस्मृतां गुरुविंदकं मकाचार्यवर्या
न प्रणम्याथ कर्मप्रकाशस्य वृत्तिकर्मी हवालावबो धाय सम्यक् २ न नतिर्विज्ञप्रणसमाप्ति
कामनुयातुं नृपिषाणि द्येयै निवृत्तिं शुकीर्षितं प्रतिजानीते न तेत्यादिना गिरंगत्वा पुन

ॐ नत्वा गिरंगत्वा यन्निग्रहवर्गमुखं तेन कर्मसाक्षिणमलक्षगुणं गुरुं च श्रीविंदको
क्तगुरुताजिकतत्रदीपात्कर्मप्रकाशमण्दीयकमुद्रसमि १ यत्कर्मैव भिदीयते २
किल बुधेर्देवी धर्माध्यात्मिकै रत्यासन्नफलप्रवृत्तलटने कस्माच्चिदसैनमः यदा ॥
यदि हि तागमेषु गणकश्रेष्ठः स्फुटदृश्यते तृपतिर्मलदपणेष्विव जने तेभ्योपि संस्था ॥

गणपतिं तत्ताग्रहवर्गमुखं सूर्यं तत्ताग्रहं च न सादृश्यं भूतं गुरुं शतक्षयगुणं लक्षितं योऽप्यलक्ष्याः न
लक्ष्याः प्रलक्ष्याः प्रलक्ष्याः पुनर्गुणश्चाह लक्ष्यगुणस्तोति यत्ते यस्य तेन सा भूते श्रीविंदकोक्तगुरुता
जिकतत्रदीपात्कर्मप्रकाशतामान् अण्दीयकमुद्रसमि श्रीमोक्षो विंदकः नोक्तो योगगुरुता
जिकतत्रदीपस्तत्तात्कर्मप्रकाशकप्रण्दीयकं कर्मप्रकाशयतीति तत्कर्मप्रकाशकमेतादृशम

एदीयकं नाम पूर्वकर्मजितकर्मणो यो न ककरोमीत्यर्थः १ यत्कर्मणि अखिलैर्बुधैर्यत्कर्मणि पुनः
 कथं भूतं बलवते कस्यैविदस्मेतसः यदा यद्विज्ञानमेषु ये विधीयते किलेति निश्चयेन आध्यात्मिकं
 बोधश्चैव विधीयते कथं भूतं कर्म प्रत्यासन्नफलं पुनः कथं भूतं भवत्यत्र विनाशो रहितमित्यर्थः
 यदा यद्विज्ञानमेषु ये विधीयते आगमस्य विहितमस्य लेख्यं यद्विज्ञानमेषु ये गगनं वसिष्ठ पराशर
 शोमक विदकादिभिर्विहितेषु आगमेषु जातकताजिकेषु गणाशिवकप्रैर्हः सप्तमत्यासन्नफल
 विसंवादिह प्रपन्ने केषु किमिव न निर्मलदपणेषु रूपमिव दृश्यते इति कृतान्तं अखिलेषु विनये

श्रीर्षग्रीवांसावुरस्तदृष्टीयार्थं गुरुचोरुजानुद्वयं च
 जेद्ये पादौ लग्नपुसो लजाद्यादेहात्मानो राशयो द्वादशसुः ३

न तमस्करोमीत्यर्थः २ श्रीर्षग्रीवेति मेधादिषु येषु पायास्तेष्वंगेषु ज्ञानं कुर्वन्त्येव ह्यति व्याधौ
 न दं गेयीशु युद्धादौ न दं गे ज्ञानः जातकेन स्मिन्नेति लमषकादिचिह्नानि तद्वशाद् गायुचेने मे
 षः श्रीर्षः १ वृषोग्रीवा २ मिथुनः ३ मीनः ४ कर्कास्तदं ५ सिंहो वरुः सनाभ्युदरः ६ कन्या चामरुद्रभा
 गयुत एष्टवंशः ७ नलाकस्तयोरधः स्थिता स्थीनियार्था विस्मयिधीयते ८ वृश्चिको पुरुषमित्यनेन
 मगुलमहमुक्ता ९ धनुर्विद्वद्द्वयः १० मकरजानुद्वयः ११ कुंभजानुद्वयः १२ मीनः पादौ १३ लग्नपु

कर्मग्र.
टी. २

हवस्यमेवादिहादसागशयोदेहांगा निमवन्ति इति विषये नि मेषमिषुतसिंहतलाधनुः कुंभाः एते वि
 यजाः पुरुषाः अने समाः सिवयुनेमेवाद्यः क्रमेण चरस्थिरदिदेहाः ज्ञेयाः सदा मारभ्य कर्कावधि वि
 यतोऽप्यितोलववश्च कर्कसाभ्यस्य गवधिसमोदया महांतश्च ५ अज्ञेयः मेषमस्य विहायुतमदा
 मकरधनुषोन्नगार्थं च यदा प्लोक कर्कटस्थितो गदरहितो कुंभमीनो मिषुन कन्या तलाधनुः पूर्वा
 र्थं कुंभोन्नगार्थादिपादाः ५ रजःशुनि लेखमाभ्यरेकः श्वेतः शुक्रनिभः श्वेतरक्तो लोभवर्णः सुसुः शु
 क्राधिकलोभवर्णः सरक्तकृष्णः रजःकृष्णो भूमः दीप्तिमान् श्वेतः सधुषिणः कबुरः पीतप्रपोमोर

निषमाः पुरुषाः समाः सिवो जमखास्ते च चरस्थिरदिदेहाः विषमोदयितो मृगादयः
 मृदलचवो न्येत समोदयामहांतः ५ अज्ञेयः मेषमस्य विहायुतमदाख्याः समकरधनुषदार्थं
 काः यदा प्लो सनेन मलिजुलीरकावयादौ जषकलगावधिरदिपादकाः सुः ५ रजः
 श्वेतः कीरुक्पाटलाभो भूमः पांडुः कबुरः शामलश्च हम्नः पिणः कबुरो वक्ररेते मेषा
 दीनां देहवर्णाः क्रमेण ६ ॥

ऊयोगेवक्रः एते देहवर्णा ज्ञेयाः ६ चत्वारः इति मेषमाभ्य कर्काताः स्वयं च मनवमैः सहिताः य
 णामेषमिह धनुषोपिः वृषकन्या मृगाः क्षिप्रः मिषुन तला कुंभावायुः कर्कटस्थिकमीना जलगण
 यः सधार्थ मित्रपुरुषाः ५ ६ ॥ १ ॥ द्विषट्स्थिरः ३ ॥ १ ॥ मित्रपुरुषाः ५ ६ ॥ २ ॥ द्विषट्स्थिरः मेषमिषु

शिव.
२

नसिंहनुलायनः कुंभादिवावलिनः तुषककककन्यावृष्टिकमकरदीनाराजौवलिनः ॥५॥ मि
 त्रे २६॥ १८ दिट ३॥ १॥ मित्रे ५॥ ६॥ १८ दिट १॥ ५॥ १८ आदिवागे २॥ ६॥ १८ भूमिवागे ३॥ १॥ १८ वनवागे ४
 ॥ १८ जनवागे १॥ ५॥ १८ पूर्ववागे २॥ ६॥ १८ दक्षिणवागे ३॥ १॥ १८ पश्चिमवागे ४॥ १८ १८ उत्तरवागे १॥ ५॥ १८ दक्षि
 णप्रकृतिः २॥ ६॥ १८ दक्षिणप्रकृतिः ३॥ १॥ १८ उत्तरप्रकृतिः ४॥ १८ १८ मित्राः पूर्वोक्तानि नि
 मित्रानि पञ्चदशकारणवियोज्यानि ॥ कोविदिति दृष्टिककककुंभमीनमकरावहप्रजाः मघनुला

वनारः सहयंचमैः सनवमैर्मखादयोपिः क्षितिर्वीर्यवारिचन्तस्योदिननिषेसि
 उद्विषावक्रमानं स्युसगणिकमनयोदि कुंभनायस्युद्विषादिशोद्विषादिम
 इतकोससुरुचिस्त्रिधाटकाणश्चने ॥ कोविः कुलीरुटमीनमगाप्रजाः
 मेघोधटस्युद्विषाभोत्पकसस्योमी कन्याहरीमिथुनवापथोचवंध्याः पूर्वोक्तार्थ
 मलिनौलिगतं वदग्धं ॥ प्रजगत्सुगसिंहनुलायननुषाधनिरथरवास्तुगकन्यचटाः प्र
 लिककटकानि मिमाविवावहसंगवहप्रसवाः सुरिम ॥

५४
 ५४
 तुसाप्रत्यप्रसवाः कन्यासिंहमिथुनधनुषोवंध्याः दृष्टिकस्य पूर्वार्धतुलायाः पार्श्वद्वयं निर्वीर्यं
 तेयं ॥ प्रजेति मेघवृषमिथुनसिंहनुलायननुषधने संपात्ताः सगकन्यावृष्टाधुर्धशवृत्तः अलि
 ककमीनाः एह्रहिताः वहुसंगाः अम्यप्रसवावसरे सशक्तिः प्रावृत्तानेनैववाचा ॥ ग्रहोच्चैति

कर्मप्र.
टी. ४

नोभोमावहः षष्ठाधियोजेयाः नद्यपामेषप्रथमदेष्टाहोप्रोभोमः द्वितीयेप्रोभोमः तृतीयेप्रोभोमः
 शुक्रः एवंक्रमेण सर्वं व्याख्याताः पञ्चप्रयोजने प्रह्लादं वलायेनात्कस्यसहपादि विषयार्थं च
 ११ अथत्रैश्वर्यापनाह पूर्वोक्तविशेषिका नोदिवागरी सत्येष्टाः दिवा सविशुद्धा निशुक्राः

इतिहृदयधियाः अन्नमकरतुलाकुलीरपूर्वा नवदरजासुचतुस्त्रिंशदधिकस्य पतिर
 वनिसुतासुषष्टमष्टोप्यजमुवसदककनिर्दकाणकात् १२ इतिनवोपाधेष्टाहोप्रोभोमः
 मेवस्यदिवाहस्योरात्रो जीवोहरेविलोकोहो यनुषः एतिः संदिष्टोहृष्टप्रयुक्तादिनि
 पिप्रोभोमः २ कत्यायाप्रपथतासुमस्यदिनरात्रोसुतेभोमः मिथसलेष्टोदिष्टानिः
 निशिप्रोभोमः निमियानुलायासो २ सननंष्टटसजीवः कर्कसादिदिनः यतिर्सेयः
 निशिप्रोभोमोयत्यासादलेर्विधुर्कस्यपतिः सननं २ अथत्रैश्वर्यापनाधियाः मेवादिर्कत्रै
 राशिकेसगरविलिनाकिर्दगवोदि गुरुशशिवुभोमानिषिष्टानिऊनगुर्दिवः सननं

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

हथनुषादिवारविः रात्रीप्रो गुरुः सदेष्टाः
 प्रातिः एवं सर्वं व्याजेय २३॥

शिव.
५

अथ यवनसनेतु अवेदिति मेघमारभ्य कर्क ययंतं सुप्रमुक्तानि मुक्तादिवाणौ हृत्स्यंती हृत्स्यंती
 माः सिंहमारभ्य गुरु चंद्रबुधौ मादेवागौ सुप्रसिद्धाः मुक्ताः परेषु प्राक्किं जज्ञे ज्ञेयं चंद्रानि न्यंदिवा
 एतौ येन सरसि ह्योक्ताः सिंहा शिपायौ च मेघाः प्रारविदिमं ज्ञेयाः २१ लगेति ० सुनिका गृह्णामा
 य्यादीनां दिग्ज्ञानार्थं ग्राह लगे भुक्तो प्रामारभ्य दशमभोग्यावधि पूर्वोदिक दशमभुक्तो प्रामारभ्य
 सप्तमभोग्यावधि दक्षिण सप्तमभुक्तो प्रामारभ्य चतुर्थभोग्यावधि प्रतीची चतुर्थभुक्तो प्रामारभ्य

अथ यवनसनेतु अवेदित्वा कौ निशिवा कति सोहरे विलेसो भनुषः सदा किं हृत्स्यंती
 कोदि विभुतिं प्रीति यो न्यपारः सनत्सनेतुः २२ युग्मसमं दोहिनिशी युरोत्तान्य
 पाचलाया चटपः सदेमः कर्कस्य मुक्तादि जज्ञे निशाया मले विलो मोर्षवः सदे
 तः २३ लघाकाशेन रैद्वीदिक वृत्तः स्य दक्षिण युनतु योतः प्रतीची तु यल नो
 नरुत्तरा २४ षट्भोद प्रान्तं वृषमेग्रहं भविष्यति मंधा मिथुने वभागाः कर्कहरे च

सुनिभा एविष्णः अलेभनागा हिरण्यकलायाः २५
 लग्नभोग्यावधि उत्तरा २६ षट्भुदिति अनेनो धभागा उत्तरे वक्ष्यमाण कारणं धयोगे विवक्षितना
 न वक्ष्यमाणं प्रामारभ्य दशमभुक्तं मंधभागाः मिथुनेन च सप्तमभुक्तं दशमभुक्तं मंधभागाः कर्कच
 सिंह प्रष्टादश सप्तमभुक्तं दशमभुक्तं मंधभागाः वृश्चिके सप्तमभुक्तं दशमभुक्तं मंधभागाः

कर्मप्र.
टी. ५

मकराष्टौषट्विंशतिमन्त्रादिको न विंशतिमन्त्रभागाः ॐ भेषमदष्टा माष्टाष्टौ को न विं
शतिमन्त्रभागाः धनेयेन्यमाष्टाष्टौ सचदष्टाष्टौ नैयाः २५ द्वालोति द्वालोचने विंश
षमाष्ट दृष्टकविंशतिद्विंशत्येको न विंशतिमन्त्रभागाः अष्टकैको न विंशतिविं
शतिमन्त्रभागाः सिद्धेष्टमन्त्रभागाः कन्यायायेको न विंशतिमन्त्रभागाः
विंशत्येको न विंशतिमन्त्रभागाः २६ द्वालोचने विंशतिमन्त्रभागाः ॐ भेषमदष्टा माष्टाष्टौ को न विं

सुमेनवाहप्रभमेनवद्विष्टो नोचटेष्टो दमहासिजेयाः नचोडुपौचे निविदसंनैसौभा
गाभवेयुर्दिनयस्यचोधाः २५ हीएविधोभकादवाहनेनप्रहृष्टिभूयविदेषथकके
लेनेहोविष्टोवष्टानोनयोमहसंसुयानंददप्रययंच २६ साधनतांयुविमुजोयमाह
द्विसुर्यसंजापिउदयभागाः समग्विलोकेतुयविष्णुगणित्यसेवदेहृष्टिचणनृहा
ए २७ ननुधमसहजसहसुनरिपुजायान्त्युधमेकसायाः

पंचमोऽस्तीत्युच्यते। अथ भोगाः। इन्द्रविष्णवर्षाणां तस्य विनोक्तं। तस्य मातृगणितं। गृहाणां दृष्टिं वशा
कलं चैनं। एतेषु च भोगाः सस्य च शतं। लघुगोहिनीयहादं प्रास्था च सुतेनाप्रमत्तं। यमतेन यदानीं गु
ह्यं कृत्वा भोगाः। तेषु सस्यं दोषाः। तेषु च नानाभिः। स्यात्। तेषु च विना प्राकृतं २०। तेषु च विना प्राकृतं २०।
सूर्यादिति। सूर्यादीनां हर्षस्थानां। तेषु च नानाभिः। स्यात्। तेषु च विना प्राकृतं २०। तेषु च विना प्राकृतं २०।
अन्यानि च सस्यं। तेषु च नानाभिः। स्यात्। तेषु च विना प्राकृतं २०। तेषु च विना प्राकृतं २०।

लघुभुक्तोपावधिचतुर्थभोग्यागारभ्यसममेभुक्तापावधिपुस्तकग्रहाः अथतृतीयागारः लघुभोग्या
गामारभ्यसममेभुक्तोपावधिसप्तमभोग्यागारभ्यसप्तमभुक्तोपावधिसप्तमग्रहाः चतुर्थहर्ष
वलेकाविताहविताः षष्ठेकारेणचत्वारिहर्षवलाति इतिश्रीसासुद्रिको नामतन्नागमण
भक्तकर्मकापीकाचतुर्थप्रथमाधिकारः २ अथहिनीयाधिकारोपाख्यायने वर्णानिस्तू

वयश्चनिलग्राहादपागृहाः स्वजामाभकलभाजः २५ सूर्याद्येनवमविष्णवतनुर्हि
गोत्रजोपाग्रहाहर्षस्यानिलितिक्रमाप्रथमकेसेयनतः संप्रहृतातीयेदिषसेनण
मयस्यासीणचतुर्थेनणोदवातनचतुरापुनधुतिपदप्रोषागृहायोविताः २६ इति
श्रीकृष्णसंहितामजसमरसिंहसमिहृतेनाजिकतेनसारेकर्मप्रकाशिकायदनास्त्रि
नुषाजानकेसप्यधिकारः २ वर्णः पाटलगोरश्वरक्राशितयः पीतपुंगोरासिनोह्लादी
नारविभागवीरुमगुसोरेहृजजीवाधिपाः ह्रीणैरुनितभोमराहृदर्वजाः पाणसतोः
नेष्पभावकाकेज्यावगातराविवयसीजीवाकेचरकजाः २
पीहीतोवर्णः सूर्यः पाटलः गोरश्वरहिरातिमः रत्नजयाकसुमनिभोभोमः बुधर्षनयामये
नः पीतः कुंकुमाभोगुरुः गोदः पुक्रः कृष्णः प्रातिः अकाशितमिमवर्णः नेषोधातुषजेयाः प्राच्यः
दीगोक्रमेलेयाः रविपुक्रभाधराहृदप्रमोदबुधगुरयः धीपाः अथजीणवृद्धभोमप्रातिराहृव
पनेयायाः सूर्यबुधगुरुपुक्राः पुमोसूर्यभोमगुरुधः पुरुषाः अथस्त्रियः सूर्यहृजीवधानेष्पराहृद

कर्मप्र.
टी६

6

वयस्काः शुक्रो मध्यावयस्कः बुभो बालः भोमो युवा बुधगुरुप्रभाते बलिनो रविकुजो मध्यादिने बलिनो
शुक्रसहसिने हवलिनो मध्याया मार्कः अर्ककुजपानयो वयः इह सितो जलचरो बुधगुरुसहसिचारि
शो गुरुशुक्रो विभो रविभोमो त्रिभो बुधचरो विभो शनिः शुक्रः सूर्यः कुजो येति कोच इशुक्रो श्रेष्ठ
लोपानिर्वायुः तेजोसमो समधानु गोरवि कुजो चनुष्यदे चंद्रः सूर्यः शनिबुधो यद्विणो गुरुशुक्रो मर्त्यो

शुक्रसुमध्यवयः शिशुरिदं जन्मा भोमो युवा प्राप्तिजदेवगुरुविभाते मध्यदिने रविकुजा
वयसिने हसंध्या किं रकं कुजसूर्यसुता शुवयाः २ इहः सितशुजलगे प्राप्तिजामरेज्योस
इमिगो सुरगुरुपान सोचविप्रो सत्ररविः क्षितिस्तशुविप्रो सचनो शुद्रो रकजः ऊतसहस
करो शुपितं शुक्रो सुधाकरसितोरविजः समीरो तेज्योसमो रविकुजो वचनुष्यदाख्यो
सूर्यः प्राप्तिवधये सोविहो सितेज्योसमो महः क्षितिखवामरुता कुजशः ५ रविभूति
सुतो प्राप्तिमो म्यसितारविजो धियेणो गदिताः क्रमशः वनुरसकवर्तलदीर्घवनाः प्रा
निवत्रमसो विहिरुपगुणाः ५ श्रीतो हतः सितमलिनरु कपिंगलो रवकरो चिही मूर्खो ग्रथि
लरुपणः श्रीतको भोरुगार्कः सिग्धारस्तो गुरुजठरिकः सयकरो चिही धमी जानी प्रह
सितसुखः सयवादी चणीज्यः ६
भोमादी तोतलानि भोमस्य महः बुधस्य पुष्टी मेगुलाका शो शुक्रस्य जलपाने वायु ५ रवीतिः रविभोमो चतुर
सो चंद्रबुधशुक्रावर्तलाः प्राप्तिहीनः गुरुधनः राहो रविशक्तिः शुक्रपुणो जेयाः ५ श्रीतो महत्तरतिलपदश
मेयो ग्रहः स्वाधिकारेण वलीनस्य प्राप्तिरुद्धसभावावाः ६ उस्मा इति ७ अजेति ८ कडुकेति ९ ॥

६

तृतीयादीनां कटुकलवणोत्तराणां प्रयत्नादिकालोत्तरेयः इति प्रहयोनिमेदाः प्रष्टुष्टयः नवपंचमीव
 लवनी ॥ १० ॥ नो प्रत्यक्षे ह प्रदामि वृष्टिं सत्ता तृतीयैकादशिकां प्रष्टुष्टयः सर्वाष्टकं नमस्ते ह
 कपोदप्रमचनं यष्टिः पादमिताष्टिः गुप्ताभिभावासप्रमेसे पूर्णाष्टिर्वलिष्टा नष्टया मुकुरिणा
 स्यादेकलं सप्रमेस्यान्मुत्तालिफा तरवीदिकचतुर्थं नुतिसः प्राज्ञाभयप्रदाः तृतीयैकादशेष्टिदोली
 प्राज्ञाभयप्रदाः ११ चक्रस्थिति यत्नेन सर्वं नवांशकेति नवपंचमेति आकाशाख्यानाः लग्नमारभ्य स

१०	५	५५
११	११	२१२
१२	५	१५
१३	३	६
१४	१	६

अस्मिन् लोके कटुकानि निर्दिष्टाणीत्याज्योयुद्धोत्तरादौ वितप्रवचनः स्थितिलः सो गनसः
 कतं सौख्यं सुखिवलं योर्नयो सर्वं सौख्यं स्यात्तादृनिमित्तं गुणो भूतिमुक्तं सुभूतः
 व्यक्ताभावः दशतरसनाजं चिकः सुसंदर्भप्रमाणं संप्रतिहृतं यमैकैव धालविकं सु
 स्थितः प्रीतः सजलनयनोतिवलाः कार्यमिदं मीनो लोके रम्यं दुरसनो जलकं सुदमां
 कटुकलवणानि क्रमिप्रतमभुगलुक्कायकारमाः सूर्यान् प्रयत्नमुहते दिवा जनुमा
 सतदंधां लसंखाव १५ अष्टुष्टयः नवपंचमेतृतीयैकादशिकादशमनुयकासकलाः
 एकलं स्यात्तद्वेदानां पंचधाष्टिः
 प्रमावधिदक्षिणाष्टिर्वलीयसी सप्रमालं प्रावधिवा मष्टिः सा विवला द्वादशभागोत्तरादनिवला
 १३ तिष्ठकोत्त तृतीयादीनां दीप्रां प्राज्ञाह तिष्ठकोत्त संप्रष्टः नत्रिप्रान्धमदाश्रितमं प्रमा
 रभ्यवदप्रभागाः एष्टुष्टयचदप्रभागाश्चित्रयोगाभवन्ति १४ उदयदशति उदयमारभ्य विस्था

कर्मप्र.
दी ५३

नानुकाचितेषु नवतमाध्वसर्वस्य स्याने योगः बलीभवति चेत् स एव कर्मप्रसूतस्य नेषु द्वितीयतृतीयो
च योगो बलीयान् कर्मप्रसूतस्य नेषु द्वितीयतृतीयो च योगो बलीयान् ॥ स्वगृहेति ॥

सर्वोद्दिष्टः सवलासमस्तस्य ह्यप्रदासंगमगृहिमंस्त द्वितीयकाञ्च श्रावणं प्रादुर्हिः सर्वा
यं कृत्स्नेहकरेचगुप्ता ॥ तृतीयकायादहगाव्याचगुप्ता रित्येभयसंप्रमाणं विवाह
युद्धादिकरीतये कर्माणि स्थित्क सर्वदशो बलिष्ठाः ॥ चक्रस्य वामदृष्टे दक्षिणदृष्टे बली
यसीतास यद्विष्णुमंदमभेदादशभागात्तदा तिवला ॥ निष्पत्तेव सति नवविंश
दाः सूर्यादिदशानि जदीप्रभागाः त्रिंशो ग्रामध्ये पुरतश्च दृष्टे पनेति योगास्तदुपास्येय
ए ॥ ५ उदयविषदस्तभूतिवसुतवसुयथादिमं बलीयोगः सप्तावांचं त्रस्यतु सधन
त्रिषुस्तत्रिषु जस्य ॥ स्वगृहोच्चनवोपेषु विषदतुर्यदशो प्राकैः येकं नुदप्रनादृते
नेचदक्षिणहस्तगाः ॥ ६ इति श्रीकु ० सम ० तानि ० कर्म ० मनुष्यजानके यहाधिकारो
द्वितीयः प्रकाशः ॥ १ इति बालवैजनादस्ता ॥ त्रिंशो ग्रामध्ये पुरतश्च दृष्टे पनेति योगास्तदुपास्येय
वृत्तगैरकंबले ॥ ॥ स्वगृहोच्चनवोपेषु विषदतुर्यदशो प्राकैः कृत्वा येकैः
दर्शनाहो वामे सूर्योद्गोदादशभागात्तदा तिवला ॥ निष्पत्तेव सति नवविंश
कोपनामक नारायणभट्टकृते कर्मप्रकाशिका वृत्तवैजनादस्ता ॥ १॥

शिव

कार्यपथोऽस्य प्राणाभावेऽतीत्यः प्रीत्युत्तमयोरित्यप्राणलोकरोति न दानक्रयोपः इदं तु केदेव संभवति प्रीत्येण
 दोसयुज्यमप्युत्तमदेन मिलितं न दानेयं ६ मंदोऽप्येवमिति यत्वेत्तमप्यकार्यं येषं प्रपन्न एकस्यानस्य तात्तुत्तम
 योः साकं इत्यप्राणलोकरोति प्रीत्यान्निजोऽप्युत्तमदायप्रयच्छति न दायमया अथ यो गस्तदात्तयः लभ्येयका
 ये प्रायोर्मध्येयः प्रीत्युत्तमसह मिलित्वा यस्यान्तदेन सह मिलितं न दायमया ७ जाने पियोग इति इत्यप्रा
 लसदावेभोमः प्रानिर्वाप्रावृष्ट्याय कर्तव्यं प्रापि प्रीत्यान्निजः गृह्णाति न दाम एव यत्रैकं दृष्टेः केऽपि चित्त

जाने पियोगे रविजोयभोमः प्रीत्युत्तमपृष्टेयपुरोऽपि दृष्ट्या स्वांशोर्महत्त्वकगतः सहीनाधिकै
 श्वसस्यात्तु ८ न दानात्तुः ६ कंबूलमोषद्वितयेत्यप्राणलोकरोति विवेकस्य प्रीत्ये विधेः मिथः स्व
 गेहोच्चगतेः प्रधानमभ्यत्रिकाद्येन धर्मपरत्वे ९ अन्येयपीडितस्तदतिथ्यप्राणलोकरोति कंबूलमन्ये
 न समं करोति न ह्येकं कंबूलमिति स्वर्गहेस्वात्तु यमदेन परप्रहर्षे १० अन्येयधर्मास्य प्रीत्ये
 युक्तोऽपि केनापि प्राणीन चान्यः कल्पसंभवात्तु प्रभक्तसंभवात्तु सर्वे पियसिंशुकिनाप्रहाः
 सुः ११ वक्रस्य वेदस्तदतिस्थितस्य दयस्य योगः पतितस्य यः स्यात्तु सरदनामाह प्रभः सदेव

नेमिदृष्टिनास्य कथं ज्ञेयं अयेन देव संभवति यदा प्रीत्युत्तमयोरनन्तरेण दो मिलित्वा यस्यान्तदेन मिल
 तिमिलनपूर्वापरभावस्तु अत्रानारतस्याद्भयः ६ कंबूलमिति अतयोऽपि इत्यप्राणलसदावेवेदोऽन्यनरेण इत्य
 प्राणीन दानकंबूलं यत्तु चैव प्राणलवजोऽप्युत्तमचैव स्यात्तु अधिकारेभ्यः सुवैधानां विधेः न प्राधिकारस्तु न वि
 धः स्वाधुस्वद्वैत उन्नमोधिकारः सहदात्रैराधिकमुसल्लहामभ्यसाधिकारः मित्रसमयाः दोषादिहोनाधि

गः कथितः १५ अथ ऊच्य विचारः स्वर्तोच्चादिगडमिसाईकोरुयेन ऊच्य बले व्याख्यायते नय यातु
 ऊच्य जामयसि सिचु माने ग्रहः कार्ये कर्तुं समीभवति नाट्टे प्राबल ऊच्य अथ न स्प विचारयकाट्टा
 प्रकारे स्वर्तोच्चादिगडमिसाईकोरुयेन ऊच्य बले व्याख्यायते नय यातु
 पत्तनं द्वितीयाष्टमयोः फलफलमध्यवर्तिते पितृवले वलवत्वादि कास्तवाल्मवकवर्जितते सति प्री
 यै विकल गतिवर्जितत्वं तृतीयं ३ कुरग्रह युनिकुरग्रह सकलवरीयष्टवर्जितत्वं चतुर्थं ४ अत्र यु
 तिदीमाप्रावधिरिति त्रैय नीचवेदीनामकुरग्रहः उत्सगीकुरः शुभावा नीचगताप्रायोक्तिमगश्च

स्वर्तोच्चादिगडमिसाईकोरुयेन ऊच्य बले व्याख्यायते नय यातु
 तिदीनामकुरग्रहः उत्सगीकुरः शुभावा नीचगताप्रायोक्तिमगश्च
 नीचलचस्थिरे १५ अस्मात्वाडममंडरस्य मिहच प्राग्व्यमयानवेचरानिष्प्राणः सगृहास्त

गाम्यनमसः युक्त स्थितायास्तलाः १६
 स्वर्तोच्चादिगडमिसाईकोरुयेन ऊच्य बले व्याख्यायते नय यातु
 दयश्च नदी संभवति एवमिह उदयः प्रायः संभवति १ त्रिभमितादप्रेग्राव इत्युत्पा प्राचरवर्नराशुगगनाडा
 त्रैमन्यभुवोमीगीतं बलितस्य ऊच्य मुदिनेत्वे वलाख्यायते स यीरुनरिते ग्रह अपरह उदयस्तस्य ग्रह
 स २ सडाहर्द नवमावधि चरत्रोदयः ३ नवमाहर्द माचक समाप्ति मपरत्रोदयः ४ सषडसुयीद
 धिकाभामगुरुप्रातयादाहस्तस्थाः तत्रापि सनवमसुयीदधिकत्वे बलवत्तमेतेषां प्रायपतेषा

कर्मप्र.
टी. १

10

मयरागः उदये सत्येवं बलं संभवति अपरागः उदये सत्येवं बलं संभवति सततं सूर्यादधिकं ते सति यावत् सूर्यादल्पं ते
यदाऽपरागः उदये सत्येवं बलं संभवति अपरागः उदये सत्येवं बलं संभवति सततं सूर्यादधिकं ते सति यावत् सूर्यादल्पं ते
बुधः शुक्रः प्राचीनदेवोदयं वृजतः यदा सूर्यादल्पं तादृशं ते सति यावत् सूर्यादधिकं ते सति यावत् सूर्यादल्पं ते
स्थितौ नित्यं न तत्र नो न बलवत् यदा न योऽपि सूर्यादधिकं ते सति यावत् सूर्यादल्पं ते सति यावत् सूर्यादधिकं ते
स्तयोः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः

सूर्यादीनां प्रागतोऽपि पुनरुदयः सूर्यादीनां प्रागतोऽपि पुनरुदयः सूर्यादीनां प्रागतोऽपि पुनरुदयः सूर्यादीनां प्रागतोऽपि पुनरुदयः
उदयेऽपि पुनः स्वर्गस्थाने न भवति सपरागो न तेति मा नो बलः शुक्रः भूमिभुवा परे रतिभः
वायुनेति न स्यात् पुनः १० पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः पूर्वोद्गोदयः
स्यापरेर्द्धं पुराले राशि प्राप्ते दीयमाणं शुद्धः १६

न सूर्योदये सत्येवं बलं संभवति अपरागः उदये सत्येवं बलं संभवति सततं सूर्यादधिकं ते सति यावत् सूर्यादल्पं ते
सुक्रः ६ सुप्रहाः पुरुषराशेऽपि दिवा बलिनः स्त्रीग्रहाः स्त्रीराशेऽपि रात्रौ बलिनः यत्वं बलवत् यदा सूर्यादधिकं ते सति यावत् सूर्यादल्पं ते
चिदादीनां स्थितौ यस्यापि प्राप्ते नो भवति न सूर्यादधिकं ते सति यावत् सूर्यादल्पं ते सति यावत् सूर्यादधिकं ते
पि प्राप्ते सत्येवं बलं संभवति अपरागः उदये सत्येवं बलं संभवति सततं सूर्यादधिकं ते सति यावत् सूर्यादल्पं ते
न तेषां ४ नराः पुरुषराशेऽपि दिवा बलिनः स्त्रीग्रहाः स्त्रीराशेऽपि रात्रौ बलिनः यत्वं बलवत् यदा सूर्यादधिकं ते सति यावत् सूर्यादल्पं ते

१०

१॥ प्रसुप्तस्य भुक्तभागाः सुबलिः अन्ये सुवः मार्गानां सप्तैकैः परीये न स्थिता जलितः ॥ सर्वे
 प्रहाः स्थिरा गोबलिः हि सभावे सध्वजलाः ॥ एवमेकादश भाक सवला व्यापने अस्यादि परी
 तेन कोनिवला व्यापनेन दधिकादश वि ॥ अस्यामयेन तस्या पंचवरीवलहीनत्वमाद्यं ॥ इदं
 वोरलगादशिते द्वितीयं ॥ बाह्यकास्तवात्पवक युनत्तं पीतविकले गनिमत्तं ॥ कुरप्रहयुजि कुरप्र
 हेसदला नुपियहृष्टि सद्दिनत्तं धनीचखे देस्य प्रालितं ॥ भोमगुरुपानीनां एवरात्रोदयितं तं द्रव्यं
 शुक्राणामपरशत्रोदयितं ॥ पुरुषप्रहाणे समराशि स्थिते रात्रौ च निर्वलत्तं स्त्रीप्रहाणे विषमराशि

सोचविकोणसगृहसहस्रद्वारेष्वाणसगृहद्वारेष्वाणकेन्द्रसुनवांशके सुप्रेष्टं बले सप्र
 सुनीचप्रभुभेन तत्र तत्र वा प्रोमनिने च निद्ये ॥ तनाधिकारोपि हि यो विलग्नं नवीलितं स
 बलं तवाच्यं अस्याधिकारस्य च लग्नद्वारा बले प्रदिष्टं यवनप्रधाने ॥ २॥ इति कुमार
 हात्मजसमरसिंहसमुद्भूतेनाजिकतत्र सारेकमप्रकाशकापरनाम्निमनुष्यजानकेषां

३॥ प्रायोगाधिकारः ॥ ३॥
 स्थिते दिवा निर्वलत्तं ॥ नरः भुवो मार्गानां स्थि योगगतज्ञात्रे ॥ चरसि स्थिते ॥ सूर्याश्रितराशिनवां
 शाश्रितत्तं ॥ एवमेकादश भाग्यविशेषो निर्वलत्तं केतुयुक्तानिर्वलाः अर्थाश्रयुक्ताः सब
 लाः ॥ अथ चन्द्रस्य विशेषः सूर्योक्तोति सूर्याश्रयभागांते पूर्वपृष्ठे तावदस्थितः अयं प्रमाश्रुतं
 प्रतिपदाः संभवति एवमेव राहोदशां प्रामथ्यवनी पूर्ववापस्यात्तं कुरस्यस्थितः कुरस्यसर्वस्य
 कलनुयद्व्यापापेष्टेष्टः स्वदात्तेनामकरस्यः यासिन्कलिनराशौ त्रिशोत्तमभागस्थः मृत्युमागोतामशु

सुण्यप्रपासरात्रौ विलोमलप्रयुक्तयथाः सहसंस्थान भूताहनेषां विप्रोध्यलप्रयुक्तसदाधनसहसंस्था
न दिवापुष्पाकृतिमपासरात्रौ विलोमलप्रयुक्तवृधनसहसंस्थान दिवाशानितः सद्यमपीसरात्रौ वि
लोमलप्रयुक्तपिशाखं दिवासिताद्विधुविप्रोध्यलप्रयुक्तमानसहसंस्थानजीवाकृतिमपा
सलप्रयुक्तधीनसहसंस्थान दिवाशानेगुरुविप्रोध्यलप्रयुक्तरात्रौ विलोमेविभूतिसहसंस्थान दिवात्स
यमपासलप्रयुक्तसदास्त्रीसहसंस्थान नृपुष्टमाचन्द्रमपासरात्रियुक्तसदास्त्रीसहसंस्थान नवमान
नवमेष्टविप्रोध्यलप्रयुक्तसदासागोभिधसहसंस्थान यमपासचलप्रयुक्तदिवायत्रौ चराचोचदम

सद्यः सततमिदं नो मृतिरुत्तं युक्तः प्रातिमीरगकुत्सार्गे प्राज्ञवर्मसपाख्यमहानिसूर्यादजा
प्रादृश गोसुप्रियसिद्धनोनिप्रिभवेदाप्रासिताच्चासिने प्रावुर्नियमितामजादितिसुते
प्रवः सदागुरु ध कल्पद्रोमगुजचकमप्राप्रिमाद्रामविलोमनिप्रिद्वानिर्भूमिसुमाद्रु
वगुरुतालो जीवमकांनिप्रि पातोकोप्राप्रिन शुजीविममिदं जीवाद्यमचानपासेग

आद्यनिप्राननुचदिवसमिप्रुचपुष्पाद्रुध

पासलप्रयुक्तपाख्यसहसंस्थान दिवाः सितानितं विप्रोध्यलप्रयुक्तप्राप्राख्यसहसंस्था
न भोमाकृतिमपासरात्रौ दिनालप्रयुक्तप्राज्ञसहसंस्थानगुरुपुष्टविप्रोध्यलप्रयुक्त
पुत्रसहसंस्थान ध कल्पद्रोमि भगुजादिविप्रोध्यलप्रयुक्तदिवायत्रौ पुत्रीसहसंस्थान भोमाद्रुविप्रो
ध्यलप्रयुक्तदिवाकमसहसंस्थानरात्रौ विलोमेगुरुभोमविप्रोध्यलप्रयुक्तदिवायत्रौ दानिसहसंस्थान
दिवाजीवात्सयविप्रोध्यलप्रयुक्तगुरुतासहसंस्थानगुरुपुष्टविप्रोध्यलप्रयुक्तगुरुतासहसंस्थान यमा
जीवविप्रोध्यलप्रयुक्तदिवाजीविनेसहसंस्थानरात्रौ विलोमलप्राचन्द्रविप्रोध्यलप्रयुक्तसोमसहसं

कर्मप्र.
टी. १२

१२
स्यात्तु गुरोः पुण्यं विप्रोऽथ लघुयुक् दिवा मित्रसहसं स्यात्तु त्रैविलोमं ५ उदाह इति युनिशंसिता तपति विप्रो
अथ लघुयुक् विवाहसं स्यात् भूक्ततासि तं विप्रोऽथ लघुयुक् अहोरात्रे अहोरात्रे सहसं स्यात् सुरज्यास्तु तं विप्रो
अथ लघुयुक् दिवा शस्त्रसहसं स्यात्तु त्रैविलोमं गुरोः पुण्यं विप्रोऽथ लघुयुक् दिवा बलसहसं स्यात्तु त्रैविलो
मं वपुरेवमेव भोमाहुः विप्रोऽथ लघुयुक् व्याघ्रं व्याघ्रं पारसहसं स्यात्तु त्रैविलोमं विप्रोऽथ लघुयुक् दि
वा हस्तकसहसं स्यात् त्रैविलोमं ६ भोग्यादिनि पंचमनस्य भोग्यात् द्वितीयोत्तमं भुक्तं यावत् चेलप्रसभ
क्रांशायुः क्रांत्यालगात्तु एतच्चेलप्रसभ भोग्यात् द्वितीयोत्तमं भुक्तं यावत् चेलप्रसभ भोग्यात् मध्य
राशयः द्वितीयोत्तमं भुक्तं यावत् सन्ति तेषां योगः पंचमनस्य द्वितीयोत्तमं यावत् तेषां योगः पंचमनस्य भुक्तं यावत् योग्योऽप्यः

उदाह इति युनिशंसिता तपति विप्रोऽथ लघुयुक् अहोरात्रे अहोरात्रे सहसं स्यात् सुरज्यास्तु तं विप्रो
हस्तकसहसं स्यात् त्रैविलोमं ६ भोग्यादिनि पंचमनस्य भोग्यात् द्वितीयोत्तमं भुक्तं यावत् चेलप्रसभ
क्रांशायुः क्रांत्यालगात्तु एतच्चेलप्रसभ भोग्यात् द्वितीयोत्तमं भुक्तं यावत् चेलप्रसभ भोग्यात् मध्य
राशयः द्वितीयोत्तमं भुक्तं यावत् सन्ति तेषां योगः पंचमनस्य द्वितीयोत्तमं यावत् तेषां योगः पंचमनस्य भुक्तं यावत् योग्योऽप्यः

मध्यस्थिते लघुयुक् प्रसभ भोग्यात् योगाच्छेधाः ज्ञानसकलानं प्रान्तयोगे तसिद्धानं त्रिंशता विभज्य लब्धं
प्रायः लग्नात्तु त्रैविलोमं पदे द्वितीयोत्तमं भुक्तं यावत् त्रैविलोमं पदे द्वितीयोत्तमं भुक्तं यावत् त्रैविलोमं पदे द्वितीयोत्तमं भुक्तं यावत्
संख्यासाः च प्रिष्टायाः दिक् सोऽपि स्थित्या यवराश्यानि सत्तमानि सुः ३ इति प्रकाशिका ह त्रैविलोमं
धिकारः ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००
न फलं ज्ञायते तस्मात्कारणद्वयान्न सत्तमानि सुः ३ इति प्रकाशिका ह त्रैविलोमं

मिकालाद्वये ॥ अथोद्योति प्रधानकालेयादृशंगप्रपदिलमंयस्मिन्नंशेवर्षनेतस्मिन्नंशेचंद्रेगुणनारका
लि ॥ १० ॥ इतिनामिमादृशुद्योतस्यस्थितिः सप्रमभातप्रपदिसमेचंद्रेतदासात्कुलोद्यालोद्योतमुनेत्राणि २५८
दिनानिनिष्ठमिष्टमनवमभावाग्निनांशसमेचंद्रेहस्तिगजेक्षणातिदिनानि २५८ सात्कुलोद्योतिः २ विनो
जेतिउक्तामभागगेचंद्रेमतिगणिनेनोद्योतेभूदप्रभावाचंद्रेः लग्नप्रपदोद्योतः अतयोर्मध्येयेषां सप्रयश्चतेषां
सर्वेषांअष्टाः कार्याः अतयोर्गोचः कार्याः हादृशभिर्भकेलब्धदिनादिशेष्टदिगुणितेहोराः ३ दिस्थमित्यनेना
स्पष्टीकरणमाह होरासहितयहलब्धतनदिस्थित्यातद्वयेस्थाय्येनामडपेनहोरासावयवयस्यैवैलब्धदिना

[illegible]

निर्विस्पृहासुः सुखाः सहोपावयोभयो ग्वाः ५॥

दितस्यानुदयसंकृतादिनीयस्यानस्यस्यतिष्ठिभागेनजाययंचदप्रोणेनयदितादिलभनेनस्यथमा
दिशाध्यनोदवसाःसावयवाःस्यष्टाश्रवयोजनयोम्यासुः ४ रासाद्विपदेविनि लप्रोणादिनीयादिराषिष
ट्केयदाचंद्रस्तदालग्नोनचंद्रभागेभ्यः इदं कर्मकृतायातिस्पृष्टानिअवयोर्यानिदिनानिस्पृष्टानिस्थापानि

कर्मप्र.
टी. १३

13

लगातृष्टुनः द्वादशादिषु सप्तस्थिते चन्द्रे सप्तमचन्द्रो नरो भवः सप्तमिदिनानि साध्यानि तेः स्फुटैः सा
 वयवैः लग्नादधिदे चन्द्रे रासादिषु साध्याः त्रयोः देवा हन्तुना सप्तमसादिषु गजेषु दोर्मिने दिनेषु देवि
 साध्याः लग्नादिषु यादिषु कस्य चन्द्रे न लग्नासु सादिषु साध्यादिषु दिनेषु सप्तमो भवः सप्तमादयोः सु
 मभावात् सप्तमचन्द्रो नरो भवः सप्तमिदिनानि साध्यानि तेः स्फुटैः साध्यानि तेः स्फुटैः साध्यानि तेः स्फुटैः
 गजेषु दोर्मिनेषु दिनेषु योज्याः सप्तमिदिनानि भवेति यदा सप्तमभावादयेन नवमभावाद्यर्थे न च सप्तदास
 स्फोटो न चर्मकः सप्तमसादिषु अधिकं नवमसाद्यर्थे न च नो गभे स्थितिः नवमभावादये स्वाधः स्वाधे च य
 रासादिषु सप्तमिदिनेषु सर्वयोगे खेहे च योगासु गजेषु दोर्मिः स्फुटद्युहोणसहितैर्विहीनैर्दिवा गणैः
 स्फुटचन्द्रमासात् ५ मन्त्रलपमेधयदि जन्मलग्नस्य ततो वापि निषेककाले लग्नमध्याह्न्या
 सप्तमनुल्लेखे च न यम्यवतावदंति ६ कैश्चिन्मन्त्रजन्मनयवस्य पूर्वपूर्णे अदृष्टे जनि यत्र रा
 यो तस्मादिषु प्रोभोगाणामेण यत्राविशुद्धिः सति जन्मलग्न ७ आधानलग्नस्य सप्तमिदिने सवे
 दसप्तमकतत्कालवेचरयुने सधियासस्य नत्वादभावफलमत्र च वक्ष्यमाणं जन्मलग्नस्य
 मयि निष्पद्यमानं कुर्यात् ८ इति श्री ज्योतिषाचार्यस्य सप्तमसंस्कृतस्य सप्तमोऽध्यायः ॥
 सप्तमसंस्कृतस्य सप्तमोऽध्यायः ॥ स्फुटैर्दिनेषु तानि गजेषु नेत्रमिदानीदिनानि गभे स्थितियोगानि ग्रालप्रतिपत्तयः ॥
 स्फुटद्युहः ॥ निषेककाले रासादिषु सप्तमसादिषु सप्तमसादिषु सप्तमसादिषु सप्तमसादिषु सप्तमसादिषु
 यतावा न जन्मनि चन्द्रस्य ग्रथे न च ॥ एतेन ह्येतै यदनिषेककालो ज्ञानं सदा यथा कृतेव यदनिषेककालो
 न ज्ञायते जन्मकालो दीनोस्ति तदा जन्मकालो कस्फुटचन्द्रे निषेकलग्नप्रकल्पजन्मकालो कलप्रनिषेकचन्द्रे

प्रकल्पपूर्ववत् स स्थितिदिनानि एवं प्रकारेण यं जानं पूर्वप्रकारेण आधानकालिकेऽहर्गणे स्पृष्टगर्भस्थि
 तिदिनादिना सहिते जन्मकालिको हर्गणो भवति तस्मात्स्य सुदुः साध्यः सचेतिषेकलप्रतुल्यः स्यात्
 ननु तद्वितीयप्रकारेण स्पृष्टगर्भस्थितिदिनादिना जन्मकालिको हर्गणो भवति तस्मात्स्य सु
 सुदुः साध्यः तत्रुत्प्रेयदिजन्मलग्नदा सुदुः जन्मकालश्च सुदुः केऽस्मिन्मत्तमिति जन्मतः पूर्वयस्य पव
 णः अनेन काले यत्नं पूर्णसायादयं स्यात्प्रतः तत्र ये वाधिकारिणस्तेषामप्येवाधिकलवस्तस्य
 एषीतपास्ययदेसादिनत्रुत्प्रेयलगासात्रदाजन्मकालः सुदुः इदमेव भगवन्प्रमेण शोधनः आधा

किं जातमायस्यः हे हि मासे वाल्यं मुक्तिं इत्यनियोक्ताने किं वाचि रायुर्भवितायमित्यमायु
 सुतथाः प्रथमं यरीह्यं १ लघुप्रेषलप्रेषतद्व्यापणं भागो रवीह सहस्रस्तदीशो प्रष्टो विके
 प्रष्टुगवेषणीयाः सवसंजीवितनिर्णयाय २ चैते विनष्टेः सहस्रावितायाः पाषेर्वलिष्टेसु
 विष्टेषु तः स्यात् चैदेव चर्ये सन्निभे स पापे दग्धेषु पूर्वसु पिह दयषु ३ ॥

नलग्नमिति पवमुक्तप्रकारेण आधानलग्ने निश्चित आधानकाले पिग्रहान् भावान् प्रसाध्य जन्मोक्तकलव
 सर्वविचारणीयं निषेककालश्च सुदुः प्रत्यया सो नरः तस्यानरस्य निरासार्थं निषेककालः अग्रेष्टुतो
 तातथाचालनीयः अथानिषेककालिकं प्रतुल्य जन्मचंदो निषेकचंदतुल्यजन्मलग्नस्यात्रदास्यसुता
 शनिकर्मप्रकारिकाद्वितीयादिषेकाध्यायः ५ प्रथमिहाधिकारो बाल्यायने जन्मसमये किं तावद्दीप्त्यादिना
 ह किं जातेति इत्येवमप्येव प्रकारेण तावत्तथायुः प्ररीह्यंतनुभाषादिकं तस्मिन्मत्तमिति तत्तमवादिमर्थः न

योचकुरादिनेमनिरुहसाविनाशः योगोत्तरमाह दग्धरुतिप्रागुक्तानां नदोऽपरे न तोपो नो रणेति न हे
 तसन्निहसाविनाशः योगोत्तरमाह कुरह यतिनयोरोमकोक्तनवमसायारपीकुरह यतिभनोः कुर
 हयोराकोतिरु कसणोविप्रनस्तोहप्रायोः सतोः सहसाविनाशः य योगोत्तरमाह नैतिप्रागुक्तलप्रीधि
 योः रवे रिपुहादशामेलेप्रात्यदव्ययगेलथात्तस्यपत्याहमेः लभ्योतातीतिनेः सहसाविनाशः यो
 गोत्तरमाह यतिनेरिति सोम्यः यतिनेरप्रोभनस्थानस्योः सहसाविनाशः योगोत्तरमाह नैतिप्रागुक्तलप्रीधि
 सेतुदेयतिनेषुष्टव्ययगसहसाविनाशः योगोत्तरमाह यथेति सपापचंडेलेनप्रथयतातयोगयोगे
 नभादप्रमनज्ञतोयः पापचंडेयोगयोगसहसाविनाशः योगोत्तरमाह लभ्योतिप्रसाम्येलेनवि

लप्रेयतमोत्तरगौरसोम्योः पकरकेदेप्रातितीतिनेच विमोमविधोर्मनजन्मवाच्येनप्रयानेत
 द्विपरीतिभा ६ केष्पिहलिष्टवृहमिर्विनहेस्वराशिकस्वालिभिरुत्पमायुः चंडार्कालेनग
 योहयोः म्मेभोवार्ककनदनद्वी ५ चंडेखगस्योः रिगेप्रानेष्टुप्रसधिकेनयजिचाप्रभर्त
 कीहार्कयुक्तेनगृह ३ षष्टमपेक्षमाणेचचिरेनजीवेन

यमानैः अथवानदनरगनैः नस्यलप्रस्थानराणिहहादेसुत्तमसलहानितहेनैः सहसाविनाशः १५ योगो
 त्रमाह सकुरह इतिप्रागुक्तलप्रीधिनेच सहसाविनाशः १५ योगोत्तरमाह दग्धरुतिप्रागुक्तलप्रीधि
 माह प्रमोमविधोः भोमचंडयोः सतोः गभस्तस्यः खडखडप्रकोटगजन्मवाच्येनप्रयानेत १५ योगोत्तरमा
 ह लभ्योतिप्रसाम्येलेनविमोमविधोर्मनजन्मवाच्येनप्रयानेत १५ योगोत्तरमाह यथेति सपापचंडेलेनप्रथयतातयोगयोगे
 येषुकुलितहृष्टेन १५ इति सयोरिष्टयोगाः ६ अथात्यागुयोगमाह केष्पिदिनि प्रागुक्ताक्रानोयेनेराशिकाल

कर्मप्र.
टी. २५

15

अथेकैश्चिदलैर्वलिहैर्वहभिर्विनष्टैरुत्पायुर्भवतिवाल्पोतंप्रपतीत्यर्थः योगान्तरमाह चंद्रार्कयोरिति च
चंद्रार्कयोर्लघुगयोर्लघुत्वायुः अत्रयोगत्रयमल्पायुः १९ समोमयोश्चंद्रार्कयोर्लघुगयोर्लघुत्वायुः २० योगान्तरमाह
अर्कनिर्गर्हणत्वादप्राभागेनतस्यार्कस्योन्मेषादाल्पायुः २१ योगान्तरमाह चंद्रइति चंद्रोदगस्योपरि
गेतिः सने प्रातिविराशिकेदेष्टुणोविद्यमानेऽल्पायुः २२ योगान्तरमाह नक्षत्रजीवितदर्मप्रातिनायुजियुक्तेषु
शुभद्वेतीचादिषु स्थाने चंद्रोऽल्पायुः २३ योगान्तरमाह क्रौडिनिप्रायकोभ्यामुक्तेस्तदृहलप्राप्तप्रमाणा
नस्थितेपनाहप्राचंडेसदीप्रभागेऽविबहेषुपेक्षमाणेऽतसाणेचिरंतजीवेतुर्लघुत्वायुः स्यादित्यर्थः २४ ६

लमेऊर्गुण्डयुतेमषष्टंशेभुभेरुहगंडरव्योः सकाशतोऽकुरुहोभयेपिनस्यान्तदंशो
नतनोऽधिकेन १० एकाप्रगाकिरुहकृमातुचंद्रेभगेवाऊर्गुण्डयुहविलग्नपुण्डरी
सुरेभुहयोशंगेषुप्रियतेनदीर्घ २० ॥

योगान्तरमाहलप्रशितिलुनेऊर्गुण्डयुतेप्रातिभोमयुतेभुभेरसौम्येरेण २१ षष्ट ६ रंश ६ स्थितैस्तद्गह
गयोर्लघुस्ययोरिदंरव्योश्चंद्रार्कयोः स्वल्पजीवति २५ योगान्तरमाह राकेति सकाशतोऽपुर्णिमांतलमेप्रोक्
ताणायापग्रहाणांसप्रमहस्यासहितेसहाय्येनतीयाचिरंतजीवेतु २६ योगान्तरमाह उभयइति उभयः १
हितीयस्थानवक्ररहप्रासहितेचंद्रोऽल्पायुः स्वल्पजीवति लमाहपुण्डरीकस्यैः पापग्रहेस्ययोगः फलितायः २७
योगान्तरमाह नक्षत्रमिति नक्षत्राकाशोऽन्यतनोऽपुर्णिमांतलमेप्रोक्तरहप्रासहितेचिरंतजीवेतु २८ योगा
न्तरमाह उभावस्यायाग्रंतनोऽकुरुहप्रासहितेचिरंतजीवेतु २९ योगान्तरमाह १० एकाप्रगेति एका
शंगेनार्कणाप्रातिनाक्षत्रदशासहितेसमानुचंद्रेचिरंतजीवेतु ३० योगान्तरमाह अजगइति चंद्रोऽजगे

२५

मेघस्थे सोमप्राकुटस्थासहिते चिरंजीवः ॥ २२ ॥ योगान्तरमाह विलग्नैर्निविलग्नैः पुण्यसहस्रैः दि
वा जन्मनि रक्षितः प्रीतिः यद्युग्रस्तमिते पुदीर्घे न प्रिये स्वल्पे जीवतीत्यर्थः ॥ २३ ॥ योगान्तरमाह ॥ कुरु
य इति कुरुद्वयप्रतिभो मेतुर्यगने लप्राप्तमर्थस्य तदा न जीवेत्स्वल्पे जीवतीत्यर्थः ॥ २४ ॥ योगान्तरमाह
तदन्तरि तेन तदन्तराणि भौमयोरन्तरं धेहीणे विधौ चिरंजीवः ॥ २५ ॥ योगान्तरमाह ॥ सततगते हि
नि ह्युत्तमगतेः सप्तमस्थैः पापैः प्राकुटस्थादृष्टे चंद्रे सख्यायुः ॥ २६ ॥ योगान्तरमाह ॥ अथेति केन्द्रपापहृ
स्थिते केन्द्रस्थितस्य पापस्य हृदा स्थिते चंद्रे जातो वैव जीवति ॥ २७ ॥ अथारिष्टभंगयोगो नाम ॥ शुभः

कुर्यात् हेतु र्थ गतेन दंतः क्षीणे विप्रोद्यते न गतेनैव पापैः दृष्टेरि दृष्ट्वा यत्केंद्र पापद
होदित के गोवति वैव जातः ११ मुक्तः प्रोत्तोलन प्रनमो ध्यानायाः केंद्र स्थिता जीवति नो
लिखुर्वीम घ्ना ह्यष्टसप्तत प्रमो विषायेषु लगेन वाप्युच्यते १२ विलग्नये स च र
वे रसा म्याः क्षिपंति जेज हृदये नितापः कुर्यात् विष्टा मतिने सुभाते जेजसः सौजीव

निष्पुमेऽकृत्वात्पूर्वमुभः इति प्राणैकत्वान्नप्राणोऽस्ति एकः प्रसिद्धः द्वौ रोमकोको पदं त्रयोऽपिलम्
नक्तं प्राणायाः केन्द्रस्थितासु जीवनि कीदृशाः नो वलिष्टाः न अवलिष्टाः किं वलिष्टा इत्यर्थः निरनु
वन्धनादेषां भावानेकमेव सादित्वा १० पुनरविष्टयोर्मात्रमाह रिष्फेति अस्तु गेसमिते लघुशो रिष्फा
एव हेतुप्राविष्फा एव स्थिते रिष्टमिष्येयः १५ योगेन रमाह अस्तइति अस्तेक्ष्ममेतन्मेलनवापापेषु

17

येऽस्मिन्मासे शुक्लमीर्षा विपत् पञ्चशतं अथ मकर रेखा फलमाह स्वर्गस्येति स्वर्गस्य पूर्वप्रथमरेखा
 फलमाह कष्टवृद्धिः कष्टेन वर्द्धते इत्यर्थः मध्ये हिनीयेद्विषयं वषट्कारं यथैतन्मरणसमीपं तिः सत्यं
 तोयेद्रेखा फलपितृमातापितृभिरुच्यते ५३ अथ मवारिख भगमाह सोम्या इति सोम्या शुभग्रहाः
 एवमनकन्दादिस्थानविलेनयादिहीनाः सुखदादिष्वेव मान्येति न्ययः ५४ २० अथ कुम्भरेखा फलमा
 ह रुग्णिति च्छिद्यते कुम्भस्य प्रथमरेखा फलमाह क्लेशासां दशमसं पयनं रुग्णः मध्ये हिनीयेद्विषयं अंगसंख्या

व्यभिचारजन्मत्वादिनिभातः तथापि परबोधोत्पत्तेरनीवति यस्याप्यप्यस्य ह्यस्य चन्द्रे प्रोम्प गवत्रयाविभे
 सूर्येपिशान्जने ६३३ अथयोगान्तरमाह यज्जातक इति दिवा जन्मविचनुर्येभोगः द्विस्यविधुं ह गीयस्येन्द्र
 पण्डितस्य ननुजातकसाधनं त्याजयति तां जन्मतीत्यर्थः कीदृशेचतुर्थेभोगेकहृष्टे कात्तममेदशमे
 सतीत्यर्थः कीदृशोऽवतिजः भिकारहीनेवगृहीत्वाभिकारहीने ६१ योगान्तरमाह यदइति तत्क एव जन्म
 निसंदेष्टानौनाहृष्टोपिताम्यजन्मतीत्यर्थः अस्यापवादमाह शुभइति अब्रुवन् शुभइत्तुवादिशुभस्थानेषु
 भेत्यप्राप्त्युभयप्रहेणकृतमुपपत्तिनसजन्मतीत्यर्थः ६२३ अथपितृभ्रातृयोगमाह दितेतिपितृभ्रातृपि

चन्द्रे सपथि यच्चपाण्डुरदेष्टुके बालस्य शुभराहीने मञ्जोजिनोवर्त्मनि जीवनीति सूर्ये चपि
 शयः योषमेत्य र यज्जातक इति स्थविधुचनुर्येऽभिकारहीनेऽवतिजकहृष्टे पण्डिततनु
 त्याजयतीति तदेन कं शुभेतेन प्रयेत्यप्राप्ते ३१ दिवादिने शनिशिमूर्यप्रवेदिनापिनेक
 रयुतेति एतन्मया भ्रातृपितृजीवनीत्यर्थः अस्याप्युदेति शोतेन यजेनरात्रौ ३२ तुर्येष्टुस्तुर्य
 मित्तस्योकेसीद्वेन वस्तुसहस्रमन्दीशः प्रोयप्रजायाः सहस्रस्य शुभदाजातल्लवेदिन ३३
 तुर्येष्टेति बालस्य निदिनेशोसूर्येकुरयुतीति एतन्मया विनापिने तस्यापि जन्मनि प्राप्ते शुभेतादृशो जन्म
 जारभबोवाच्यः ६४ योगान्तरमाह तदइति अदिदिवा जन्मनि चन्द्रे भोगयुतेति तेन शरात्रोयमेनानिना
 युतेति जारबोवाच्य इत्यर्थः ६५ ३३ योगान्तरमाह तुर्येति तुर्येष्टुस्तुर्यमवनेष्टुः तुर्यचतुष्टयभवने
 तस्या इत्येष्टुः सूर्येष्टुस्तुर्यः शकनदीशः पितृसहस्रेष्टुः वस्तुसहस्रमपि तसहस्रमन्तापोर्येष्टुः सूर्येष्टुः

19

20

लभेयत्वेकं शुभं हृष्य पापे लभेति तत्रैव ज्येष्ठ प्राविशो वा मे द्वे शुभं तथा हृग यो लिप्सुर्न
 धर्म्यतरी प्रोथ तनी चिरायः ५ शुभिणी ऊर्ध्वारि सिद्धा मन्त्र सप्त हसि हृत मन्त्र नैतो जित
 तत्र सादेक मन्त्र काशिका यै रत्ना नैजी पित्त निर्दोषाधिकारं सप्त मन्त्र काशिका ॥

[illegible]

कर्मप्र.
टी. २१

अथ गुरुसदृशमाह वागीनि वागीवक्ता अतएव सुजिह्वः शोभनाजिह्वा यस्य स तथा परलोकभीरुः परलो-
कादिभेदीत्यर्थः तेन तस्मात्तन परद्विधनिधुनिः धर्माधर्मप्रीलः सुसर्चनप्रवणः देवावने प्रवीणः प्रियाप्रः प्रि-
याप्राप्ता यस्य स तथा औन्नत्यकांक्षी प्रतिष्ठाकामुकः निजदारतुष्टः अतन्मस्त्रीरतः ज्ञातोपदे प्रीतातोपदे
ह्याप्राप्तशो गुरुगुणे जीयते इत्यर्थः ३ अथ ऊजं धातुमाह रक्ताक्ष इति आरक्तनेत्रः सितवर्तुलमुखः सितर-
क्ताभ्यासहिते वर्तुलमुखे यस्य स तथा सुद्या एदं न च्छदः सुष्टेण भनं ज्ञा एदं न च्छदं नासिकोष्ठयस्य स तथा मू-

रक्ताक्षः सितरक्तवर्तुलमुखः सुद्या एदं न च्छदः मूरः पिंगशिरोरुहः एषु शिरोधीरे वृहन्ना-
सिकः कोपाविष्टमुखः सकृन्मपि थिलो दीर्घगुलिमाह सीसर्वाध प्रवणः परसहृदणे निर्भी-
उन्नामीनरः ४ नेजस्वी सितरामेष्टक सुवदनोऽसेयोऽनुगारिर्वृहन्कीर्षो दीर्घस्वः क्षणमु-
भमुभो धर्मोर्कतातः पुमान् स्वतः सृष्टन वाक् स दोज्वलमुखो ह्रस्वः प्रवापीवरो युक्तभूरुचि-
रोरुहः प्रियरतिगोत्रः प्रियः सुकजः ५ दीर्घासालघुदर्शनश्च भिन्नवलोत्सप्रमङ्गः पुभेवद-
नः सुतीक्ष्णनासः सल्पागः सुहृदमनिः परत्रभीरुसौम्यान्मागुरुपृजकोदयालुः ६ ॥

रः प्रौढगुणप्रधानः पिंगशिरोरुहः पिंगकेषाः एषुः शिरः मूर्द्धा यस्य स तथा धीरः धैर्यवान् वृहन्नासिकः वृह-
न्नासिका यस्य स तथा कोपाविष्टमुखः सक्रोधमुखः सकृन्मपि थिलः सकार्ये सालसः दीर्घगुलि दीर्घांगुल्या-
यस्य स तथा माह सीसाह सकर्मनिरतः सर्वार्थप्रवणः सर्वकार्यप्रवीणः परसहृदणे निर्भी परसहृदणे निर्भीयो-
रः इति यावत् स्वर्णकारत्वादिनिभावः ऊजान्तरः ऊजधनुकः नरः पनाटप्राप्तः पुनः अथ यादिति बोध्यं २१

अथरुद्रिधानुफलमाह नेत्रदीप्तिनेत्रसीप्रतापीक्षितमर्धहृक् सिनेनवर्णेनमर्धितहृष्टेयस्यतयासुवदनःसु
 ददमुखःप्रसन्नःनविद्यतेनेत्रयोयस्यसनयाप्रभुरितार्थः प्रनुगारिसनुमप्याजकंमरयोयस्यनिजितारिप
 र्थः रुद्रकीर्णःनेत्रैर्वचःसुर्वावःमेघनादृत्यर्थः हृणाभुभभुभःप्रभवस्थितचित्तःपतधान्याहः ॥
 एतादृशाःअर्कधानुःसुमानस्यानप्रभुमेर्केपुण्यमयादिनिबोधेअथभगुधानुमाह खदरनिमोभने
 अक्षिणीयस्यसनया सुन्ननवाकसत्यवचनःसदोजलमुखःसर्वदाप्रसन्नमुखःहृस्वप्रवाःहृस्वप्रवणेकले
 इत्यर्थःपीवरःपुष्टयुक्तःभुयुक्तःमयोयस्यमिलितोमिलितभक्तुटिरित्यर्थःरुचिरककःरुचिरेमनोहरेरुर्वो

मेरुःरुचिःप्रभवचोरुचिरप्रसाहःसुप्रमश्रुत्यसत्तिरधगनिशुभीतःकुटप्रियाःप्रक
 ठकृत्यकयस्यहृत्सुःप्रुगारवानबहुरिपुःशशिजोतिभीरुः ॥ इतिमनुष्यजनेकशरीरधिका
 रोऽष्टमः ॥ सूर्यःनेत्रमसहमानिकहरकागणेःक्रमेणपुरुषायुधिपंचकेस्थाने दृष्टेय
 पृष्ठधिकृतैस्तदवाप्रसन्नोर्द्विजाजइत्यभिदधेसदित्तजिकानैः ॥ ज्ञानोदिवगगनतामविस
 भगार्कःपुंसिस्त्रियांचवनरेप्रमदेषुपुंसि एकनचाधिगतभाधिकृतेनदृष्टाहिलाजकुत्स्व

चरुदादिचलाभमाहुः ॥
 यस्यसनयाप्रियरतिःप्रियास्त्रियोयस्यसनया गीतप्रियःरागीपतादृशःप्रुक्रैष्ठाणजःप्रभुमेप्रुकेपुण
 यमयादिनिबोधे ॥ अथबुधधानुमाह दीर्घास्यनिर्दीर्घास्याःबृहन्मुखःलघुदर्शनःअल्पदृष्टिःनित्रव
 र्णःचित्रवर्णःअल्पप्रमश्रुःसत्यकृष्णःप्रभवदजःशोभनमुखःसुनीक्षणनासःसुनीक्षणकीरवनंतासिका
 यस्यसनयास्वल्पाःस्वल्पगात्रःसंहृष्टमनःसंहृष्टामनिर्यस्यसनयापरप्रभीरुःपरलोकोभीरुःगुरुयुजकः

कर्मप्र.
टी. २२

२४

गुरुभक्तः दयालुर्दयावान् यतादृशः कोऽप्यन्तःपुत्रः स्यात् अमुमेवुभेयुरायस्यदिति बोध्यं अ
थ वद धातुमाह गोरकु विरिति गोरकातिः पुनर्दवामथ स्वचनः रुचिरप्रमाणः रुचिरं प्रमाणं यस्य सत
थासुप्रसङ्गः शोभनकूर्चः प्रत्यमतिः हीनबुद्धिः अथ बुद्धिः मार्गरतः प्रीतः प्रीतप्रकृतिः कटप्रियः विरुष
कगुणप्रियः प्रकटकृतः प्रकटकायकृतः अथ प्रकटकृतः अथ प्रकटकृतः अथ प्रकटकृतः अथ प्रकटकृतः
बहुविशेषी प्रतिभीतः यतादृशः प्राप्तिधोतुजः अमुमेवुभेयुरायस्यदिति बोध्यं अतिश्रीकर्मकाशिका
दृष्टोपरीरथिकाकारोऽष्टमः ५ अथायुश्याध्यायाख्यायने नत्रावेहिलाजनिर्णयमाह सूर्येहिनि सूर्ये

एवैविधुः सकलकेंद्रसुतापरं प्रदक्षिणगोयुवतिभेफलदलेयेव ताभ्यापितावलुविलम्ब
मथोनरीशो कुरंगलीनयतितातचक्रकटगधः ३ तस्मादनेसहस्रमेवपुरेक सस्यानसाच्च
सुएतिथिदशेनविभागं सूर्याप्राकोस्पतदिवोदितसुणिमायाचंद्राप्राकोनिशितदशेन
नविभागं ४ सर्वेषुतेरमुभेयुरायस्यदिति बोध्यं अतिश्रीकर्मकाशिका
भागदृष्टगधफलास्पदश्वदेकाप्रकृतगालेयन्मनुजस्यवधे

उल्लस्य पुण्यसहस्रमगत्तपवीतलमेइदं गुरुषस्यायुजातार्थं एतत्सर्वकंचित्वायावदेत पशुयः प्रथियतिभिर्ह
एः सहिलान्तेवत्पमाणकर्मणताजिकर्तः कथितः ६ जामिनि दिवसक्रमेसाह प्रादोरविलस्तदनेतरतनुस्त
दतनरपुण्यसहस्रमगत्तपवीतलमेइदं गुरुषस्यायुजातार्थं एतत्सर्वकंचित्वायावदेत पशुयः प्रथियतिभिर्ह
जलमजदाऽयं कर्मः प्रादोरविलस्तदनेतरतनुस्तदतनरपुण्यसहस्रमगत्तपवीतलमेइदं गुरुषस्यायुजातार्थं
मावास्यानपायनेयल्लमनदेवप्रायेयमरुतुणीमभ्येहिलाजः इत्यपेक्षायामुच्यते प्रादोरविलस्तदनेतरतनुस्तदतनरपुण्यसहस्रमगत्तपवीतलमेइदं गुरुषस्यायुजातार्थं

२२

रश्मिगतो वाक्कुर्यादितो वातदाः भस्मानिवर्षाणि ददाति १५ आश्विनिसहिलाजः स्वाधिकारे भूत्वा एकदशपंचमच
तुर्षणः शुभदृश्यतोः शुभदृश्यागरहितस्तदा मध्यमानिवर्षाणि ददाति सचेदधिकारहीनस्तदालचुवर्षाणि ददाति स
चेत्तथाः कुर्यात्तो वाती चस्था वावक्रगो वातदालचुवर्षाणि तुल्यानमासान् ददाति १६ मार्गसि संप्रायः प्रदः यदि स्वाधि
कारे भूत्वा द्वितीयतृतीयतमेव मगः वलीप्रशुभदृश्यागरहितस्तदा स्वकीयानिलचुवर्षाणि ददाति अधिकारहीनो ल
चुवर्षतुल्यानमासान् सचेत्कुर्यात्तो दग्धावालचुवर्षतुल्यानि दिनानि ददाति सः स्वाधिकारे भूत्वा षडष्टदशगस्तदा
लचुवर्षमिता नमासान् १७ मार्गसि स्याधिकारहीनश्च त्रदालचुवर्षमितानि दिनानि सदग्धः कुर्यात्तो वावक्रो वा
नीर्चगतो वातदालचुवर्षमितान्मुहूर्तान् अमुना प्रकारेण स्वकीयान्मुत्तममध्यमहीनान्या युवर्षाणि सखत्रवुत्रो

मार्गद्वितीयसहजेषु शुभाधिकारिद्वने लचुवर्षाधिकृतान् दवक्रमासान् कुर्यादितो दिनानि मासप
दे दिनानि षष्ठाष्टमयगतो लचुवर्षमासान् १८ मासप्रमाणदिवसान् अधिकारव्याः कुर्यादितो
दिनसमानि मुहूर्तकानि दत्ते शुभो शुभगतो पिहितवत्रवुत्रो सावत्सकात्पुरुलचुवर्षाणि ददाति
१९ लग्नसंगवर्त्तनर्षसुताय संस्थायः खत्रवुत्रदृगसौ लचुवर्षदायी वक्राविरश्मिरशुभोद्वस

मां शुभासान् प्रोषत्तगशुविबलो संगतो ददाति २०
ददाति २१ लग्ने स्वाधिकारे भूत्वा लग्नमप्रमदप्रमचतुर्थपंचमेकादशगः शुद्धः यः खत्रवुत्रं पश्यति सोपि स्वकी
यानिलचुवर्षाणि ददाति सचेद्वक्राप्रसंगतः कुर्यात्तो वातदालचुवर्षमितान्मासान् ददाति सचेदप्यर्द्धमा द्वितीय
तृतीय षष्ठाष्टमनवमहादशग शुद्धलदालचुवर्षमितान्मासान् ददाति सो लग्नगतो वक्रा कुर्यात्तो नीचो वातदा
लचुवर्षमितानि दिनानि ददाति अथ दृष्टिसंस्कारः रोमकाः लग्ने दशमे लग्नमे भूत्वा यः खत्रवुत्रं पश्यति त
दालचुवर्षाणि ददाति पंचमेकादशचतुर्थे स्वाधिकारे भूत्वा चतुर्थपञ्चमिदालचुवर्षाणि ददाति प्लेषुस्थाने

कर्मप्र.
टी. २५

२५

सुभृत्तावक्रीसूर्यप्रविष्टसदा लघुवर्धमिना निदिवसानि ददाति अनेन त्यायेन कुरोहीतिः शुभेर्दृष्टिः करणीया
अत्रापि विशेषः कथ्यते शुभप्रदायक राशिगताः पंचमेकादशानवमन्तनीधैः धिकवर्धाणि कुर्वन्ति कुर्य
हा एक राशिगताः सप्तमचतुर्थहा निकय भवन्ति शुभस्थानदर्शने कुर्यात्पि प्रायुषः क्षतिन कुर्वन्ति देश
मचतुर्थसप्तमे शुभाग्रि प्रायुषो वृद्धि न कुर्वन्ति ॥ पुत्रायेति हिलाज इष्टापिदलीलायुषिकिं विददाति अ
त्र एवं मेवोक्तं तत्र विशेषमाह यदि इष्टाग्रहः शुभः तस्मात्पंचमेकादशानवमन्तनीय एकं गतसदा पूर्वोक्तानि
वर्धाणि ददाति स चेदशमप्रथमचतुर्थसप्तमगतोदलीलातनाम प्रायुषा वनति उदृष्ट्या वर्द्धयति तद्वद्व

पुत्राय मार्गसहजैकगताः शुभासुरध्वदोः खनतुतुर्यमदेषु मध्याः कुर्यान्नेषु किं लहानि
कुर्याः सौम्याः सौम्येति नानावर्तनेपि विना प्रायेति ॥ राहास्यगोदि प्राति सांघिमिना ब्रूवदं पु
रुस्थितश्चरणवर्जितवताखुत्रे सर्वतजुसृष्टसप्तमनीचसंस्थासकूरसप्तमगतावलदानेतस्य ॥
साह्यप्रदोत्रमकबूलिति खत्रखुत्रे कूरः समो भवति तास्य फले विहंतुं सौम्यश्चतुष्टयसुताधन्तनी
यग्रायुदेनेपरोतचतदासकबूलसंस्थः ॥ कूरद्विताकिं प्राशिनोश्च विना प्राताय कूरः सखा भव
ति नाल्पतरसकृत् कूरद्वयातरगतो न विना प्रायेच्च केने स्वयं न तु हिलाज इष्टापिनेव ॥

धर्मासदिनमुहूर्तादिकं वर्द्धयति कुर्यान्नेषु नामावतुर्यतनुमदेषु पायाः स्थितानामशत्रवः पापहानिकरा भवन्ति
अथानपुत्रायादिषु ते चेत्यायाः तामदलीलमित्राणि तथैकवर्धा यद्वैमिताहानि कुर्वन्ति इत्यर्थतः सिद्धं तेषां पा
सौम्यसहिताः सौम्यदृष्टाश्चेद्वन्ति तदा हानिकरणयोः प्रायिपापाहानि न कुर्वन्ति ॥ राहास्येति भोग्यरा
होर्लवास्तस्य मुखेष्टृणातालवाः ततः सप्तमभपुच्छं विदृष्ट्यातिफलवदेति यस्मिन् राशौ राहुरस्ति तेन वक्र

२५

गतिनायेभोग्याग्रंशस्तेमुखसंज्ञकाः येभुक्तलवासेष्टसंज्ञकाः यथागृहः कन्यायांपंचदशांशोवक्रोस्ति ५
 ५ तत्रादिमलवाः पंचदशमुखसंज्ञकाः भोग्याग्रंशस्तेभुक्ताः पंचदशष्टसंज्ञकाः ततोराहोः सप्तमं
 मं ११ ॥ ५ केत्वाक्रान्ताः युक्तसंज्ञकमित्यर्थः राहोभोग्याभागाहोमुखं तत्रस्थितोदलीलः लघुवर्षव
 तुर्धभागमितानिवर्षाणिवर्द्धयन्तिसचेत्सुसचेत्सुक्तस्थितः नामकेतुयुक्तस्तदाग्रात्मनो लघुवर्षाणंचतु
 र्धाप्रामितानिवर्षाणिदास्यन्ति येआयुषिवृद्धिकर्तारस्ते सर्वेऽन्तर्गृहसप्तमनीचसंस्थाः सकूरसप्त
 महप्रस्तदाशुभानवर्द्धयन्ति पायाहानिनं कुर्वन्ति ५ स्वाहप्रदेनि स्वाहप्रदेदलीलेकं बलवन्ति सार्तिहानि
 कर्त्ताकूरस्येत्प्रसक्तस्तदापिहानिकर्त्तुं न शक्नोति शुभोग्रहो लघुवर्षाण्युत्तमस्य स्थानस्यः आयुर्व

साकोर्कहीनकनवः तलुवर्षाण्युत्तमस्य स्थानस्यः आयुर्व
 निकगस्यपत्युः पूर्वोक्तपंचभिरसोमहनेविषन्तिः ५ साकोर्कभाणोतधेदूः घटमनिधिनगा
 दिदिपाः शीलवाणाः श्रेष्ठाः सार्द्धं गृहानिद्वयमितलुवर्षाण्युत्तमस्य स्थानस्यः आयुर्व
 त्तरासां बुधयद्वनमुखयोमगातां साक्षाः स्पृशन्त्यागोभूषां रजः प्रारम्भात्तु भजार्कं भवप्रीतुनो
 यंमिषापीभवर्द्धयन्ति इति यदुक्तं न त्रकिंतु परापश्चुत्तमस्य स्थानस्यः आयुर्व
 कूरार्हिणेति कृतः स्वधिकारवो न कूरः कूरार्हिणोर्कं प्राप्तिनोर्दिनाप्रतायतामज्ञानयेन यत्तुतदेव यदस
 यंचदयोवत्पत्ररसप्रसन्नतामदित्रस्यातिः इति स्थानस्यः स्थानं संहानिकर्त्तारकूरस्यैतकूरहयातरसाः स्था
 तदापिहानिकर्त्ताजभवन्ति सहितान्जः केदेकुरापिकेदेनदाहानिनं कुरेति ५ साकोर्कनिसूययुक्तोदलीलः सूर्य
 हीनायुर्वर्षमितानिवर्षाणिलब्धायुषिवर्द्धयन्ति कूरार्हिण्युभोवर्द्धयन्तीति दिवाचिसहृद्धिकर्त्ता शुभः सप्तमः

25

उच्चमवर्षाणि						मध्यमवर्षाणि						प्रथमवर्षाणि						सदीजना
सि	च	म	तु	व	शु	सि	च	म	तु	व	शु	सि	च	म	तु	व	शु	
१३०	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	रम्यायुःस्या
१३१	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	नखाकेनि
१३२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	स्यार्थः

विष्टुनिस्पृष्टार्थः २ इतिकर्मप्रकारिकाठत्रौआसुदीयाध्यायानवमः १ अथदशाधिकारोद्यात्म्यायेन तत्रा
दौखडखाद्यमनेनाहंगणः साध्यते तत्रोक्तं प्राकोगतवत्सरोतोर्क १२ गुणश्चैरादिमाससमुक्तः त्रिप्राज्ञ एता
यियुतः पृथग्विषय सहितोद्दिधाभक्तः पयोदधिनवमनुभि १३ १४ १५ लब्धोतोभाजितः सङ्गतवदे १६
लब्धाधिमासकदिनेरधिकोपाकृतः १७ संगुणितः सरनववेदे १८ युतोयः प्रगतिथिरुदै १९ अग्रप्रथ

अष्टमसंख्यसोमसंख्येहीनोहीनंवर्षमासादिदत्ते पकेकृत्वाशेषमेतद्यथोक्तज्यादायुर्हिय

नातोप्रमाणं २० इति मनुष्ये जातके आयुर्दायाधिकारेन वृद्धः ५५ संपश्यतां जननलक्षणभोग्य

भागं स्तस्माद् दृष्ट्वा भवति यस्य च यस्य तस्य हृत्पाथि यस्य धुरितस्य दृष्ट्वा प्रवेष्टो ज्ञेयो यथा दृष्ट्वा यमस्य

वराहर्षिः उदाहरणं जातबुधस्य किं समाप्ताभ्युत्थितोक्तमुक्तं सतायगृहणं सुरुदेवमयः

जीवः कुजश्चरणद्वयसमद्विष्टाकिः प्रणयमीषभिर्दधीतपृथक्फलोति २

जीवः ऊर्जश्च एतद्वै कसमिहाहुराहुः प्रपद्यमाना धामिदधानिदृयकफलातिर
 लविहीनः त्रिवन ००३ फलाप्राप्तमग्नोतोहर्गणैकादिः १ संप्रपद्यते इति जन्मलग्नगभोग्यभागान्संप्रपद्यते
 यस्य भुरिगृहे यस्य हृदा स्ति तस्य दशाप्रवेष्टान्ते ज्ञेयः अस्यार्थः सप्रमथ्ये जन्मसमये यस्य हृदा दत्तं ते तस्य हृदा
 शोधयल्लग्नभोग्याणां स्तत्र ये भोग्या हृदाणां स्तन्मि तवर्षावधितस्य हृदयस्य दशा ज्ञेयानदशे ये हृदाणां स्तन्मि
 कान्तवर्षाणि तस्य हृदे प्रस्य दशा एव मग्रेपि हृदाधिपेयस्मिन्ने प्रोये प्रहाः पश्यन्ति तस्मिन् तस्मिन् वर्षे तत्र।

हातुफलं वक्ष्यामि ते यं हृद्देहास्यापि तत्रोदाहरणं जातेति जन्मसमये मेघलपत्रयोदशभागे रुच्यलक्षित
 मासीत् बुधस्य किमिमादृशप्रवृत्तानगमितवर्षाणि तत्फलं ज्ञेयं सच शुभमहं युतोऽसौ लप्राप्तुतभवनेन सि
 तेन संदृष्टः सहृदयः स्थितगुरुणा भोमेन चरणदृष्ट्या दृष्टः प्रातिनासप्रमदृष्ट्या तेषां फलानि वक्ष्ये २ ज्ञेयं
 प्रथमं बुधदृष्ट्या फलज्ञाने पादित्यं लिखनमप्यनादिना प्राप्तिः गुरुदृष्ट्या वृहस्पतिगुरुभ्यः स्थानप्राप्तिः वृहस्पतिगुरु
 रुभ्यः स्थानः राजलेखकेभ्यो वादेन लाभः शुक्रदृष्ट्या लक्ष्मीगौरवप्रियता लोकानां स्त्रीसुतार्थप्राप्तिः तेभ्यः सुख
 सौम्यं शुभप्राप्तिदृष्ट्या च वरेदने पुत्रान्तराः गृहलक्ष्मीनां प्राप्तिः व्यापारद्वानिः कुलपितादौ गोवृद्धावस्थायां भ
 वति भोमेन दृष्ट्या भयं शरीरे विदे प्रागमने प्रातिना युक्तो भोमेन यथापनि दृष्ट्या भिप्रेतं कृष्णरक्तविकारादिः एवं

तेजानघं दितकला लिखनादि दृष्ट्या जीवस्य सपुरुषसौ हृदगौरवादिः श्रीस्त्रीसुखार्थगुरुता
 दिदृष्ट्या सितस्य सौरेर्गदानुगफलं कृभवस्तदाभं ३ दिग्दन्तिषु द्वागुणयत्ननवे प्रासार्कशिला
 यजन्मनिदृष्ट्या सुसमाग्रहीणं सूर्योऽस्मादुधविधुनुदके तु चंद्रमंदाचितद्विति भुवाक्रमणोद्भवाः ॥

सर्वत्र लवानुसारं बोध्यं ३ दिग्दन्तीति सूर्यादीनां तिसृणां दृष्ट्या वर्कणि सूर्यस्य १ शुक्रस्य ६ बुधस्य १२ राहो ३
 केतोः २ चंद्रस्य ५ प्रातेः ११ गुरोः १२ भोमस्य १० स्य ७ अयं दिवाक्रमः अथ रात्रिक्रमः चंद्रस्य १ प्रातेः ६ गुरोः १२ भो
 मस्य ३ सूर्यस्य २ शुक्रस्य ५ बुधस्य १ राहोः १२ केतो ७ येषां योगः ७५ त्रैराशिकेन सर्वेषां मंतर्दृष्ट्या ज्ञेयाः तस्यति
 धातुजं फलं तस्मिन् वक्ष्ये यं अथ हृद्देहादृष्ट्या ज्ञानार्थमेवादिमारभ्य कश्चिन् क्रमो लिखने राशे राशे यच्च हृद्देहाः त
 त्रमेवागुरोः ६ शुक्रस्य ६ बुधस्य ६ भोमस्य ५ प्रातेः ५ पूर्वदृष्ट्या शुक्रस्य ६ बुधस्य ७ गुरोः ६ प्रातेः ५ भोमस्य २
 मिथने बुधस्य ६ गुरोः ६ भोमस्य ५ प्रातेः ६ कर्कभोमस्य ७ भोमस्य ६ बुधस्य ६ गुरोः ७ प्रातेः ५ सिंहगुरोः ६

कर्मप्र.
टी. २३

जगत्तद्वावहाण्डमासिफलानिसेयानि कुलेचित्तजानामाधियन्तं प्राणमजलाशयानां कारितानामनिर्मितत्वं
प्रसिन्नाभ्यवले पूर्वोक्तफलानां मध्यमता प्रसिन्नाहीनवले निष्कर्षमन्तार्यसुतत्वं विनाशानां पूर्वोक्तफला
नानाशः ॥ एवं चेति एवं प्रानिवहाहुके तौ दण्डफलवाच्ये दण्डाधिपः कासिन्नावतिष्ठतिकस्य हृदयो केन ह
ष्टः केन सुत इति कर्म जीवोक्तरीत्या न जन्मनि सम्प्रविचार्य दण्डांतदण्डफलवाच्यं ॥ इति कर्मप्रकाशिकाद्वैत्रो
दण्डांतदण्डाध्यायः ॥ अथ निधनाधिकारो व्याख्यायते तत्र खंडखाद्यमतेनाह गणतयने पूर्वमेवोक्तं यत्रां

पूर्वमामोखं कुले जानिजनाधियन्तं प्राणमवेष्टमजलसंग्रयकारिताव मध्येतुमध्यमुदितं सक
लेवहीति निष्कर्षमन्तार्यसुतत्वं विनाशानां मध्यमता प्रसिन्नाहीनवले निष्कर्षमन्तार्यसुतत्वं विनाशानां पूर्वोक्तफला
नानाशः ॥ एवं चेति एवं प्रानिवहाहुके तौ दण्डफलवाच्ये दण्डाधिपः कासिन्नावतिष्ठतिकस्य हृदयो केन ह
ष्टः केन सुत इति कर्म जीवोक्तरीत्या न जन्मनि सम्प्रविचार्य दण्डांतदण्डफलवाच्यं ॥ इति कर्मप्रकाशिकाद्वैत्रो
दण्डांतदण्डाध्यायः ॥ अथ निधनाधिकारो व्याख्यायते तत्र खंडखाद्यमतेनाह गणतयने पूर्वमेवोक्तं यत्रां

प्राक इति १ तद्वागंतमिति २ तल्लब्धमिति ३ खंडखाद्याहर्गणं प्रसाध्य प्रतिभागेवर्षमिति रीत्या हिलाजो य
सिन्नामे प्रापयुतः पापेहितो भवति सभागः हिलाजभागाद्यावती हिलाजेतनत्वावसंख्याहतावत्तसीरीत्या
यदुष्माणितदस्यमते सार्वलपिदिने कृते जन्मकाले एकैकयोर्मध्ये हर्गणः तजन्मकालो हर्गणो संयोग्यरिष्ट
कालीनः खंडखाद्यो हर्गणो भवति तस्मादहर्गणादवसद्विचर्युतश्चाहर्गणो भवति तस्माद्येधिसासास्तेख
रमाहताः चाहर्गणो भवति तस्माद्येधिसासास्तेख

खंडखाद्यप्रके गोप्यानि इह काले भवन्ति दोषा इति २. ४. ३. ४. ५. ६. ७. ८. ९. १०. ११. १२. १३. १४. १५. १६. १७. १८. १९. २०. २१. २२. २३. २४. २५. २६. २७. २८. २९. ३०. ३१. ३२. ३३. ३४. ३५. ३६. ३७. ३८. ३९. ४०. ४१. ४२. ४३. ४४. ४५. ४६. ४७. ४८. ४९. ५०. ५१. ५२. ५३. ५४. ५५. ५६. ५७. ५८. ५९. ६०. ६१. ६२. ६३. ६४. ६५. ६६. ६७. ६८. ६९. ७०. ७१. ७२. ७३. ७४. ७५. ७६. ७७. ७८. ७९. ८०. ८१. ८२. ८३. ८४. ८५. ८६. ८७. ८८. ८९. ९०. ९१. ९२. ९३. ९४. ९५. ९६. ९७. ९८. ९९. १००. १०१. १०२. १०३. १०४. १०५. १०६. १०७. १०८. १०९. ११०. १११. ११२. ११३. ११४. ११५. ११६. ११७. ११८. ११९. १२०. १२१. १२२. १२३. १२४. १२५. १२६. १२७. १२८. १२९. १३०. १३१. १३२. १३३. १३४. १३५. १३६. १३७. १३८. १३९. १४०. १४१. १४२. १४३. १४४. १४५. १४६. १४७. १४८. १४९. १५०. १५१. १५२. १५३. १५४. १५५. १५६. १५७. १५८. १५९. १६०. १६१. १६२. १६३. १६४. १६५. १६६. १६७. १६८. १६९. १७०. १७१. १७२. १७३. १७४. १७५. १७६. १७७. १७८. १७९. १८०. १८१. १८२. १८३. १८४. १८५. १८६. १८७. १८८. १८९. १९०. १९१. १९२. १९३. १९४. १९५. १९६. १९७. १९८. १९९. २००. २०१. २०२. २०३. २०४. २०५. २०६. २०७. २०८. २०९. २१०. २११. २१२. २१३. २१४. २१५. २१६. २१७. २१८. २१९. २२०. २२१. २२२. २२३. २२४. २२५. २२६. २२७. २२८. २२९. २३०. २३१. २३२. २३३. २३४. २३५. २३६. २३७. २३८. २३९. २४०. २४१. २४२. २४३. २४४. २४५. २४६. २४७. २४८. २४९. २५०. २५१. २५२. २५३. २५४. २५५. २५६. २५७. २५८. २५९. २६०. २६१. २६२. २६३. २६४. २६५. २६६. २६७. २६८. २६९. २७०. २७१. २७२. २७३. २७४. २७५. २७६. २७७. २७८. २७९. २८०. २८१. २८२. २८३. २८४. २८५. २८६. २८७. २८८. २८९. २९०. २९१. २९२. २९३. २९४. २९५. २९६. २९७. २९८. २९९. ३००. ३०१. ३०२. ३०३. ३०४. ३०५. ३०६. ३०७. ३०८. ३०९. ३१०. ३११. ३१२. ३१३. ३१४. ३१५. ३१६. ३१७. ३१८. ३१९. ३२०. ३२१. ३२२. ३२३. ३२४. ३२५. ३२६. ३२७. ३२८. ३२९. ३३०. ३३१. ३३२. ३३३. ३३४. ३३५. ३३६. ३३७. ३३८. ३३९. ३४०. ३४१. ३४२. ३४३. ३४४. ३४५. ३४६. ३४७. ३४८. ३४९. ३५०. ३५१. ३५२. ३५३. ३५४. ३५५. ३५६. ३५७. ३५८. ३५९. ३६०. ३६१. ३६२. ३६३. ३६४. ३६५. ३६६. ३६७. ३६८. ३६९. ३७०. ३७१. ३७२. ३७३. ३७४. ३७५. ३७६. ३७७. ३७८. ३७९. ३८०. ३८१. ३८२. ३८३. ३८४. ३८५. ३८६. ३८७. ३८८. ३८९. ३९०. ३९१. ३९२. ३९३. ३९४. ३९५. ३९६. ३९७. ३९८. ३९९. ४००. ४०१. ४०२. ४०३. ४०४. ४०५. ४०६. ४०७. ४०८. ४०९. ४१०. ४११. ४१२. ४१३. ४१४. ४१५. ४१६. ४१७. ४१८. ४१९. ४२०. ४२१. ४२२. ४२३. ४२४. ४२५. ४२६. ४२७. ४२८. ४२९. ४३०. ४३१. ४३२. ४३३. ४३४. ४३५. ४३६. ४३७. ४३८. ४३९. ४४०. ४४१. ४४२. ४४३. ४४४. ४४५. ४४६. ४४७. ४४८. ४४९. ४५०. ४५१. ४५२. ४५३. ४५४. ४५५. ४५६. ४५७. ४५८. ४५९. ४६०. ४६१. ४६२. ४६३. ४६४. ४६५. ४६६. ४६७. ४६८. ४६९. ४७०. ४७१. ४७२. ४७३. ४७४. ४७५. ४७६. ४७७. ४७८. ४७९. ४८०. ४८१. ४८२. ४८३. ४८४. ४८५. ४८६. ४८७. ४८८. ४८९. ४९०. ४९१. ४९२. ४९३. ४९४. ४९५. ४९६. ४९७. ४९८. ४९९. ५००. ५०१. ५०२. ५०३. ५०४. ५०५. ५०६. ५०७. ५०८. ५०९. ५१०. ५११. ५१२. ५१३. ५१४. ५१५. ५१६. ५१७. ५१८. ५१९. ५२०. ५२१. ५२२. ५२३. ५२४. ५२५. ५२६. ५२७. ५२८. ५२९. ५३०. ५३१. ५३२. ५३३. ५३४. ५३५. ५३६. ५३७. ५३८. ५३९. ५४०. ५४१. ५४२. ५४३. ५४४. ५४५. ५४६. ५४७. ५४८. ५४९. ५५०. ५५१. ५५२. ५५३. ५५४. ५५५. ५५६. ५५७. ५५८. ५५९. ५६०. ५६१. ५६२. ५६३. ५६४. ५६५. ५६६. ५६७. ५६८. ५६९. ५७०. ५७१. ५७२. ५७३. ५७४. ५७५. ५७६. ५७७. ५७८. ५७९. ५८०. ५८१. ५८२. ५८३. ५८४. ५८५. ५८६. ५८७. ५८८. ५८९. ५९०. ५९१. ५९२. ५९३. ५९४. ५९५. ५९६. ५९७. ५९८. ५९९. ६००. ६०१. ६०२. ६०३. ६०४. ६०५. ६०६. ६०७. ६०८. ६०९. ६१०. ६११. ६१२. ६१३. ६१४. ६१५. ६१६. ६१७. ६१८. ६१९. ६२०. ६२१. ६२२. ६२३. ६२४. ६२५. ६२६. ६२७. ६२८. ६२९. ६३०. ६३१. ६३२. ६३३. ६३४. ६३५. ६३६. ६३७. ६३८. ६३९. ६४०. ६४१. ६४२. ६४३. ६४४. ६४५. ६४६. ६४७. ६४८. ६४९. ६५०. ६५१. ६५२. ६५३. ६५४. ६५५. ६५६. ६५७. ६५८. ६५९. ६६०. ६६१. ६६२. ६६३. ६६४. ६६५. ६६६. ६६७. ६६८. ६६९. ६७०. ६७१. ६७२. ६७३. ६७४. ६७५. ६७६. ६७७. ६७८. ६७९. ६८०. ६८१. ६८२. ६८३. ६८४. ६८५. ६८६. ६८७. ६८८. ६८९. ६९०. ६९१. ६९२. ६९३. ६९४. ६९५. ६९६. ६९७. ६९८. ६९९. ७००. ७०१. ७०२. ७०३. ७०४. ७०५. ७०६. ७०७. ७०८. ७०९. ७१०. ७११. ७१२. ७१३. ७१४. ७१५. ७१६. ७१७. ७१८. ७१९. ७२०. ७२१. ७२२. ७२३. ७२४. ७२५. ७२६. ७२७. ७२८. ७२९. ७३०. ७३१. ७३२. ७३३. ७३४. ७३५. ७३६. ७३७. ७३८. ७३९. ७४०. ७४१. ७४२. ७४३. ७४४. ७४५. ७४६. ७४७. ७४८. ७४९. ७५०. ७५१. ७५२. ७५३. ७५४. ७५५. ७५६. ७५७. ७५८. ७५९. ७६०. ७६१. ७६२. ७६३. ७६४. ७६५. ७६६. ७६७. ७६८. ७६९. ७७०. ७७१. ७७२. ७७३. ७७४. ७७५. ७७६. ७७७. ७७८. ७७९. ७८०. ७८१. ७८२. ७८३. ७८४. ७८५. ७८६. ७८७. ७८८. ७८९. ७९०. ७९१. ७९२. ७९३. ७९४. ७९५. ७९६. ७९७. ७९८. ७९९. ८००. ८०१. ८०२. ८०३. ८०४. ८०५. ८०६. ८०७. ८०८. ८०९. ८१०. ८११. ८१२. ८१३. ८१४. ८१५. ८१६. ८१७. ८१८. ८१९. ८२०. ८२१. ८२२. ८२३. ८२४. ८२५. ८२६. ८२७. ८२८. ८२९. ८३०. ८३१. ८३२. ८३३. ८३४. ८३५. ८३६. ८३७. ८३८. ८३९. ८४०. ८४१. ८४२. ८४३. ८४४. ८४५. ८४६. ८४७. ८४८. ८४९. ८५०. ८५१. ८५२. ८५३. ८५४. ८५५. ८५६. ८५७. ८५८. ८५९. ८६०. ८६१. ८६२. ८६३. ८६४. ८६५. ८६६. ८६७. ८६८. ८६९. ८७०. ८७१. ८७२. ८७३. ८७४. ८७५. ८७६. ८७७. ८७८. ८७९. ८८०. ८८१. ८८२. ८८३. ८८४. ८८५. ८८६. ८८७. ८८८. ८८९. ८९०. ८९१. ८९२. ८९३. ८९४. ८९५. ८९६. ८९७. ८९८. ८९९. ९००. ९०१. ९०२. ९०३. ९०४. ९०५. ९०६. ९०७. ९०८. ९०९. ९१०. ९११. ९१२. ९१३. ९१४. ९१५. ९१६. ९१७. ९१८. ९१९. ९२०. ९२१. ९२२. ९२३. ९२४. ९२५. ९२६. ९२७. ९२८. ९२९. ९३०. ९३१. ९३२. ९३३. ९३४. ९३५. ९३६. ९३७. ९३८. ९३९. ९४०. ९४१. ९४२. ९४३. ९४४. ९४५. ९४६. ९४७. ९४८. ९४९. ९५०. ९५१. ९५२. ९५३. ९५४. ९५५. ९५६. ९५७. ९५८. ९५९. ९६०. ९६१. ९६२. ९६३. ९६४. ९६५. ९६६. ९६७. ९६८. ९६९. ९७०. ९७१. ९७२. ९७३. ९७४. ९७५. ९७६. ९७७. ९७८. ९७९. ९८०. ९८१. ९८२. ९८३. ९८४. ९८५. ९८६. ९८७. ९८८. ९८९. ९९०. ९९१. ९९२. ९९३. ९९४. ९९५. ९९६. ९९७. ९९८. ९९९. १०००.

नद्राणामहः कृते विनिर्हन्तं जन्म यथावत्तुः कृत्वा हं हं मं दिने दं सन्तु भिर्न व्यावसायि
नं भूयो धः कृतमगप्युत्पदप्रभिलं व्यावसायि मं हं न एषो हं गता दया समप्यनं वत्तं निभिसं
मजेते २ नलं धं मुतिहं सवासाहितं शाकं भवेच्चो हं न द्यासाः खमलने हं न वेदिवभास्तं
के धमेव कलाः नत्तमध्यानिहिता छदी विमुटिका जन्म ज्ञानि श्रुते रिषं स्याच्च गतोः प्राज्ञो
कं गणितासि प्रोद्धता हृदि वा ३ यः पीडयेत् हं कृतं हिला जन्तु हानुता सत्पुण्यापस्तुः रुजा
यसावा सगृहं बहिर्वो यज्ञावमः सोम्य च धातु रीत्यः ४ सूर्य रुजा पित्र भवोन् पादा चैक फाड
न न ये गम्य स गम्य सोम्य ज्ययोः स्यात्सरणी विदोषा त्तिने सगरा च ग रुजा सितार्क्याः ५ इति स्त
करवेचर सूर्यं प्रति भवने शुभं दृष्टुं तोच बुद्ध्या निधनमभिदधीर बुद्धिर्य वन मन प्रवरेयया
पदि हं ६ इति कु सार सिंहात्मज कृते मनुष्य जात के निधनाधिका अध्यायः ११ भू हं वेवा कुरि
ताये च दग्धास्तेभ्यो दोषः स्यात्सु दो भू स्य धान्यः सूर्यं दग्धा चेति पापानुसा गृह्य क्रोधा क्रोद हीला
मादि दोषा १ भोमजा भोपित्त जिह्वारुज शुश्रुके नो साव्याधि शुक्राद रतिः मंदे सभ्या भू पारस्य
श्वोरुग्वाधः स्ये स्यात्प्रीह रुग्धा त्व साम्यात् २॥
नोपपयंतं एवं चं दलदा वामनेत्रेः प्रकट दोषः सूर्यं नुभ्यामेवं सूर्यं दक्षिणनेत्रे प्रकटा प्रकटो दोषः रभोमजा

भ्यामिति स होषः २॥

कर्मप्र.
टी. २६

२४

केषां चिन्मते भूर्देवेंद्रं निभूर्देवेंद्रं पापपीडिते गविजन्मदादक्षिणनेत्रेणः एवं भास्वरो वामनेत्रे रुक् चेंद्रं सहेसति
कुरहृष्टं सुभद्रं योगवर्जिते नेत्ररुक् सष्टासामिति युक्ते लगे सति सचक्राशुभाः पतितस्यानस्यास्तदानेत्ररुक्
षष्ठाधीशतिषष्ठाधीशे चेंद्रं लगे विषमोदयराशे च योगः एवं चेंद्रं प्रानिहृष्टं सप्तविकारेण एवं विधे चेंद्रं भोमहृ
ष्टं युते च नितापात एवं विधे चेंद्रं प्रोफा इकवर्णात उस्मात्तिगधत्वेन संदता एवं विधे भृगुहृष्टं कोमात एवं वि
धे चेंद्रं बुधहृष्टं प्रासुतग्रं धः स्यात् ५ एकादशी भ्यामिति चेंद्रः कुरहृष्टः प्रानियुक्तः एकादशी भ्यामिति सतः
लायां भोमः गुरुशुक्राभ्यां न हृष्टं सदा योगः चेंद्रः कुरेयुत हृष्टं स्यात् लवानल्लगे तदापि नेत्रे दीर्घो गेगः कुरे
युत हृष्टः सूर्यो लप्रात्संग सदापि नेत्रयोः रोगः स्यात् ५ लग्नादिमिति लग्नस्य चेंद्रं चक्रिर्नो लग्नं प्रोप्य

केषां चिन्मते भूर्देवेंद्रं कुरिते नक्तमदक्षिणदक्षिणार्धे भास्वरो वामनेत्रे रुक् चेंद्रं भोमहृष्टं योग
वर्जितं सहेसति नेत्ररुक् सुभेष्टं ३ षष्ठाधीशे वक्रितर्क्षेति रोगो लग्नं वा सिन्धुदृष्टे कफा
त्मा भोमजीवभोमयवेंद्रं सचेंद्रं नापात्कोपात् सप्तमः प्रासुतां धः ५ एकादशी भ्यामिति चेंद्रः
युक्ते नो लिप्यागरेति नेत्री अहृष्टा लग्नं चेंद्रं पापयुक्ते न्य प्रालदीर्घो गेगः लग्नः वने सिस
पाये ५ लग्नादित्या ब्रत्रयकामभ्ये लग्नाधीशे कुरिते नोदये प्रो सहे कुरेल लग्नं नेत्रं भोमे सहे
प्रोवावक्रिते नस्मिन् विधुर्हृष्टं चेंद्रादित्या विक्रमे कुरे गोवा भोमे केंद्रं चेदसौ मर्दने वा कुरे हृष्टं रं ध

प्रो. न. स्थान सूर्यलग्ने प्रो कुरिर्नो सहे स्यात् न लुतियोगः कुरेल लग्नं सहे प्रातयुते वा भोमे न युते तदा योगः सहे प्रो
वक्रिणि चेंद्राद्वा दये भनियोगः ६ चेंद्रादित्या विनि चेंद्रादित्या तृतीये केंद्रे वा तदा योगः वा भोमे केंद्रं प्रभुभद्र
रा. लग्नियोगः रं ध षष्ठाशगाः सौम्याः चेंद्रसूर्योत्तरीये केंद्रं कुरहृष्टं तदा योगः मकरं भस्य सूर्यसंप्रसेयो
गाः ७ चेंद्रं इति चेंद्रसूर्यो ग्रं धो प्रातदा योगः युक्तपक्षे दिवा जन्मनि सभोमे चेंद्रं सति वामकाणाः कृत्स्नपक्षे रात्रि

२६

जमनिशानियुनेचंदेवासुर्येनवसस्येमुभट्टिहीनेवासकाणः ६ सूर्यइति दिवाजन्मनिभूम्यपरिसूर्येकुरेहृष्टे
 दहिः १ नेत्रेकाणः षष्ठसामीचंद्रः कुरेहृष्टमुभट्टिहीनस्तदाहृष्टिणनेत्रेकाणः षष्ठशोभामेलनेसतिमुभट्टिही
 नेपापेहृष्टेपुष्पयुतः काणोदतिणनेत्रे दिवाजन्मनिभोमवधाभाकोपिसूर्योधः स्थितस्तदापुष्पचिह्नं चंद्रभो
 मोपयः १ नेत्रेदाविदः १ मुकुरेरीपाइतिषष्ठशोभामुकेवलप्रत्येकुरेहृष्टेजलस्त्रावः चंद्रात्सप्रमगाः कुराः नदा
 वैवर्ण्यस्यात् चंद्रादिसौविषमोदपराशोकरेहृष्टेवक्रात् स्यात्तच्चंद्रादिसौम्ययषष्ठमोतदापिवक्राहीः स्यात् १
 सूर्येनहृष्टिदिवाजन्मनितहेसूर्येविषमोदयराशोभोमहृष्टयुनेवावक्रात् स्यात् दिवाजन्मनितहेसूर्येवि
 षमोदपराशोकरेचंदेग्रभाशमभेयोगः रात्रौजन्मनिधनुः स्थग्रंभाशगतेचंदेग्रभः भानोचदित्रौजन्मनिधन्वायां

चंदेसूर्येवाधकाशेप्रसभ्येचलनीशोबुभोमेहिमुक्ते युक्तेमंदेनासितेकंचपुण्येसौम्याहृष्टेवा
 मकाणोनिपाया ६ सूर्यमहृष्टेवाहृष्टेदत्तिकाणचंदेरीशोभसुनेचनिलने सूर्याधः स्यात्तारयोश्चि
 ह्नसदृशेरेकोपेवोभोमपीतांशुयागान् १ मुकुरेरीशैलप्रशेवर्णातिवैवर्ण्यस्यात्तत्पट्टेष्टाह
 साधोः वक्रचंद्रादित्ययोः कुरेहृष्टेवक्रात् स्यादस्यषष्ठस्ययोवा १ सूर्येनहृष्टेवक्रगणस्थितेच
 भोमाक्रानेवाऊलेस्थितेच नदाशानेव्यापणेचादिमैशेनक्रभानोवाहृष्टेमंदेक्षितेधः १
 शोशानिहृष्टेग्रंथः १ दीणचंद्रइतिदीणचंद्रेधनुर्विसदहृष्टेपुष्टमुक्राभ्यामहृष्टेनीवाधः दीणचंद्रः शानियु
 तोधनुः स्थः गुरुमुक्राभ्यामनीक्षितोः नीवाधः सूर्यादित्येचंदेकुरादिनेग्रंथः दशासस्येचंदेपापेक्षितेग्रभ
 हृष्टिहीनेग्रंथः स्यात् १ नीवाधइतिनीचेचंदेवद्वयगंकरेहृष्टेग्रंथः अस्तगतनेभोमेलनप्रत्येग्रंथः प्रष्टमंशो
 चंद्राकजलराशोग्रंथः अस्तगतनेभानोनीचेसूर्यग्रहणजमयजन्माधः १ अथदणशोषोनाह सौम्याइतिषष्ठ
 शोबुधमहृष्टेवयगेशानिनाशुहृष्टेवधिरः एवविधेबुधेशानिः पूर्णसप्तमहृष्टाषष्ठपशपतितदावधि

कर्मप्र.
टी. २५

२९

रः धनुषिगुहः वक्रितप्रानिहृदस्थः बुधशुक्राभ्यामुत्तलदात्रधिरः सभोमेपूर्णाचंद्रेष्वस्यते स्थितेवधिरः १५ नक्त
मितिगत्रौजत्तनिष्ठवुधेवामकेणोउच्चैः स्वरेणशृणोति एवशुक्रेदशमस्थवामकेणोउच्चैः स्वरेणशृणोति १५ अथजि
हादोषानाह नक्षत्रिकर्कतृष्णिकमीनस्येवुधेसूर्यादधः पश्चदृष्टेनेहादोषः बुधेवधिरातिः प्राद्वेराशोस्थितेपा
पट्टेगुणः पूर्यमाणेचंद्रभोमेलप्रस्थगुणः पृष्ठेप्रोबुधेत्तमेपापट्टेगुणः बुधप्रातीयकभागस्थोक्रूरै
इहोगुणः १५ सोमात्मजइतिबुधः प्राणिगृहेगजदवोभवाति बुधनवमस्थशुक्रेदशमस्थलुल्लोकिः बुधः

लीलेचंद्रेनीश्वर्किप्रहृष्टेचापस्थेनीवांधस्थेद्वयोर्वा सूर्याधर्दीकुरयुग्माहितेचवोम
स्थेप्रतिनेचापट्टेः १५ नीचाब्रह्मविद्योक्रूरहृष्टेभूमिमुत्रेभयनेकोत्तरेच केदकेहोरंध
भागेबुधप्रातीचमदेकाशुगेकीयगमे १५ अथकर्णदोषः सोमरिपेऊगृहेगप्रानिनातुरीय
ट्टेरियोसमट्टप्रावधिरत्तदोषः चापस्थवक्रप्रानिहृदगवाक्यतोत्तशुक्रान्वितेचरिपुभेऊ
जपूणीविधाः १५ नक्तबुधरिपुगृहेसितेचवोममस्थिते उच्चैः स्वरेणशृणोतेप्रवणेदक्षिणेन
रे १५ अथजिहादोषः नक्षत्रिकर्कतालिकुषगेतराणेरधः स्थचंद्रक्षितेरिपुपताविहपापट्टेव
हिशुचन्त्रमसिभोमयुनेचलप्रगुणस्वरारियबुधरसनाविनाशः १६ सोमात्मजेप्राणिगृहेधुतग
इमोकिर्मागस्थितेयवसितेदिविलुल्लोकिः नक्षत्रोऽयोः समट्टप्राककवाकतथेकभगस्थयो
रशुभयोरसनाविनाशः १७
शानिनासप्रमट्टप्राट्टः कर्कनलुल्लरः नथाहयोः पापयोरेकाप्रागयोर्लुल्लोकिः स्यात् १७ अथउच्चतदो
षात्तः प्राथितिमशनिमकः चंद्रः गणेशप्रथमभागप्रथमगणेशप्रतिमभागक्रूरैः हृष्टः शानिलदाकुब्रतं
स्यात् चंद्रात्ततीयेप्रातिः उपरिकाक्षितिऊर्ध्वगः शानिनीचः भूमिकेन्द्रस्यात् सोमोलप्रथमोवक्रगणिमध्य

२५

धेवविस्तारं सत्यं कृत्वा च वक्रास्य सौम्यं नाम मीनमेवोभौ मे लघुपे सति ॥ १॥ चंद्रः गंगानेतस्माद्वितीय
 गंगोऽथ मभागोऽनंतो कुरुदृष्टं कुंजः तथा ततो यवदं सुतं यं प्रातिस्तदापि कुंजः ॥ २॥ अथ कुंजयागानां
 ह कुंजैर्केति चंद्रः सूर्यो नृस्येति हीनः यावत् प्रातिना सह स्य गाली शुभं स्यो गं विना कुंजः मेघे वृषे
 वा चंद्रः प्रातिभेमाभ्यां युक्तः स गंगो यं कुंजः जलराशिषु प्रातिचंद्रभौमशुक्रः कुर्याद्विनाः सजलकुंजः ॥ १॥

कुंजदोषः आद्योतिमेषां रजः प्रातिनिप्रयाने सूर्यात्मजिचस्थितवत्पुत्रः भूस्वार्कजोयति
 गते च विलग्नता येव काल्यराशियुजिभूतमये च कुंजः ॥ २॥ अथ कुंजदोषः कुंजैर्केति गत
 विधावराशौ स्य गाले मेघस्थिते स प्रातिभौमयुते स गंगः चंद्रारमंदानि न स विनवारिभेषु
 कुरुद्विनेषु सुतरति सलून कुंजः ॥ ३॥ शुक्रवेगेऽथ स्य पापदृष्टं शोको वक्रैः स्ये प्रातो पुत्रदोषं
 स्ये स्ये वा भूमिपुत्रा किं यो गोमोऽस्य गंगे इमालात्रणाथ ॥ ४॥ सितप्राशियुते वारियां कुं
 जसमस्युभे रिहावर्जं रं केने अजस्रगजलमाकिं दृश्यं स्ये वयुधिच संहं मंदं विचं
 कानि ॥ ५॥ अथ प्राथित्वदोषः भूमे भूमि सुमेर्कतुयं गहं प्रातः प्रातः राक्यं योः सौम्यो
 घट्टप्राधुधार्कज युते लघुं कुंजे लहं प्रा

शुक्रवेति गुरुः घटे प्राः शुक्रो वा पापदृष्टः वक्रेशोफः द्वादशोऽनंतो पापदृष्टे पुत्रः स्थाने कुंजं भौमप्रा
 तो घटे द्वादशो वा शुभदृष्टि हीने उभो उभयस्थाने कुरुद्विने इमालात्रणादिका वक्रयाः ॥ २॥ सितप्राश्रीति चंद्र
 शुक्रो सयापौ जलराशिगोऽनुत कुंजं नवमे करयुतं शुद्धं शुद्धं शुद्धं यामादि मेघस्रगजलराशिगो चंद्र
 यषु स्थितः प्रातिः पप्रपति युता वावर्जः लघुं सहं अजमकरजलराशिगते प्रातिः पप्रपति चंद्रयुते ए

२॥
 ५॥

कर्मप्र.
टी. ३.
३०

अथ जिह्वलभीहीनयोगानाह भूमाविति चतुर्थगते भोमे सूर्यः प्राचुः दृष्ट्वा पप्रपतितदाधी विह्वलः चंद्रा
नीलप्रेवुधपूर्णदृष्ट्वाधी विह्वलः बुधप्रातीलभीमेन सप्रमदृष्ट्वा दृष्ट्वा योगः चंद्रादित्ययोः साकं यकेनेम
राफीयकेनेन्यप्रातीलीभीमस्तदायोगः लग्ने चंद्रः अधिकारी प्राविर्दप्रमे सप्रमे बुधश्रुयोगः सभोमचंद्रेल
प्रेयोगः सभोमचंद्रेलप्रेयोगः २२ पूर्णदाविति पूर्णचंद्रः प्रातिना सहे सराफक गतितदायोगः सप्रमसूर्य
भोमेन सूर्यसिफिते मतिहीनः करयुनेल ग्ले प्रोचकुरः पप्रपति शुभदृष्टिहीनस्तदायोगः दिवाजन्म
निसूर्यसूर्यराप्ती प्रोचकुरः पप्रपति पूर्णदृष्ट्वा मतिहीनः दिवाजन्म निसूर्यसूर्यसुसलहे प्रोचपापः पप्र

पूर्णदौरविनेदनात्सूरिके भोमासूर्यसुगने कुरेल प्रगतेन दीक्षति शुभादृष्ट्वा चयः स्या
ननौ अहर्कोति शिचंद्रमास्तदधिपस्या प्रोषदृष्ट्वा दृयोः शुक्ले चापकमस्य मिदुमवनीपु
त्रेचयप्रपत्यधीः २३ अथ पापयोगदोषः दीणे स्तगनदर्शपूर्णतिथिया लोके प्रातो पान
कीति बुद्धिश्चतनौ हि मां शुक्रजयोद्युनस्थिते चासिने नीचे जेव पुषियुने बुक्रजयोः केदेव
लग्ने पुरेन स्यात्सूरिके चंद्रबुधयोः लग्ने प्रासं युक्तयोः २४ लग्ने प्राके कुरहदेत्रयोपिकु
राक्रानेताप्यदृष्ट्वा कुदृष्टिः भोमाक्राने लग्ने ये द्रष्टव्ये चेका प्रास्थाकी बुयो कुरहत्या २५
नितदायोगः रात्रोजन्मति चंद्रचंद्रराप्ती प्रोचकुरः पूर्णदृष्ट्वा पप्रपतियोगः शुक्लपक्षधनुमीनस्थे चंद्रभो
मः पप्रपतितदायोगः सभोमचंद्रेलप्रे प्रातिनी सप्रमस्ये नदृष्टेनदायोगः २६ अथ पापयोगानाह दी
णे स्तइति दीणे चंद्रे सप्रमे गगनपर्व प्रादृष्टिहीन मतिहीनः पानकी सभोमचंद्रेलप्रे सप्रमस्ये प्रातो
पानकी बुद्धिहीनश्च नीचे बुधलग्ने सति अशुक्रजयोः सप्रमे सतियोगः लग्ने प्राके देउ जचंद्रोभ्यामस

३०

रिके योगः चंद्रवधयोर्लगे प्रादं युक्तयोः पापात्सु सरिफ यो योगः २० तन्ने प्राकं इति लघुलग्रपसूर्याः क्रूर
 हृदयो गुरुदृष्टिहीना सदा पातकी लगे शोभो सांकांति चंद्रेष्टुष्टे सति दोषः पकांस्थो सूर्यचंद्रो कृ
 ष्णाक्रेण दृष्टो न दक्षिणं हस्यात् २५ अथ यत्ता ज्ञानयोगानाह प्राणी शनि प्राणी सराफे चंद्रे कं पात शूलं च
 यत्ता ज्ञानः ऊर्जो निषिन्ता मदीणे चंद्रे प्राणी सराफे मां सगुल्मान् स्पेस जनिता न्यता ज्ञानः चंद्रो लंगने न प्राणि
 नादृष्टः कफान् सष्टे पायः सष्टे प्राः पाय पीडितः गुरुदृष्टिहीना वातमो योगः यत्ता ज्ञानः २६ अथ योगशूलयो
 गानाह सडं येति घटययोगे प्राणिभो मो सशूलं मया डा रात्रि जन्म निकु सदिने सूर्ये भूस्पथः स्पे सशूलं योगो
 षः भानुभस्थ विधो यो पादिने योगः २० चंद्र इति दग्धे चंद्रे प्राणि सु सरिफे संधि शूलं खेती जन्म निदग्धे चंद्रे कं इत्ये

अथ यत्ता ज्ञानदोषः प्राणी सराफे प्राणिनि प्रकं पाकला च ऊर्जो निषिन्ता मं सगुल्मान् चंद्रो कं दग्धो
 किं दृष्टा कफा च वायो रीशिरि गते चर्वि २६ अथ योगशूलदोषः सडं यगा किं भो मयो र्वः शु
 भादिने रवो विधा च भानुभा स्थिते सशूलं मं गजो भवेत् २० चंद्रे दग्धे प्राणि सु सरिफे कं इत्येनात्स
 जेन दृष्टे ज्ञा रेणो गजदरज क्रूर मध्ये च कं इ मांतीने होरपि पतितयोः संधि शूलं च पुके मंदा
 कोने वपुषि जज्ञना यान पाषाणी कारुक् २८ सष्टा प्रा सष्टा धिपने शुधा नो लु दृष्टि दसबला
 नुसारात् स्तिग्धो मणीतादि भवा भवन्ति संथो हजोग स्पदं प्राणे भूत् २९

न प्राणिना दृष्टे संधि शूलं दिने जन्म निदग्धे चंद्रे भो मेन दृष्टो योगः सु सरिफिने योगः लघुभाग न लघुभाग यो क्रूरयोः
 मध्यगने कं इ ग चंद्र संधि शूलं सूर्य चंद्रयोः पतित स्थान स्पेयाः संधि शूलं लघुगः पुके क्रूर दृष्टः ज्ञाना याने पाषा
 णिकारोगः २६ सष्टा प्राणि सष्टा सष्टा धिपो अष्टा प्रा यो च पने वा इष्टा पने वा वलन स्पधा नुतः स्तिग्धो मणीतादि भवा
 पीडा वाचा योगकर्ता यस्मिन् राशे प्राणि हति सराशिर्मे वादि मारभ्य प्रीष प्री वासा विति गणनया यस्मिन्ने गे यतेति न

31

अथ हृदयोऽप्यदोषः कूरितेरिषुपतौ दिननाथे हृदये पितृतेषु शुभेषु संदभौ मण्डुभिर्भु
विषाधैः कृसपित्रविकृतेर्ब्रह्मज्ञिः ३० कुजसकलदृष्टार्हि ते हरे ज्येदिनजनने च धरात्मजे वि
नष्टे प्रशुभयुजिरिषुपतौ शुभाज्ञा ह्यलिगरेवौ हृदि चोदरेण मूल ३१ षष्ठ्यश्वरे प्राणिनिपापह
ने विमोक्षे लक्ष्म्यश्वरे घनमते एदिवाकमुने दम्भाश्रानौ विपत्तिने शानिलप्रपेक्षो प्राहो स्थशीतज
रुजो बृहलनिपाया ३२ सपापभूभागगते श्मश्रुस्थिते यमादिते कंककफरुक्कफादिभ्यो मिते
रिषे प्रोमश्रानौ च पितृतः समस्ततुर्यक्षणातो स्य वा भवेत् ३३ लग्ने रोमो वक्रभस्थ चलग्राधी प्राव
क्रौल्ले ह्योर्मददृष्ट्या रेभ्यश्चक्रकोऽयोः कूरिते राननाथे च घनगेतुंदरोगः ३४

五

प्रोसममेतुंदरोगः ३५ अथ षंडयोगात्ताह शुक्रे प्रानितेति प्रानिता युक्ते शुक्रे दशमे शुभहृदि हीने षंडः पवंविधे शुक्रे
 एमे षंडः जलराशिस्थिते प्रानो षष्टे ययेवा शुभहृदि हीने षंडः ३५ बुधमितेति सूर्ये चतुर्थे बुधशुक्रदृष्टे सूर्यग्रह
 ए ससयजन्मनि तदा योगः शुक्रचंद्रयोर्हीदशकादशदशमनवसर्गभोमे शुक्रचंद्रौ पश्यतः तदालोहेन दृष्टाणके
 दः सूर्यप्रानि शुक्रबुधा एकस्या गुरुदृष्टिं वितायोगः सिंहरेवौ शुक्रलग्ने दिवा जन्मतदाशिशुक्रे दः ३६ पुत्रीग्र
 हाविति पुत्रीग्रहो सीराशो सूर्यो द्वितीयस्थाने स्मिन्नेव योगे स्तगतेन गुरुषग्रहेण दृष्टयागः ३७ वक्रक्षणेति शुक्रे विषमो

अथ षंडनयोगः शुक्रे प्रानितानुक्ते दशमे रं प्रेथ शुभहृदि हीने मंदे षष्टां सयते जलराशे षंडत्वभा
 र्भवति ३५ बुधमितेति शुक्रभूमे सूर्ये रवेर्ग्रहो प्राने र्भुजराशि नो र्हीरो हे कुजे बुधमितेति रविश
 निसितजे कस्थित्या हरिभरेवो दिवा बुधचिचमितेति शुक्रे दोषवात्परतिर्भवेन ३६ सीपुग्रहोस्त्रियो
 मार्गसूर्याग्रहाशः पुमान् तया र्हेति जोज सुत्तयेन छिन्नमेष्टकः ३७ वक्रक्षणे भगुत्तयेन यमद
 स्थिते जलग्नस्य लग्नपट्टे प्राचशनादयोगे भुवार्किहृदगभगे चरते पुनार्याहेषः सितदंगविधौ
 दयितोपरेषो ३६ कामातुरयोगः शुक्रे प्रसूतिगमनात्मिथुना पराह स्वो गे हरिप्रथमकाहं गनऊ
 गेहे कामातुरजनयने कषगतिथा स्मिन् षष्टे शुभरे कुजहने च स्तनाल्पसूति ३६ प्राप्रपदोषः ॥

दयराशो अल्पवीर्यः विषमो दयराशिगे शुक्रे सप्तमगे लग्ने प्रोतदृष्टे ल्पवीर्यः प्रानिचंद्रौ चतुर्थे सीहे षः प्रानिहृदग
 ने शुक्रे नार्याहे षः शुक्रराशे चंद्रने षुहे षः ३८ अथ कामातुरयोगात्ताह शुक्रेति शुक्रे वधराशे कत्यासिंह
 मिथुने धनुर्गते कामातुराल्पप्रजः शुक्रे मिथुनात्त राहृद्वेषो कामातुराल्पप्रजः शुक्रे सिंहपूर्वाहृद्वेषो कामा
 तुगाल्पप्रजः शुक्रे मीने कामातुरस्तप्रजं जनयति शुक्रः षष्टे स्वामी भोमेन कुरितः स्तप्रजो ल्पप्रसवः सीले पदस्य
 ३९ अथार्पयोगात्ताह भूमीपुत्र इति भोमे सूर्ययुने वाचं द्युने गतपर्वानलं जन्मतदाशः प्रानो हृदशेणो पट्टे

कर्मप्र.
टी. ३२

३२
प्रपि वानलप्रेषो भौमपुत्रे पर्यवानलप्रेषो भौमेन समदृष्ट्या लक्ष्मी वृष्टिकगे भौमेलप्रेषु गुरुशुक्रदृष्ट्या हीने प्रीलप्रे
प्राप्तौ सप्रमगे भौमप्रेषकान् ५० कुरेति कुरेष्टमेष्टो सप्रमगे शुभदृष्टि हीने प्रीरुक् सप्रमगे तो दिवा जन्मतदा प्री
वृष्टिकगे नवमेष्टो मेष्टी ५० प्रथमवर्णयोगात्ताह भूपुत्र इति वृष्टिके भौमेलप्रेषु गुरुशुक्रदृष्ट्या हीने वृणपिटका
दिरुक् प्रलियुने भौमे चतुर्थे गतत्रवा प्रोवासपुत्रे केतुयुने वृणादिः केतुयुने प्राप्ता सप्रमगे वृणादिः प्रातिभौम
योरिपुत्रयगया वृणादिः ५२ अथ दंडुयोगात्ताह स्तिग्धभेष्टा तस्तिग्धभेष्टा प्रायः कर्कटशुक्रभौताः पशुगतशुत्रः

भूमीपुत्रे प्राप्तिरवियुने दृष्टा पूर्णकाले मंदेत्यथे कुजतनु भुजो योगतो लेट्टा वा भौमे चालौ गुरु
रुसितदृष्ट्या वजिते तो वलप्रेसूत्रौ मंदे कुजयुजिमदे सम्पग प्रीविकारः ५० कुरेति ता प्राप्ता ये मंदगे
शुभदृष्टि वजिते पर्यरुक् अद्रास्तगृहे मंदे वलौ पुण्य सभूमि सुते ५० वृणादीषु भूपुत्रे गुरुसितदृ
ष्टि वजिते लोजयने वृणपिटका लता विप्रेषात् भुव्यास्मिन् पचतदं प्राके समुक्ते मंदे वलपुजित
प्रादुर्गोर्ग्ये ५० अथ दंडुदोषः स्तिग्धभेष्टा न गते रजनी प्रोभूमि भागगत भास्तरियुक्ते दंडिणो भ
वति भौमसिता ब्रूवे इष्टदृष्टि रलिगे सति भागे ५३ अथ दंडुद्विः चंद्रभौमशुक्रा वृष्टिकगे तो सति राशिने
वो प्रागता योगः वामनत्वयोगः मंदतुर्यदृष्टि राप्रपरांते एवं भागधुरि वा सतथास्ति खर्वता शुभदृ
प्रादृहिने स्यात्तु येल्यतरा शिगते च ५५ खल्लाटदोषः हरिधनुरालिकयका सुले प्रावलति प्रािलः

कुजदृष्टि वधो कुलोरे सुकृतसहसपेच कर्कसिहालिसगगते शुभदृष्टि मंदरेण ५५
सप्रमे भूमि नवा प्रागः प्रातिता युक्तः दंडिणो भवति अथा इष्टद्वि योगमाह भौमशुक्रचंडीः सति राशिने वो प्रास्या वृ
ष्टिकरा प्रो अष्टद्विः स्यात् ५३ अथ वामनत्वदोषात्ताह मंदतुर्यदृष्टि प्राप्ति अस्तनधास्ति चंडे ल्यतरा शिगेत्य
भागगेशानिता चतुर्थी प्रादृष्ट्या दृष्टे तदा खर्वता वामनत्वस्यात् एवं विधे चंडे राशिप्रपरांते भागगेशानिता चतुर्थी

प्राहुः प्राहुः देवामनन्तं लीलेपोत्यतराणि गेमुमहृष्टाहीनेवामनन्तं स्यात् ५५ अथ खल्वाटयोगात्तद्गतिः सिं
 हधनुर्दृष्टिकत्यामप्रेषुखल्वाटः कर्कशमेसचंद्रकुजेन प्राहुः प्राहुः खल्वाटः मेधकं सिंहदृष्टिकमकरगे
 पुण्यसहस्रमेमुमहृष्टिरहितेखल्वाटः ५५ अथ मुखदुर्गं भयोगात्तद्गतिः प्राणीति शुक्रशानिगृहेप्राणिहृदेवामु
 खदुर्गं भताकर्कगेमुमेमुखदुर्गं भता सचंद्रशुक्रमेखलमेमुखदुर्गं भता बुधेखलमेमुखदुर्गं भता ५६ अथ प्रा
 णीरकार्पयोगात्तद्गतिः लीलेविभाविनिदीलेचंद्रपायेसगफेकार्पसूर्येसप्रसगेप्राणिताप्राहुः प्राहुः कार्पप्रा
 निचंद्रोमेप्राणोकार्पविषमोदयराशिगतैलमेकार्पे लग्नाद्वादेशसूर्येकंदहीनेभोमेकार्पे ५७ अथागभेगरी

मुखदुर्गं भदोषः प्राणिगृहेप्राणिहृदगतेपिवाभवतिचंद्रगृहेतथभागवे अजगतेवपुषीडयुतेवु
 धेरिपुपतोचमुखस्यविगंभता ५८ प्राणीरकार्पयोगः लीलेविभाविलनास्यमुमेसगफेकार्पे
 दाद्युतगतेप्राणिगृहेमेवेज्जुमेदयुजिचान्तजुभाजिलमेलग्नातिगेमुमतिकंदविमुक्तभोमे
 ५९ अथ भगरीयः चंद्रतिमेगसहस्रमेसप्रहृष्टाभोमेहिनेमवतिशूलरुजोगभगः चंद्रशुक्र
 दिनितास्यगतपदंगेचंद्रंगेसजिमदेहितयतनौवा ५९ ऊजगुरुबुधसौरिभिः समेतैरुपानमि
 तुर्यगतद्विपाणिहृति व्ययिपुगशतोचपापहृष्टप्राणिऊजयास्तमसोमुखस्यगेमे ५९ पुण्यप्राजी
 वितययोर्मगकुंभमीनेज्याहतिः प्राणिनिप्राणिथेषुषष्टेभोमानितेप्राणिऊजेउगतेययेचयष्टा

धानीहचंद्रइति सचंद्रंगसहस्रमेहादप्रागेभोमेनसकलहृष्टाहृष्टेपुलेनोभभगः चंद्रगशीयोद्वादप्रागेभोमेनसकल
 हृष्टाहृष्टेयागः सभोमचंद्रैलग्नागशीधंविनिगणेतयातस्मिन्नंगेकंदः लग्नेचंद्रः सप्रमेभोमः तदाअगकंदः ५९ ऊज
 गुरुबुधसौरिभिदिति भोमगुरुबुधप्राणययकराशिगताः चतुर्थशुक्रदिवायाणिहृतिः व्ययिपुगतेप्राणोपाप

हृष्टेपाणिहृतिः ॥

कर्मप्र.
टी. ३३

37

शानिभौमो गहास्पे सति सूर्ये षष्ठे सति पाणिहानिः स्यात् ५६ पुण्ये शोति पुण्ये प्राजीवितययोः पुण्यसहमे शो लुगादष्ट
मेषां श्वेतयो मे करुं भमीने जंजातानिः स्यात् गतयवो तलप्रातः षष्ठगतं शुद्धो भौमेन युतः जंजातानिः शानिचंद्रभौ
माः सदा गतास्तदायष्टिकां गृहीत्वा चलति लग्ने शो अयगतः प्राययुतो हृष्टो वा विशेषेण योगः ५७ षष्ठ इति सह
हृगतं भौमे षष्ठे सति भौमे षष्ठे जंजादोषः एवं विधे शानो षष्ठे स्थरात्रो विशेषेण त्वजः ५८ अंगेष्विति मोषादि सार
भ्यः श्रीर्षे ग्रीवेति गणनयायस्मिन्नंगे पायास्तस्मिन्नंगे दोषः दशमसकाशाद्वा श्रीर्षे ग्रीवेति गणनयायस्मिन्नंगे पा
यास्तस्मिन्नंगे दोषः ५९ केषां चिदिति लग्नभोग्यसप्रमभुक्ताणां वधिदक्षिणभागः सप्रमभोग्याणां लग्नभुक्ताणां
वधिवासभागः ६० अथ दोषोत्पत्ति समयः यैर्यैरिति यैर्यैर्हैस्तनुसहमे पुण्यसहमे कुरिते स्ते स्ते लं प्रदशमान

षष्ठे सह हृगे भौमे जंजादोषोति वक्रगे शानावति महाव्याधी रात्रिज शुभः प्रोभवेत् ५१ अंगेषु मेषादि
षु येषु पायाः कुर्वन्ति दोषं किलनेषु दोषः आम्नोपि पश्येदिति देहभागं पुरैव उवीथ सवाक्यमेतत्
५२ केषां विदेत तत्तया मया र्थे वक्रस्य प्रहृय मंगभगः यभूमिभागाः त्वत्तु दक्षिणे गान्याकाशा
भागा अपि वासकानि ५३ दोषोत्पत्ति समयः यैर्यैः कुरित मंगसाद सहमे तलं प्रत्वा तः स्थिते वीलने
चने भः सरोतरगने दोषोद्भवो यो चने वाहं के तनु र्यं मध्य पत्तिने रस्ते स्तनु र्या नरे संप्राप्ते विषदो व
सात समये पूर्वोक्त भागां प्रयः ५४ इति श्रीमनुष्यजातक प्राचीर दोषाधिकारोद्वा दशः ५५ ॥

रौवे वील्ये योगः दशमसप्रमां नरगैर्यो वने लग्नचतुर्थीतरगते वीहं को चतुर्थे सप्रमां नरगैरवसान समये योगः
५६ इति श्री सासुर्दिको यना कना रायण भट्ट विरचिते नाजिकनेत्र सारकर्म प्रकाशिका वृत्ती दोषाधिकाराध्याये
द्वादशः ५७ अथ प्रकृत्याधिकारो व्याख्यायते हृदेति जन्मनिलग्नैर्यस्य ग्रहसहहास्ति तस्य भोग्यां शानित्यावर्ध

३३

ज्ञेयं एवंक्रमेण सर्वभेषु अत्रयः हृदाधियः तदपरियस्य ग्रहस्य तेजः पतितितत्प्रकृतिर्नदीभवेत् तत्रोदाहरणं युग्मे
 विलम्बेति मिथुनल प्रमं प्रादि १२ः तत्र हृदाधियस्य अंशः ६ तन्मध्यभुक्ता प्रादि १२ः भाग्यां प्रादि ४४ अत्रो
 रपमितवर्षादिवुधस्य द्वावर्षे ध कलायं च मन्त्रालयमासादि ५१ बुधभातो फले २ तद्वातुनेति श्रीचुवः
 जिह्वाभेनान्विते हृत्ते हृदयभागां प्रामारभ्या प्राद्वया हृत्तुं भोमस्य तेजः पतिते तेन वर्षे हृदया हृत्तुं वर्षमेकं
 भोमभातु फले प्रागैरेस्थूलं उस्मत्तं तापोलोहद्यातः यस्मिन् राशौ भोमसि घृति स राशिर्यस्मिन् राशि घृति तस्मिन्

अथ प्रकृतिः हृदाप्रमाणे प्रतिहृदं सत्त्वसंख्या भवेत् जन्मनि सर्वभेषु हृदाधियो यो रचयस्य तेजः पत
 त्पदस्यः प्रकृतिर्नदीभवेत् २ उदाहरणं युग्मे विलम्बेति हृदं भोवदायुताः ख प्रकृतिभिः कलाभिः
 तत्संख्यायां निसहासमासे सुता रिजा ता निदो सरोजः २ तद्वातुताणी च वः शिष्यः स्याद्वा
 ल्यापि जिह्वास्फुरणं हृत्ते भागद्वयोर्हं पतितं च तेजः ऊजस्य तद्वातु फलं तद्दृष्टं ३ सर्वसंभ्रात
 सत्त्वप्रावृत्तु जन्मकाले दत्ते ग्रहः फलमसौ सच यो तदृष्टः लग्ने वरापि सबलं अधिकारयुक्तो ज
 नैकद्वयमिह हृदं हृदं ते परस्य धत्वे भूमिजेति कपटः ऊटकं शुद्धिः शुक्ले जटायुजिह्वणी म
 धरत्वे भाषी अयेति ते तदनुगः फलमिष्टभावेन द्वातु जे फलमिष्टा पतियो बलाद्यः ५

ये ज्ञेये प्रसंगाद्गुहाणं भावसु रूपाणां ह प्रातेः अशौचत्वं बुद्धिरहितत्वं कुरत्वं कुर्यात् तं लोकं हृत्ते तद्वत्त्वं नी
 चत्वं अस्य हृत्ते आलस्यत्वं मूर्खत्वं विरूपत्वं मलिनत्वं जनयति गुरुः धर्मज्ञानं ह्योतिलज्ञासं प्रतिपत्ते हृत्ते प्र
 जाविपुलत्वं दानत्वं निपुणत्वं सर्वेषां मध्ये गौरवत्वं बुद्धिवत्वं श्रीलवत्वं जनयति भोमः सहायापत्वं उत्साहत्वं नि
 हृत्ते कटुता दण्डत्वं शोहत्वं अपसत्वं आत्मशोहत्वं युद्धसंकटाभियत्वं जनयति बुधः बुद्धिपादित्यवत्त्वं तप्रावृ

कर्मप्र.
टी. ३४

३५

बोधकत्वं समर्पकोत्तरदात्वं सर्वकर्मसु कृशालत्वं नेत्रयोः कृमी लभयद्भुवं लिखने कृशालत्वं उपन्नकार्यसमये तु
द्विस्फूर्तिर्जनयति सूर्यः प्राणवृहत्त्वं सर्वेषां कर्माकर्मदर्शितं ग्रामिनि उक्तं घृत्वे जयति चन्द्रः निः प्राणत्वं कार्या
णामहमत्वं लोके पुरुषत्वं प्रपत्तिं जिह्वायां मण्डलं मूकत्वं जनयति जन्मकालिकाग्रहाः स्वस्वधातुजं फलं स्व
दण्डायां दण्डः फलमपि ददति ३ सर्वमिति जन्मसमये यो दण्डाधिपः स चादिकारवान् लभेत्तरे वा निष्ठितं
लवाननीतिनः तदा स्वधातुजं फलमेव सर्वदण्डाधिपस्यति यावती दृष्टिस्तान् फलं यदा वहवो दृष्टारस्तेषां

शौर्ययोगः लग्ने खेयकुजे धिकारिणि दृष्टे रात्रौ राणाग्रामणीः प्रभो हं कृतवान् दिवा तु ऊपि
तोरो ज्ञातः पातकी जीवेत्तीव बलाधिकेन रापति सुक्रां किनः कीर्तिमा प्रभुं चेज्यासिते दिते
युधिष्ठिरः सर्वसत्तर्षाः सुखी ६ मेघे रवौ वावति जेदिकाणे पुरः सरः संयुधिलब्धकीर्तिः स
हत्वा सादे कुजभस्थितस्य दृष्ट्ये केदेधिकमो मृष्टे ७ तारकयोगः भो मे परहो पतिते च नीचे
लग्नाद्विके सगरकातरः स्यात् तत्र प्रातौ गोत्रिचणैः सादे सूर्याग्रे गेये पतिते स्युः सार्कः ८

धेयो बलेन स पूर्वफलं यदि भित्तं प्रहस्य दृष्टिस्तदा तस्मिन् तस्मिन् काले तदा तस्य तस्य धातुजं फलं वाच्यं ५ अथ
शौर्ययोगात्ताह लग्नशनि लग्ने दण्डा मेवा भो मो धिकारी बलवान् रात्रौ राणे प्रभुः स्वराष्ट्रेण संग्रामं करोति शौर्य
वान् एवं विधे भो मे दिवा जन्म तदा कुहं सुखः कोपाभिमानः कृतव्याकृतं पातकं करोति यत्ना दृष्टे रात्रौ बला
धिकेन दातरपति सुक्रां किनो नाम भुजचा मरणाकाभिः प्रकितः कीर्तिमान् प्रसिद्धः यत्ना दृष्टे चन्द्रे बलानि
इज्यासिते तदा युधिष्ठिरः वामसंग्रामे प्रविष्टं चित्रं यस्य अथ सर्वग्रहाः सहस्रपदस्थाः तदा संग्रामे दृष्ट्वा उत्साहः

३४

सुखवान् पंचप्राप्तिः ६ जेवेरवाविनिसूर्यो मेघस्यः भोमदेष्वाणेहृदायोवानदासंगामेपुरः सरः लब्धकीर्ति
 शुभहृत्सादेष्टोयसहमेऊजगृहेहृदमेवाकेंदस्थगुरुहृष्टेधिकंतामसहकौय्यप्रसिद्धतांच ७ अथकान्त
 रयोवा भोमसर्तिभोमः परगृहस्थः पतिनस्थानस्थः विन्नगोवासनीचिपतिनस्थानेवाद्वादप्राप्राष्टपाल
 प्रेतपपतिनदासंग्रामेकान्तरः स्यात् राविजातके प्रातिर्दशमगस्तदाकान्तरः प्रोयसहमेसंगनेसूर्येण
 सहसूर्याद्वितीयेसप्रातिसहमेकान्तरः ८ अथककटयोगानाह लग्नप्रति अधिकारहीनाभोमालग्नसप्र
 मेवाप्रातिवाहृष्टेककटकृतसूर्यान्निःसृतेभोमेचतुर्थगेप्रातिहृष्टेककटकृत शुक्रपक्षेककस्थचंद्र

ककटयोगानाह लग्नेयनेनिरधिकारिणिभूमिपुत्रेमंदेक्षितेसुहृदिवाभुदितेविधोच
 ककस्थचंद्रमसिभूसुतधानिपुत्रेत्पत्राणात्सुप्रणिलेचकलिप्रियः स्यात् ९ रंभेसहम
 सादेष्टोलेष्टोप्यथसंस्थिते कूरुग्योगतोसोममेवेकपटकमंडः १० क्षमायोगः निष्प
 ह्वमेकः ऊजहृकस्थितपुत्रेवचारसूर्याकिंषुचंद्रदित्त विलग्नपंचोत्तरलाभसादेसूर्यनु
 हृष्टेष्टविष्टोत्तमावात् ११ सुखयोगः चंद्रजयोभोमसमग्रहृष्टादीणेविधोचारयुतऊज
 हे लग्नसंभवाद्येनगारहृष्टाज्ञातान्तरः स्यात्सुखोविलज्जः १२

भोमयुतेभोमेस्यप्रातिमेतदाकलिप्रियः कृत्स्नपक्षेमेघवृष्टिकस्थचंद्रभोमेनयुतेन्यप्रातिनेतदाक
 कटकृतभोमः प्रात्रुगाप्रास्थादीचस्थावावृषस्थोवालप्रस्थपुत्रदाकलिप्रियः स्यात् १३ रंभेसह
 मसादेष्टोपुण्यसहमेशालग्नप्रापिप्रष्टमस्थपापहृष्टयुतेभुभहृग्योगरहिते कपटकमंडोभवति १४ अ
 थक्षमायोगानाह निष्प्राहृतिनिःप्राहाराशयः ककटवृष्टिकमीनाप्युस्थितः सूर्यः भोमसेनहृष्टः क्षमा

कर्मप्र.
टी. ३५

३५

वानदशसंस्थानस्थाने मार्कण्डेयः पतेऽपरिगुणे पप्रपं वितदात्तमावान् लग्नपंचमदशमेकाद
शोऽष्टमस्थाने पुण्यसहस्रं यत्रोपपत्तौ च निशान्तमावान् ॥ अथ मुखं द्योनाह सवेन्द्रयोरिति
चंद्रबुधोभोमेतसंप्रमदशाहृष्टानदामुखरः सभोमेदीणचंद्रषडष्टयगतेमुखरः लग्नस्थोबु
धशुक्रौसंप्रमस्थाभोमोत्रयप्रपतितदामुखरः स्यात् ॥ अथ लग्नयोगात्ताह लग्नइतिगुरौलग्नगते
भोमदृष्टलजावान् चंद्रलग्नगुरुणा सहितेवाविभागदृष्टाहृष्टलजावान् चंद्रप्रानिहृद्वाइष्टाणे
वालग्नगुरुणाहृष्टेनदालजावान् सभोमचंद्रसंप्रमगुरुहृष्टलजावान् ॥ अथ वागीयोगात्ताह

लग्नयोगः लग्नगुरुवर्तनितजन्मदृष्टीहचंद्रसेमेविभागदृष्टिवास्पभवेत्सलग्नः हृद्वा
दिकाणयुजिमीतहचौवसौरेलग्नसभूमितनयेधनगोमदृष्ट्या ॥ वागीयोगः विस्थेवि
थोप्रानितुरीयदृष्टाण्यमेदविन्नस्थितेप्रानिगृहेतरेणोचवागी जेसूर्यचंद्रगृहगप्रथि
नः सहचंद्राकयोर्कषगयोः शुभगाः कृपालुः ॥ कपटयोगः सजेऊजेकपटकचुबु
धेवलोलोकागतिनेधयुजिमूमिसुतेतरीये भूकेडपपुनवमाधिपतौवधष्टमेधेबुधेक
दृष्टलेखकगेतरः स्यात् ॥ १५

सुखेविधाविनि दशमगतेविधौचंद्रेप्रानिताचतुर्थदृष्टाहृष्टेवासी प्रानोहितीयस्थितेमकरकुंभ
गतेसूर्यवागी दिवाबुधेसिंहगतेतत्रोक्तकगतेप्रथितः असिद्धः सज्जनः चंद्रादित्योमीनस्थोप्रहसि
तमुखोदयावान् ॥ अथ कपटयोगात्ताह सजेऊजेइति सबुधेभोमेकपटकृतसबलबुधेपापयुक्ते
नवमेकपटकृत भोमेतरीयगतेशुभदृष्टिहीनेकपटकृत चतुर्थभावसामितिषष्टगतेकपटकृत ॥ ३५

नवमाधियनोषष्टगते कषट्कत मेवेवुधेकषट्कत १५ अथासत्ययोगात्ताह्यपरेति कृष्णाम्मीमाह
 भ्यक्तसचवर्द्धणीपर्यन्तमधेजन्मन्तरेभोमात्रिः सत्यवुधं प्रविष्टानि नदाः सत्यभाषी भवति वुधभोमोय
 कोप्रगनो केद्रगेषिष्ठावादेन जनान्तरं जयति १६ वुधभोमोप्रानिष्टमकरं भेलचजनहास्यकारी भ
 वति वुधभोमोमेघसिंहधनुः स्योदविताहृष्टो नदासोहास्यकारी चंद्रशुक्रयोः पतितस्थयो वुधभो
 माः पामरिहृष्टाहृष्टो नदाभंडनाभिः भोमवुधो परस्परस्थे प्रालिनीतदालोकान् विस्मापयति १७ अ

प्रसत्ययोगः प्रपररात्रकृताभ्युदयेविधाववति जाह्नजनिजमसत्यवाकं सऊजयोर्दरजे
 कणकेन्द्रयोर्वितथवागधरं जयते नान् १६ युक्त्या किं भक्तऊजयोजनहास्यकारी वेहा
 सिकानरपतेन पभेकहृष्टा विस्मापयेदरिद्रा पतितेऽभरेवाभोमजयो मृग्याशिलेखलु
 भंडनाभिः १७ जोहयोगः त्वस्येवुधेनस्यगतेचचंद्रोहापरद्वयमुपाददाति ऊजेत्ततीयो
 यवुधेसचंद्रे रियोविलग्राधियनोवुधेवा १८ तस्करयोगः चंद्रज्ञारैः शुभदृष्टास्तेकेद्रगे
 तस्करः स्यात् द्यूनेमदेरापिऊजवुधेतीत्यनेन प्रसिद्धः भोमेकेद्रगुहसितहृष्टावर्जितेले

जभोमजोरेदिशोरपिरिपुष्टाज्ञारचंद्रा किं युक्ता १९

अजोहयोगात्ताह त्वस्येवुधपति दशमगुधेचंद्रचतुर्थेनदाज्ञाहेण परद्वयगृह्णाति संचेद्रऊजेत्ततीय
 स्थयोगः सचंद्रवुधेनतीयोपयोगः लग्नेवुधेसषगतेनदाज्ञाहेण परद्वयगृह्णाति १९ अथतस्करयो
 गानाह चंद्रज्ञारैरिति च २० भोमेः केद्रस्थः स्योत्पट्टिहृतेनस्करः प्रानोमप्रमस्थेचंद्रवुधभोमेह
 हृतेनस्करः भोमेकेद्रस्थेगुहशुक्राभ्यामहृतेनस्करः वुधभोमप्रानिभिः सप्रमस्थेचंद्रस्थशत्रुहृष्टाहृष्टे

कर्मप्र.
टी. ३६

स्तस्करः बुधभोमवेदशानिभिरेकशानिस्तस्करः २५ अथपरदारयोगानाह द्युतइतिशानिवुधशुक्राः सप्रम
स्थादशमस्थावानदापरदारगामी दशमशुक्रशानिचंद्राभाहृष्टपरदारगामी भोमशुक्रौचतुर्थपरदारग
मीशानिभोमौषष्ठस्थापरदारगामी निजवर्गस्थोभोमः सप्रमहृष्टाशुक्राणहृष्टः परदारगामी दिवाजन्म
शुक्रः स्वगृहस्थागुरुहृष्टहीनस्तदापरदारगामीभवति २० अथप्रसंगात्सिधः परपुरुषरत्नायोगाउच्य
ते एकशानिस्थोशुक्रभोमसप्रमहृष्टाशानिनाहृष्टातदापरपुरुषरत्ना शुक्रः कूरस्थानेस्थितोभोमप
प्रपतितदायोगः शुक्रत्रैराशिकस्वामीगुरुः दशमस्थाभोमेनहृष्टस्तदायोगः शुक्रकूरस्थानस्थगुरुः

परदारयोगः द्युतेयखेसितवुधार्किषुचारभस्वोसुर्येयखेभगुसुनेशानिसौरिहृष्टे क्रोशार
योरीगयोर्निजवर्गभोमेहृष्टाकवेः सकलयापरदारगामी २० अन्यवधुपराङ्मुखयोगः २५
गुरोर्गृहेदयगुरावधानयोः वल्लभाजोरयवेम्यपालयोः वितारहृष्टान्यवधुपराङ्मुखः २६
तस्मिन्नेवजीवेदशमेविगेभगे २० दाहत्वयोगः शुक्रार्कयोदशमगुरुहृष्टातदानीतुर्थ २७
क्षणादितिसुतस्यहृष्टावयीच लभेप्रभोमसहमेप्रयुनौचवित्रैषष्टेप्रानौतनुपवित्रप २८

पप्रपतितदायोगः शुक्रत्रैराशिकस्वामिनेभोमः पप्रपतितदायोगः शुक्रत्रैराशिकेप्रोदशमस्थाभो
मेनहृष्टस्तदायोगः हृष्टसिंहवृश्चिकचटशुक्रेजानासापरपुरुषरत्नाप्रसिद्धा २० अथाप्यवधुपराङ्मुख
योगानाह गुरोर्गृहेइति धनुमीनेशुक्रभोमहृष्टाहीनेऽन्यवधुपराङ्मुखः गुरुशुक्रौलभेदशमभोमेहृ
ष्टिवितारपरस्त्रीपराङ्मुखः गुरुशुक्रौपरस्त्रीपराङ्मुखालिनौतदायोगः लभेगुरोदशमेतनौयेशुक्रेप
रदारपराङ्मुखः अथदाहत्वयोगानाह शुक्रार्कयोरिति दशमगशुक्रः सूर्यशुक्रौपप्रपतितदा

३६

निदामीत जायुक्तसु सूर्यशुक्रोभोमसुतर्थाप्रदृष्ट्यापप्रतितदावृष्ट्यावयीलगेप्रधनसहमेप्रभोमाहिती
यस्यानस्यानदाययी घृगनेप्रनोयावदरिज्ञेनावहृष्ट्यामयंकरोति लगेप्रधनेप्रोषायेप्रवृष्ट्यावृष्ट्या
यावयीस्यान २२ अथर्षालुयोगानाह सूर्यादिनिदिवाजन्मनिबुधेसूर्यादितीयेनदाईषालुः रात्रोजन्मनि
प्रानेहितीयेषुधेईषालुः रात्रोप्रतिताकनेसराकेबुधेईषालुः दिवासूर्येणकनेप्रालेबुधेईषालुः बुधेलप्र
गेभोमप्रान्योरित्यप्रालेगुरुदृष्टिवितीईषालुः २३ एवमितिपवमसुनाप्रकारेणोत्तरचारियोगान्प्रवरेदप्र
मेयेग्रहाः यस्यरेष्वालेवाइष्वालेप्रयेग्रहाः प्रप्यतिनेमोमथेयचलवाननस्यसत्वादिवाच्यं पुंसः पुरुषस्यशु

परदारयोगः युनेषलेमिनबुधार्किमुचारः २४ वोस्तुर्येपलेभगुसनेप्रशिसेरदृष्टे क्रोडारयोर
विगथानिजवगेभोमेदृष्ट्याकवेः सकलयापरदारगामी २५ अथवधूपराइनुवयोगः गुरोर्गु
हेदैसगुवावथानयोः खलप्रभाजोरथवेथप्रालयोः चितारदृष्ट्यान्यवधूपराइनुवसुनोच
जीवेदप्रामेविगभेगो २६ दाहप्रयोगः शुक्रार्कयोदप्रामेगेंडृष्ट्यानदानीनुर्येसलालितिसु
तस्यदृष्ट्यावयीव लगेप्रभोमसहमेप्रयुनोचविनेषहेप्रनोतनुपवित्रपयापदृष्ट्या २७ ईषा
लयोगः सूर्यदितीयेहसितकमार्कः कृतेसराकेतराणीत्यप्रालेबुधेथलप्रेविनेमदृष्टिमी
षालुसाराकजइत्यप्राले २८ पदेदप्रकृतिमंतरचारियोगान्प्रानोपुगिरिवसन्नरजलमोमि
२९ पुंभंतदनुप्रमथपुंभंचनिष्ठितजानकसुमतिविदध्यात ३० इतिश्रीकृता कर्मप्र
कथाधिकारसुयादप्रामः प्रकाशः ३१
भाशुभेतिष्ठितसमतिजीतकविदध्यात ३२ इतिश्रीकर्मप्रकाशिकाहृत्त्रोप्रकथाधिकारः ३३ अथोहीति ३४
पुरुषस्यार्थपवसुलेनस्याथेसपुन्रमजितकमनिमिन्नतद्वक्तयेनामप्रकरायवर्णनाचार्योमत्रमभाषत

कर्मप्र.
टी. ३०

३१

गतपर्वतलप्रहृद्योयस्तेनसहचेत्सूर्यान्निर्मसचंद्रोसुस्थशिलेकरोतिनदासपवहहेष्टाः कर्मदशीभवन्ति सचेत्सा
धिकारेनभवन्तिनदागतपर्वतलप्रजइष्टाएतवांशराश्रीनामथेयोधिकारवानसकर्मदशी पक्षांमथेसाधिका
रेयदाकापितास्तिनदाचंद्रोसुस्थसाधिकाइतदाचंद्रोयवकर्मदशी अग्रहहेष्टेतिवत्समाणाप्रायः अत्रेवप्रसंगानुच
तेथेष्टहेष्टाःसाधिकारेभूताप्रकृत्वालस्यानगशुद्धेणस्थशालीनतदापिहृद्यपयवकर्मदशीयदाकर्मदशीयाप
रहितोवलवानतदापुमंकर्मवाच्यः अस्मिन्योगेउदाहरणं सकर्मदलीलोबुधश्चेन्नदाजधातोःफललेखकःसुवा

अर्थोहिमूलमिह नस्पृष्टात्कर्मनशुद्धयेमतमभाषनवर्णनास्ति चंद्रोगतोत्यतिधिहृद्यभुजादिने
शान्तिर्गत्यचन्मथशिलीसहिकर्मदशी १ अत्रोदाहरति हृद्येष्टावित्तिजवर्गगतोदलीलस्तेद्वर्गोप
विदुरात्मवलस्थितोवा तत्कर्मदशितिवसोस्ययुतेजधातोः केंद्रस्थितेप्रसृतगमितिपुण्ययुक्तः २ मित
हृद्यगतेसोम्येकर्मदशोकसंयुते नरःस्यात्सोत्ताभाषीसुभगः पुण्यलक्षणः ३ यदि केंद्रजोस्यदा
यकोगुरुहृष्टः प्रभुतोततोदिशोत्त बलवत्पुनोप्रचंडोपरदारभिममंचदीनतो ध शानावित्तिजसंयु
तेनतस्वप्राप्तविप्रवे सुतसंगादणंकृतेपरपवादभागभवेत् ४

५ जीवैवैवैगौरवंतायकतं धमेबुद्धिः सर्वप्रा
सृजनाच केदेतंगेतत्रिकेष्टोतथैवराजागलोवासमोसुत्रबुद्धिः २ हृद्येष्टेणसितगावकृतेत्यशालेहृद्य
शपवफलदःखलुसोम्यगोत्र पूर्वोदितेदिनपतेः प्रथमेषुभेस्यानेष्टोदयेतदनुरागमिगतेलघुत्वे
कपवकेंद्रगेकर्मदशितिबुधेविशेषेण पुण्यसहस्युक्तेकर्मलीलेबुधेकेंद्रगतेतदातिबुद्धिमासृजितनेऊशालःपु
ण्योपुष्टास्युक्तबुद्धिःशासृगृहीताव्यवहरतिनेवकर्मणालोकेप्रसिद्धोभवत्तिस्त्रयमानोभोग्ययुक्तश्च २
सितहृद्येति बुधेकर्मदलीलेसितहृद्यगतेसुलक्षणभाषीस्यात्सोभाष्ययुक्तः पुण्यलक्षणोभवत्ति ३ यदि केंद्रेति
यदाकर्मदायकोभोमस्तदास्वधातुफलदत्ते तद्यथा कटुकभाषीप्रसत्यवाकस्वल्पबुद्धिः अयेकेंद्रगतश्चेन्नदाप

३०

रदारयग्रहं करोति अथ भौमो बलवान् केन्द्रमो गुरुदृष्टिमा निफलानि दत्ते कुलोचितं राज्यं करोति नीतिवान्
 गीतं पुरातनं करोति मेदलातिगृह्णाति बलात्कारेण वनितामानयति बहुभूष्यकर्मणि करोति ५ प्राणाविति क
 र्मदलीले प्रातोस्वधानुजे फले जेतयति एवं प्रातो बुधयुक्तेऽन्ते वदति स्वप्नास्त्राणि विना प्रायति सुतसज्जननिमि
 त्तकार्यं परापवादभागी भवति प्राणावुच्चस्थे केन्द्रे प्रातो त्रेण प्रिके प्राकेन्द्रे गहनद्वयभूष्यपहा एकः विषयये
 नीचत्वे त्रिणशिरामकोक्ता ज्ञेयाः ६ जीवइति कर्मदलीले गुरो बलितितदा गोरवेनायकत्वं सत्सेव्यममेव कत्वं
 च धर्मप्राप्तता च एवं गुरोत्तरे गुरो केन्द्रे वा गुरुदेवाणे सन्ति तदा राजा राजसमावाप रलोकभीरुः ७ हृद्रेष्टरेण
 ति कर्मदलीलः यदा सूर्यात् पूर्वमुदयप्राप्नोति तदा प्रथमवयसि यदा कोट्यश्चाह देति तदा त्रैवयसि सूर्यराशिग

यदि प्राग्धरयोगी पूर्णिमा हृत्नाथोर्क गुरुप्राग्धरभयुक्तस्तद्वर्णी स्यात्सिद्धः रविजप्राग्धर
 प्रोविप्रयावदयुक्तो विलगुणतिलयोपः स्वाधिकारजगुवीः ८ साकीयुने प्रकटकुञ्जनायका
 रीशुक्रजयोरपि युने पिचहृत्नाथ राजाप्रयोलिपिकुदेवमपे घवेटा युक्तास्तदा स्वसदृशफल
 मादिप्राति ९ हृद्रेष्टः शुभसंस्था विक्रान्तदूर्ध्वपूर्णमाकाले जन्मनिलग्रसहायः शुभमशुभश्चा
 शुभेदत्ते १० कर्मणि प्रकारं तस्माह चैष्टेष्टास्य भागे प्रवेशे प्राप्यः कुर्यात्सौधिकर्मार्थमीक्षः
 सौम्यस्थानेऽसौ दलीलः स्वमानीसी स्याथाप्योन्यानि दत्ते फलानि १२

तस्मै त्माह पितृवैगुणे नलचुतं स्थानं यदीति यदा कर्मदलीलः येन मिलितो यस्य राशौ वा तद्वा तन्माश्रितं फले
 वाच्यं तद्यथा कर्मदलीलः सिंहस्तदा प्रसिद्धः चन्द्रगृहे पि गुरुप्रागे गुणी स्यात् प्रातिबुधगृहे विप्रयावदयुक्तः भौम
 शुक्रगृहेऽविलगुणतिलयः स्वाधिकारस्थेन बुधेन युक्तः कर्मदलीलो गुरुणा वा युतस्तदा लेखकः ज्योतिर्विदुप्रप्रा
 प्तः ११ साकीयुति कर्मदलीले बुधप्रातियुते प्रकटकुञ्जनायकारी शुक्रजयोरपि युते राजाप्रयोलिखकः शुभ
 वसर्वप्रहायुतावापपति कर्मदलीले तदा स्वधानुसदृशफलं युजति १२ हृद्रेष्टा इति कर्मदलीलः इक्ष्वाक्यस्थः

कर्मप्र.
दी. ३६

कुररहितः शुभेन हृष्टो युतः शुभमनिलः सहायो नाम जलप्रेषणपतिनदा शुभफलदः पतद्विपर्यये सत्यः शुभ
दः १५ प्रकारेण गणह चंद्रे हृष्ट इति यस्मिन् राश्ये प्रोचंदस्तिष्ठति तस्मिन् प्रोपाकयो प्रसन्नः प्रवेष्टा कथेति सोपिव
लानुसारणकर्मदायको भवति असौ दलीलः सोमस्यान इकवालस्यावेन दासमातात्त्वभातुभवानि।
शुभफलातिदने पतद्विपर्ययेन शुभमनि सौ दलीलः सूर्यो बलवान् केदगः केबलीनं दाराजामभ्यवले सनिन
दाराजकुलाजीवतिकर्मदलीले शुक्रपतादृशो भोमीसीहस्तात्कलप्राप्तिः पतादृशो बुधेन दालेवकः ज्योतिर्वि
नकयविक्रयकर्तुः पतादृशो चंद्रेन दास्येष्टः मभ्यवले चंद्रे राजपुत्रभोजीवति पतादृशो गुरो प्रमोत्येन सहसुखि
विद्यावाच पतादृशो प्रानो भूमिहोत्रात्प्राप्तिः कनहीने प्रानो कृषिकर्मस्वल्पकरोति सर्वेषां बलात्तु सारणलाभाला

पूर्णिमादृशो भोगेल प्राप्तबलराशिगे उदये तु भयेत स्यात्तौ बलितिसर्वदा १५ धनग्रहे लग्न
गते शुभे पुनर्भोगतेऽस्मिन् धनमस्तियोवने रवेः पुरस्य चतस्रासुतस्थिते दिने प्राप्ते चतस्रस्य
वाहके १५ वृद्धिगते ज्ञानियतौ निशि जन्मनी ज्येष्ठे राशि के सुतनिने विक्रयस्य प्रत्योः भोगे हृष्टो हि
पतिकोचनरत्नलाभस्तुगे विधावपि मिषो न्यतर्ग प्रहृष्ट १५

भोवाच्यः १५ पूर्णिमेति गतयर्वातलप्रेजन्मलप्राक्तु मस्थानस्थेन स्यात्तौ उदितः सवल्लोष्टमरहितः इकवा
लस्यः जातकस्य प्रोभने वृद्धि १५ धनग्रह इति कर्मग्रहो लग्नगतः सवल्लस्तदा प्राप्स्यसि धने प्राप्यतेः यदा
कर्मदलीलोदशमस्थानदो योवने धने यदा कर्मदलीलः पंचमस्थः सवल्लस्तदा योवने यदा रवेः प्रागुदेति त
दा प्राप्स्यसि यदा रवेः प्रागुदेति तदा वाहके १५ वृद्धिगते इति अथ वाष्टयमाणे चंद्रे लग्नगमति निशि जन्म
तदा बाल्ये धने वृद्धिः पंचमं दशमगे योवने पंचविधं पंचमस्थे पियोवने धनप्राप्तिः सवरे कालगो गुरुलप्रे
कालपुण्ययाधिष्ठितां प्रोदृष्टां चित्तामयपणितितदा कोचनरत्नहयादीनां लाभः उच्चस्थे विधा उच्चग
नखगोमसप्रमगेन हृष्टेन दाकाचनरत्नादीनां लाभः १५ रात्राविधावितिति निशि जन्मनि अधिकारवास्तुदः शु

३८

कृष्णमदास्त्रीदागधनप्राप्तिः एवं चंद्रे बुधगृहे लोचनान् एवं चंद्रे ऊजगृहे व्यापारासाहसकमीदृशप्राप्तिपत्रं चंद्रे
 प्रातिगृहे सपितृमातृवचनात्तदवप्राप्तिः एवं चंद्रे गुरुगृहे कलातोयनाप्तिः एवं चंद्रे सूर्यगृहे नरपतिः सका
 शाहनाप्तिः एवं चंद्रे श्वगृहे स्वकीयाहनाप्तिः चलासुमानादितिसर्वत्रयोज्यं १६ अजनेने इति दिवाजन्मनि ग्रधि
 कृते सूर्यप्राप्तिवत्फले एवं सूर्यमेघगते सति नदापूर्वोक्तं अधिकारवतिसूर्यमेघस्य दशमगते सति राजाभव
 ति बुधगृहे अधिकारवतिसूर्यनयप्राप्त्यविद्वमप्राप्त्यवित बुधसहनागुरुहृदगतस्य हाकसिद्धिः यद्दत्तितनस्येवि
 प्रेषित १७ चंद्रे दिनेनरीति राजाजन्मनि चंद्रे स्योदे द्वाणोधिषः स बुधगृहे बुधहृदयावावलिष्ठस्तदालिखताजी
 वने वृद्धिश्च एवं भोगगृहे भोगमहदायां योग्यं वृत्त्या वृद्धिः एवं जीवगृहे हृदयावानदाताजकुलतो वृद्धिः एवं सूर्यगृ

राशौ विधोसितगृहे धिकृते युवया सत्तैलियेः ऊजगृहे स्य बलाहताप्तिः मंदोक्तमिसपितृमो गुरुभे
 कलायाः सूर्यालयेनरपतेः श्वगृहे स्वकीयात् १६ अजनेने धिकृते प्राप्तिवत्त्वावजगते सविषम
 शांवरं नरपतिर्जगृहे नयप्राप्त्यविद्वमप्राप्त्यवित बुधसहनागुरुहृदगतस्य हाकसिद्धिः यद्दत्तितनस्येवि
 हे वृद्धिर्लिपेरवनिजस्य चणो ये वृत्त्या जीवस्य राजकुलतस्तरणे न पत्नीदार्क्यं वा र्थविषयाञ्च
 भोगाय वत्त्याः १७

हे हृदयायां वानदान्पाहृदिः एवं प्रातिगृहे हृदयायां वा अर्था र्थविषयाः कृषिविषयाहृदिः एवं शुक्रगृहे हृदयायां
 वानदास्त्रीप्रसंगान् १७ एवं मिति दिवाजनेने सूर्यदे द्वाणोधिषो विचारणीयः प्रसंगात्पूर्वोक्तमपि दर्शिते कर्मद
 लीलं विषये कर्मदलीलाधिकारिणो मध्यकोपि हृदये प्राप्तिवत्त्वावजगते सविषम
 प्राप्तेर्वै प्रविष्टाति सकर्मदलीलः सचैत्रहृदयस्य दाताजी चंद्रे दिवासूर्यः यदि सूर्यचंद्रावपिनष्टौ तदा वत्स
 माणा ज्ञेयाः नयया युष्मत्सहमेघागतयवतिलये प्राप्तिनीये प्राप्तिवत्सप्रादशमप्राप्तिविचारणीयाः पतेपिय
 दानहृदयस्य दाकर्महीनजन्मज्ञेयः यः कर्मदलीलस्य द्वाणोधिषा भवति तेन स्य बलानुमानेन धनस्य लाभावा

२५
 हि

卷之四

दिशुभेसदिशोषं २२

मिः द्वादशोऽर्थहातिः जीवतो याया र्थे नीचमार्गे व्रजति स्वप्राचीरेना प्रायति २५ उक्तस्थाने तिलप्रभोग्या प्रणच
 तुर्थभुक्ता प्रावधिस्त्रीभागः चतुर्थभोग्या प्रणसमभुक्ता प्रावधि पुंभागः सप्तमभोग्या प्रणद्वयमभुक्ता प्रा
 वधिस्त्रीभागः द्वापमभोग्या प्रणलप्रभुक्ता प्रावधि पुंभागः स्त्रीप्रापे स्त्रीयदस्थितस्तदापदानः स्वधातुफले
 ग्रहोददाति यवमेव पुरुषयदतोपि सैयराजरायाः मेघयनुः सिंहाः प्रणानरोक्ताः पशुस्थितो ग्रहः पुरुषय
 दिने शुभमालिनेतिनेति प्रोदनाथने श्वरे भना प्रये विवहंता विशेषतः स्वरुत्तमाः २६ लग्नाद्य
 मात्याय मिहास्ति यत्र द्रव्यश्वरस्तज्जतकार्ययेभ्यः इत्यामि कृत्वा ग्रहधातुमाताहलेन तुल्या
 व्ययगेयेनाप्राः २७ उक्तस्थानगतेश्चोस्त्रीयदादर्थान्तरार्थे पुरुषांशे मतापुंसोराजराप्रा
 नरे श्वरात् २८ केन्द्रे प्रेषस्तस्य तीये च मध्याह्न्ये द्वात्रिंशे वा विदुः घट्टे चात्येतीवदुः
 स्थोति धन्यः पुंस्त्रीविद्वेतात्मजा नोनरः स्यात् २९ केन्द्रे सूर्यप्राणिनो रपि दक्षणे च भोमे द्वा
 भगुसने सुभगोतिमीनी सौम्यसुखं द्विरेमरे अहंति दाती भंदे प्रियः स्थिरधर्मापि न भोक्त
 तः स्यात् ३० यत्र दक्षिणहस्तस्थाः दिवाः स्युः पुण्यरथे वराः सौम्याश्च कूरदृग्मुक्तास्तदिशानो
 षलव्यायः ३१ प्रकारांतरमाह कर्मजातो भयसां संसतोक्तयच्चैदानीं मुच्यते तच्चतुर्ही आत्तावा
 तो सत्कलाभ्यस्तयोहीः कर्मायाया भेद्यमन्यपुनर्यः ३२
 देतदागरीः हाका प्रातस्त्रीयदेतदागरीतो धनाभिः ३३ केन्द्रे प्रेष इति च द्वाकेन्द्रे गतः प्रेषः पाणफरे मध्यफल
 दः प्रायेति मेहीनफलदः घट्टदादप्रेतीवदरिद्रः परंतु इदं फलं मेदेवो मकोक्तैरापिके प्रोचंते सति पुरुष
 ग्रहाः पुंराशिगताः स्त्रीग्रहाः स्त्रीराशिगतास्तदा धन्याः स्वयदस्थानदातीव धन्याः ३४ केन्द्रे सूर्यप्राणिनो रि
 तिकेन्द्रे पतसूर्यप्राणिनः दक्षिणगोभोमोयदीत्यप्रणले करोति तदा दृढः पवेभगो सुभगः अतिभोगी पवेवुधेत्

कर्मप्र.
टी. ध.

५०

बुद्धिः एवंगुरोःप्रतिदानीयवंप्रनौप्रियः स्थिरभनः सादयित्पदाचुधनं २० यत्रेतिपुण्यवेचराः शुभदहाः सोम्याः
कर्मदलीलाः सपदस्याः पापदृष्टिरहिताः लग्नघमिनिः शिस्थितास्तस्मिदिशिलाभः २१ अथप्रकारान्तराण
कर्मज्ञानामितिकर्मज्ञानार्थपुरुषेणकिंकर्तव्येतिश्रुयार्थवहाचार्यैर्यदुद्दिष्टतस्यप्रहाणस्वरूपग्रने
नस्योकेताहवद्विचारेयैर्यदेगीकृतेनत्वमेज्ञानंचतुर्होउद्यमेप्रज्ञावात्रीवाणिज्यकलाहस्तकर्मविद्याका
वंचयेत्तत्रयः कर्मोपायाग्रहाः श्रेष्ठाः चतुर्थभेदपेएवचतुर्हो कर्मोपायाः २२ तज्ञानेवमिति उक्तप्रकारेण
दशस्थानेतत्त्वामीचंद्रभोमबुधशुक्राः निरीक्षितव्याः तान्पुनर्यपुरुषमदाः ननिरीक्षणीयाः कस्मान्नउच्यते
यौगुहाणामीश्वरः लालयासर्वसाधयतिअनः कारणत्वेनहृदस्यतिकर्मप्रहाः प्रहकर्मनकरोतिज
षयोधर्ममिक्कतिमोपितप्रतिरयोग्योवुद्धिहीनः कर्मनज्ञानातिअतः सोपिननिरीक्षणीयः ३० एतेकैदइ

तज्ञानेवेवेचरोदुःकजोतः शुक्रोवीर्यशुक्रवत्तारपते तामेयस्मादीश्वरोर्कः सलीलोजीवो
धर्मश्रुतमीश्वरिभ्यः ३० एतेकैवेतम्यरेवाशुभस्याः सोम्यैर्दृष्टाः कर्मरम्यदिष्टांति श्राप
योगादुद्धतातोहिपुसः सोम्याः सोम्याकर्मयोगानिदध्यात २२ कर्मयोगेधाम्निहृदिकाले
कर्मश्रेष्ठंनगोख्यातियुक्ते वक्रेननेवक्रदग्धेनकिचित्तस्याभावेराशिधातुः प्रयोज्यः ३२

निगृहः कस्मिन्गणौकस्मिन्स्थानेकस्मिन्मिलित्वाकस्मिन्धातुभ्योनिः सत्येनिरीक्षितव्याः येपूर्वयोगा
उक्तास्तभ्योहारितंतदाकर्मप्रत्ययार्थकेन्द्रादीन्गवेधयेत् लग्नदशमचतुर्थसप्तमकेंद्रेनत्वरतस्तम
मीयेवषष्ट्यराशिः एतेषांस्वामिनोनिरीक्षितव्याः पुण्यसहस्रंयुनरपिनिरीक्षितयोगतपर्वीतलग्न
हृदस्वामीनिरीक्ष्यः एतेसोम्यैर्दृष्टाः सोम्यराशिस्थाः युक्ताश्चतदारम्यकर्मश्रापयोगादुद्धतायेजीवाः

ध.

सौम्यसौम्यस्य नातृकर्मयोगः कुर्यात् २२ कर्मप्रवृत्तियः कर्मग्रहः सकलिन्यानेकस्य गृहेन समं क
 मंददाति कर्मग्रहः स गृहे सह दायो सवेष्टा सेतदात्मप्रमाणान् उन्नमं कर्मसहर्षदलीलः उच्चस्थः बली
 वेदनायकत्वप्रसिद्धं हलयापारददाति चेद्वक्रीहीनकर्म भवति मष्टदग्धशुभदाहलकमात्रप्राप्तिः
 यस्याप्यपारकर्म न प्राप्नोति पत्न्यहृष्टोत्तमः सकर्मदलीलः यस्मिन् राशौ न दनु रूपेण फलेना
 नेयं कर्मदलीलाभावे राशिभानुः प्रयोज्यः नस्मिन् राशौ योधिकारवानसकर्मप्रत्ययं ददाति २३ न दे
 वाह जीवस्येति गुरु राशौ गौरवत्वं प्राप्ति गृहे ननु त्वं भौम गृहे सप्रभुत्वं मभ्यमं बुध गृहे लिपिकर्म चेद
 जीवस्येते कर्मपकर्मसौख्यं मंदरा नं जस्य न दानु चंदोः भावीष्टवभासतः सप्रभुत्वं भौम
 स्येतादृक्कवे भोगयुक्तं उच्चैः प्रस्योपरिगे भवेत्समुदयः कर्मग्रहे कर्मणां वाधः स्थपनने प्र
 भानराणां तावेनेव दोषागमः सौम्यस्येत् शुभं विलोममशुभं नीचेति कष्टादृशनीचे
 पत्रनिजाधिकारिणि फलमभ्युत्थगात्तमं २४ कर्मग्रहे मित्रहृष्टाशुभे हृष्टेति कर्म
 दः अशुभेः शीतकः कर्मग्रहभाष्यविमुचति २५ कर्मधिकारिणि कुंजखलुलाचैर्व
 स्यादृशविहासि सट्टीधरणेन दाभं नृत्यादिकं मरुतैवारिणि मौक्तिकादिदृष्टिर्नर
 गृहे आत्मबुद्ध्या अष्टवं कर्म रचयति सूर्य गृहे सामं स्यात् २६ लप्रस्यं तिलप्रभुक्तां शोपकादृश कर्म
 दलीलेन दोत्रमकर्मलप्राप्तिं तोयेपतनं कर्मनाशः दृशमेतदा प्रधानः द्वादशैकं मंदलीले दोषा
 गमः सौम्यराशिगते शुभं पाथे राशिगतेऽशुभं नीचस्थे राशिस्थे प्रतिकष्टं अत्र निजाधिकारिणि
 दाभमभ्यमं सूर्येण सहासंगतेऽभ्यमं २७ कर्मग्रह इति कर्मदलीले मित्रहृष्टाशुभे हृष्टेन दा कर्मप्रसि

कर्मप्र.
टी. ५८

यदापापेष्टेकर्मदलीलेन साधिधिलेकर्मश्रारभ्यविमुच्यति त्रय कर्माधिकादिणीति कर्मग्रहेभौ
मेसरोषीयवसायीप्रनुपकारोत्तमः एवमपि राशीयभौमेऽपि कर्मलाहकारसुवर्णकारजुंभकारा
दिवलातुमाताज्ञेयपवकुजेभूमिराशोनदाभूमिकर्माणि हवाटिकाकूपेत्तत्रवननादि पवकुजेदायु
राशौ नृणादिकंतेलादुरहितमर्ववस्तुनां साधारकानि पवजलराशौ मोक्षिकशुक्तिप्रवालवृक्षलनाथ
धादिप्रसंगादि प्रायेणयोगानाह कर्मदलीलेन राशौ मिथुनतुलाकन्याधनुःपूर्वाहकुंभापषुतदामा
नुषविक्रयीवैद्यकर्मपवचनुषदराशौ मेघवृषसिंहधनुषोत्तराहमदाश्वजम्भगप्राशकादिविक्रीणा
निसिंहविशेषः कपिमृषकविशालसिंहवाद्यचित्रकादिविक्रीणादिकर्मप्रदविद्योयामिनराशौ निष
जितनुल्यफलवाच्ये ३६ शुक्रशक्तिशुक्रधिकारवतिदशमगग्रहदृष्टेऽतिलराशौ मेसतितत्परमणह
शु शुक्रधिकारवतिकर्मणि खेटदृष्टे नृत्यचंगीनविषयंततिलेकलाद्य भूमौ मणिप्रभृति प्र
सु वारिणि मोक्षिकाद्येवहासुवर्णरजतादिकरातिकर्म ३० बुधकर्मप्राप्तेहि पदयुजिकर्मग्रह
दृष्टिप्रबोधाशास्त्राणामिति दहगेमाणककरः क्षितौ कृष्यक्षौद्रकर्मरुजिविहगाखेटकुश
लीजिलेनोक्पाद्यरचयति कृतीः सूक्ष्मराशौ ते ३५ इति श्रीकुं० सु० क० म० कर्मप्रत्ययाधिका
स्वगनज्ञानप्रवणं च पवविधेः शुक्रभूमिराशौ मेसणि प्रभृति सुगभादिफलवाच्ये जलराशौ मोक्षिक
प्रवालशुक्रादिनः प्राप्तिः पवमपिराशौ सुवर्णरजतादीनां कर्मकरोति ३० बुधशक्ति बुधकर्मप्राप्ते
हि पदराशौ यदा कर्मग्रहानिरीक्ष्यतितदा राशौ प्रबोधाशाचार्यः स चापिराशौ तदा माणककरः
धातोर्मुद्राकरोति स च भूमिराशौ जलाश्रयभूमौ कृषिवाटिकाशिकावृक्षो कर्मप्रत्ययाधिका

५१

करोति सचवायुगणैः स आखेटकपालः पक्षवतो मचजलगणैः सो यो विकंकृपाद्ये रचयतिलेखने
 गणिते कपालः ३५ इति श्रीकर्मप्रकाशिका वृत्तकर्मप्रत्ययाधिकारश्चतुर्दशमः १५ अथ जीविका
 ध्यायो व्याख्यायते आजीविकेति येन कर्मणा नराणां माजीविका भवेत्तद्वत्कर्म उच्यते धनागम
 स्पृहार्थमार्गः कथं भूतं नृणां रीरुते नोपाधिभूतेन निमित्तकारणेन न को स ज्ञेः कायितं तदुच्यते
 सूर्ये ही सरेति सूर्यचंद्रे सूर्यहस्तकर्मसहस्रमाधियः पञ्चो हृदयः त्रिष्टयः सदसद्यापारसंविज्ञये लक्ष
 येन पञ्चो हृदयः शुभयापारकृते अशुभहृदया असाद्यापारकृते येन नष्टाधिकाः असद्गुह

अथ जीविका ध्यायः आजीविकायेन भवेत्तद्वत्कर्मणा मुपाधिभूतेन वपुः कृतेन तद्व
 ल्कर्मसहस्रमते हितज्ञे स उच्यते यत्र धनागमश्च २ सूर्ये ही सूर्यहस्तकर्मसहस्रमाध्या
 नहो हृदवानेन तद्वत्तानयलक्षये च सदसद्यापारसंविज्ञये पञ्चो हृदयः त्रिष्टयः नहि
 शुभहृदया रक्तयोः पञ्चो हृदया निष्टविशेषकः खलु भवेत्तद्वत्तानिका रास्यदे २ चंद्रे स्य
 शालिनि रक्तो स गृहो च हृदयो मस्य कर्मसदृशान्तरपते रसात्पञ्चो मे हिति सबलक
 मं करोति गृहो हृदयात्पस्य लिखितं सुकृतप्रधानं ३ ॥

गालदासद्यापारकृते २ चंद्रे स्य शालिनि रक्तविनि खगृहो च हृदयो गोरविश्वेदे गोस्य शाली दशम
 गकर्मयः संप्रपतितदान्तरपते रसात्पञ्चो मे न हृदयस्तदा सकलकर्मकरः संग्रामविधिं जानाति
 अमार्गस्यातलो कान्तिवारयति एवं बुधेन हृदयस्तदा नृपस्य लेखकः राजद्रव्योत्पत्तिस्थाने नियु

कर्मप्र.
दी. ४२

अने एवं गुरुणा हृष्टस्तदा सुकृतप्रधाने आचारीतकर्मकरोति यस्मिन् धर्मो भवति पंचकुलोद्धार
कः ३ एवं प्राणाविति एवं प्राणो गुरुणा हृष्टस्तदा धर्मिकर्मक्षेत्रे गृहकर्मजानाति शुक्रः प्राणिना सह
लभेदप्राप्तेन रत्नेन राशे वा हृष्टस्तदा संगीतविद गीतहृत्पदास्य ग्रहसितवदनः एवं शुक्रं
बुधेन हृष्टस्तदा वीणासदंगादिवादयति पर्वभोमेन हृष्टस्तदालेखुत्वेयानि य एवं गुराविति एवं
गुरौ कर्माधिकाशिरिजदा हृष्टस्तदा दयावान्मुक्तिविषयमार्गमाचरति धर्मप्राप्त्यस्य एवं प्राप्तेना

एवं प्राणो गुरुहृष्टस्तदा कर्मकारी शुक्रेक्षिते गगनलग्नगतेन रत्ने संगीतविद्वध
निरीक्षणो नाहयस्वीणादिवादयति भोमहृष्टस्तदा कुन्तयः य एवं गुरी खलु बुधेण शुक्र
निधर्मप्राप्त्यः साकौ कुतर्कमदसौ खविषादवीशु एवं बुधेलिपिकरो गुरुभेजयो
गादध्यायको रविहृष्टस्तदालिपिकृत्यधाने पक्षमेदं गुरी बुधा जीवशुक्रभास्करवोद्य
नः यजहानुसमाने हिलिपिलेखयनेन रः ४

सहिजो गुरुस्तदा कुतर्ककरोति तेना सौख्यविषादशु एवं चंद्रेण न्यप्राप्तिने बुधेलिपिकरः लिखन
पठनकृत गुरुभेजयोगान गुरावाधिते राशे बुधे शुद्धेण सह मिलति तदा विद्योपाहयति अथा
षको भवति एवं रविहृष्टस्तदालेखिकानो मुखो भवति य कर्मदं गुरी निकर्मदलीले बुधे गुरुः प्रप
ति तदा धर्मप्राप्तिव बुधे मिलेखकशु एवं बुधे शुक्रः प्रपति तदा कुमारी महिषी प्राप्ति लेख
ने करोति एवं भास्करदेवीक्षितस्तदा न्यपने लेखकः अथ चंद्रः प्रपति तदा प्रकटकपटानिले

४२

एवयनिक्रियां करोति कारयति च अथ भोमः पश्यति तदा कविधानि विज्ञाणि लिखति अथ
 प्रातिः पश्यति तदा वासवचनानि किं इवचनानि लिखति यत्ने त्रयोविंशत्योः ६ कर्माधिका
 मणीतिः कर्मपञ्चदशः भूमिराग्रा प्रातिना सहस्य प्राणलं करोति तदा पलकर्म करोति इष्टावलेन
 सर्वत्रयदा सूर्यः पश्यति तदा बृहत्या घाणति मिताति गृहाणिके रति सूर्येण सह गुरुः कर्मये
 पश्यति तदा देवस्यानानि करोति सूर्यः शुक्रयुक्तः कर्मपञ्चदश पश्यति तदा साहासिकं कर्म
 करोति येन महत्कौतुकं भवति भोमयुतः सूर्यः चंद्र पश्यति तदा रिगडादादीनि ददति सूर्येण
 कर्माधिका रिगडि विधो प्रातिनेन्य प्राणलं करोति पलकर्म निरीक्ष्य कर्म भोमे २
 तवेत्यग्निविधुनेदा भोजीवेत जीवमवनेति धर्मप्राप्तं ब्रह्मदिने कर्मदलीलवे ६
 देववेनरः स्याद्वह कर्मकारी हेघात्वं मुपीडयते भयसहातु कर्मप्रवण विप्रो ६
 धार्मिक सूर्यरश्मिगताः सर्वपश्यतः कर्मनाशकाः बुधरजससौरस्थे पलकर्मणि ६
 सहबुधोजलराशिभजः कर्मपञ्चदश पश्यति तदा तृणाकाद्यादीनां कर्म करोति कर्मपञ्चदशः अ
 ग्निराग्रा भोमेन सहस्य प्राणलं करोति तदा विविधकर्म महाभूमिति तदा भूमिति तदा ह सूर्ये
 सहस्रसुतदारणा प्रावराणि प्राणाणिके रति गुरुणा दृष्टः कर्मदलीलपञ्चदश पश्यति तदा
 धातूनां कर्म करोति सः प्रातिना दृष्टस्तदालोहेकारः सः शुक्रणा दृष्टस्तदा सुवर्णाकारः सः
 बुधने दृष्टस्तदा सुवर्णादि धातूनामुद्रां करोति धर्मात्मानस्य कर्मपञ्चदश जीवितेनेन्य प्राणलिने

कर्मप्र.
टी. ५३

५३

नदाधर्मप्राप्तं जानाति लोकानधर्ममार्गे लाययति अथ सूर्येण दृष्टेन दालोकानो मध्येवादी
भवति एवं बुधेन दृष्टेनाचार्यो भवति एवं भोमेन दृष्टेन धो भवति एवं मृगशाप्रिस्थः कामारीय
वैशानि दृष्टेनापितो भवति एवं भूमिराप्रिस्थः स्यात्प्रातिः पप्रपति नदावननकर्म करोति ० वही
क्षित इति कर्मप्रहं वही क्षितेन दानेन बह्वकर्मकारी स्यात् बह्व्यापारं करोति तेन बह्वप्रहं
एण मध्येयस्य प्रहस्यते नो गृह्णाति तेन रायी जनेन दानं कर्मणी नरः प्रवीणः स्यात् यः सूर्यर
प्रिस्थे मध्येन दानं कर्म विनाशयति निषुमाणं करोति बुधराप्रिस्थे कर्मार्थे कारी नदालिख

वाणि का व्यवसाययोगाः लग्ने सिने दृष्टे गते सहर्षे सौगंधिकः कर्मबले धदेव
मृगस्थ मंदस्य दृष्टेण स्वयं वा स्यात् स्थिते सिने मृगता भिकारः १० शुक्रं वृषस्थे प्रा
निलक्ष्यमाणे सुगंधेने लादिवाणि गल्लीले मनुष्यभे सिने मृगं सवंगो सौगं
कोमस्तकवस्तुनः स्यात् ११

नपठता हृदि करोति प सूर्यराप्रिगता इति बुधं विना सर्वप्रहः सूर्यराप्रिगता कर्मप्रहं य
प्रपतेन दानं कर्मनाशकः कर्मार्थे कारी राप्रिस्थः बुधवज्जेन दानं कर्मणातां करोति शुक्रय
नाहं प्रास्तदा दृष्टवान् १२ अथ वाणिज्यव्यवसाययोगात् ह लग्ने सिने इति कर्मपः शुक्रालमस्थः
मनः दृष्टे राप्रिगता हर्षावलवान् नदा सौगंधिकः कर्मपः शुक्रतुलास्थ मकरस्थः प्रातिः पप्रप
ति वा कर्मपः मकरस्थेने सति नदा कस्तूरिकाकारः १३ शुक्रं वृषस्थ इति एवं वृषस्थ शुक्रं प्राति ५३

यः प्रपति नदासौ गंधनेलादीनां वारिक मनुष्यराशौ शुक्रः प्रातिः यः प्रपति वायुनो वा नदासौ छि
कासगंधवस्तुनी वारिक ११ लप्रे ऊजर्द इति मेघवाष्पिकस्यः शुक्रो लप्रे चतुर्थे गणानि वृहस्पति
भ्यो हृष्टेन दासौ गंधिकेन श्रौषधानि ददाति मन्त्रे शुक्रे प्रातिना हृष्टेन दासौ गंधिकः कर्कसंभे
मं वृष्टेन न्यागतः प्राति यः प्रपति मदारकं सागंधवेल्कलानि १२ अथ फलविः क्रियया गानाह
मकरयुजीति प्राति मकरस्यः गुरुहृष्टः वाक कर्कः प्राति मकरगेन गुरुणा हृष्टस्तदा दाडिमानि वि

लप्रे ऊजर्द युजिभुवसु रेज्यपंगो स्यात्साधिको वा वस्तुन गदानिलोके सङ्गंधवस्तुस

वले भगुजेय मंदे भासे नु गौय वतिगा किं हृष्टा चरत्तान १३ अथ फलविः क्रियया गः

मकरयुजि प्राति शुभे ऊलारे निमिष गत मृष्टा हि दाडिमा यं व्यवहरति फलोत्कर किलैकं वृ

षगणानो लचुक कर्क गारहृष्टा १४ मृष्टेनो ऊलारे स्यात्तदृष्टे फलमभीयतः तेजलर्दचन

वृष्टे कर्कटी श्वारुवल्कल १५ अथ ऊटुं विकायोगः गगनगवुध शुक्रयोर्जसाधिगते प्राति

वीक्षितयो हं लो ऊटुं वी वलह मुत्थ शिलेय मे भगुस्थ रविगसिते नं उजयोर्वले चनीचः १५

क्रीणपति यव मकरगः प्राति मीनगेन गुरुणा हृष्टस्तदा वृहत्फलानि विक्रीणानि वृष्टगे गुरुलं चुराशि

गे मकरकेनेन भो मृष्टस्तदा लचुकलानि विक्रीणानि १६ मृष्टेनो प्राति मकरस्यः प्रातिः कर्कगेन चं

द्रेण हृष्टस्तदा वल्कलानि विक्रीणानि वृष्टे कर्क मये जलराशौ चंद्रेण हृष्टेन दा कर्कटीः श्वारुवल्कलानि ग

जे राशि वि विक्रीणानि १७ अथ ऊटुं विकायोगा नाह गगणगेतिकर्मयः शुक्रः अन्तजु जलराशिगेन

कर्मप्र.
टी. ४५

५५

प्राणिनाहृष्टदाहलीकृषिकरः पञ्चशुक्रभूमिगेनभूमिराशिगतेनप्राणिनाहृष्टेनदारेहंउन्नवरस्मदंवित्री
एतानिपवंकन्यास्थेपुत्रेमीनस्थेनचदेणहृष्टेनदातीक्ष्णडावरस्मदंवित्रीएतानिबुधयुतेपुत्रेकर्मपेज
लराशिगतेभूमिराशिगतप्राणिनाहृष्टेनदाऊटुंवीकर्मपःपुत्रःअन्तजस्थेविषमोदयराशिस्थेनप्राणि
नामुष्टाशिलीनदाऊटुंवीसितबुधोरचियुनोबलयुनोनदाऊटुंवी १५ लगेवइतिस्थिरराशिगेपुत्रेकल
ग्रेदशमेवाभूमिराशिगेनबुधेनहृष्टेनदापटंयटार्हंवित्रीएतानिपवंस्थिरराशिस्थेनलगेदशमेवापुत्रःअ
निलराशिगतेनबुधेनहृष्टेनदापटार्हंनिवित्रीएतानिपवमनिलस्थेपुत्रेदशमेवलगेवास्थिरराशिगतेनबुधे
नहृष्टेनदापटार्हंनिबुधपुत्रावनिलराशिगेनलगेदशमगोवानदापटार्हंनिकुंभमकरगेप्राणौकन्याधट

लगेवेषसिनेस्थिरर्द्युजिभूराशिस्थेसौम्येदितेवित्रीएतानिपटंयटार्थमतिलेसंस्थेनथै।
कत्रचमंदेकुंभमरगस्थितेधटयुवत्यस्यास्थितेक्षेत्रेदितेप्रेष्टंकोमलमृत्तगेत्रयुवतेक्षेत्रेदिते
स्थूलकं १६ क्षेत्र्यान्वितेस्मरगतेनलजुजीर्णवासौगोस्थस्रियोगुरुदृष्टानिपटचरंचपटोपु
कधटगतेज्यहृष्टिज्जभस्थेभौमेदितेव्यवहरत्यरुणेचवासः १७॥

गतेनबुधेनहृष्टेनदाप्रेष्टपटानिकोमलानिवित्रीएतानिस्त्रीराशिस्थःपुत्रःबुधेनहृष्टेनदास्थूलपटा
नि १६ क्षेत्र्यान्वितेक्षेत्र्यान्वितेप्राणौस्मरगतेनलजुजीर्णानिपटानिवित्रीएतानिदृष्टस्थेनगुरुणाहृष्टः
प्राणिर्मकरगःकन्यास्थेनगुरुणाहृष्टोवानदातिजीर्णपटानिवित्रीएतानिपवंतुलास्थेगुरुःप्राणिंय
प्रपतितदापटोपुत्रंवित्रीएतानिबुधराशिस्थःकर्मपःप्राणिभौमेनहृष्टेनदारक्तवस्त्राणिवित्रीएतानि १८

५५

जीवश्चतुष्पदराशिगो गुरुश्चतुष्पदराशिरोनाष्टमेतदृष्टदाकेबलातिद्रष्टः स्वदृष्य
सहशानिउन्नममयमाथमोर्णवस्त्राणितत्रदृष्टसहशानि १७ बुधश्चतुर्बुधेकर्मपेनिल
राशिगेतिलराशिस्थशानितादृष्टेसगोभ्रमानयवान्विक्रीणति एवंशतौमृगगेवृषस्यच
द्रेणदृष्टेगोभ्रमात्विक्रीणति एवंशतौमकरगेकन्यागतेनचंद्रेणदृष्टेमसूरात्रं विक्रीणति
एवंशतौवृषगतेगुरुसहितेग्रहदृष्टिरहिते मिश्रधान्यानि विक्रीणति १८ तिलानिति प

जीवेचतुष्पदगतेचतुष्पदस्थरेपेशदर्शितिनरोर्वतिकेबलातिद्रष्टः स्वदृष्य
दृष्टानिगुरुस्थयेतिवर्णात्मकानिपशुजाविभवेष्टिकाति १७ बुधेकर्मस्वामि
त्यनिलयुजितत्पार्कजदृष्टामृगेचैवेमंदेवृषगशशिदृष्टात्मनियवान्सगोभ्र
मान्स्वस्थेषुशितितमसूरादिदृष्टमेशतोलेटादृष्टेपिषणसहितेमिश्रतरु
णान् १८ तिलात्कन्यायुक्तामरगुरुदृष्टारार्किसहितेविनष्टात्रंयत्नेशशियु
जिरसास्त्रिग्यविषये विधाचैवंकन्यासनशानिदृष्टान्तेडुलतिलान्गस्याकीकीर्भा

वेकन्यायुतगुरुदृष्टातिलात्रेविक्रीणति एवंसभोमेशतोवृषगेकतिष्ठतिरूपान्येविक्रीणति
एवंसमुर्यशतोवृषगेगोभ्रमात्रे एवंवृषगेशानिकन्यस्योर्कः पशतितदागोभ्रमात्रे एवंचंद्रे
शतोवृषगेवसयुतस्त्रिग्यवस्तुनि विक्रीणति एवंचंद्रेकन्यागतिशशिदृष्टेतेडुलतिलानि
क्रीणति श्रीकीकीमकरगेचंद्रेदृष्टोयवान्वातिलात्वावककलेजकादीतिविक्रीणति २०

१७
१८
१९
२०
२१
२२
२३
२४
२५
२६
२७
२८
२९
३०

कर्मप्र-
टी- ५५

५५

ऊंभइति एवंशानोऊंभगेतदागोचर्माणि एवंचंद्रेहृदिकगेशानिहृष्टेचर्मभांडानविक्रीणातिचित्र
कर्माणिचएवमलिगेचंद्रेवक्रितेतवापुराशिमोतेनभोमेतदृष्टेतदाजीर्णचर्माणिउपानहौच प
वंचतुषादगश्चुद्रःशानिनाहृष्टस्तदाजीर्णपादत्राणादि एवंशानिर्मिथुनगेनगुरुणाहृष्टस्तदा
जीर्णचर्माणि एवंमिथुनस्याशानिबुधेनहृष्टस्तदाशशवरणान् कर्मयोगुरुचतुषादराशिगश्चुद्रः
पश्यतितदाविकचर्माणिविक्रीणाति २॥ जीवइति कर्मयेजीवेचतुषादगेषष्टाधिपेनचतुषादगे
नहृष्टराशियोग्यवतुषादतिविक्रीणाति कर्मयोगुरुःषष्टपःशुकःचतुषादराशभूतापश्यतितदा
पुमंऊंभमेदेवर्मचंद्रेलिंगेचर्मदालोकेचर्मभांडान्करोति वायोवक्रस्यारहृष्टापुराण
चानुषायेचात्रमेदेनहृष्टे २॥ जीवेकर्मबलेचतुषादगजारीशोहितेतत्पदानुष्ठान
योत्तरिपेसितेदृशितपाजेगर्हभानशीतगोरुस्यातेसुरभीरवोशाशिपदेसात्सर्वमे
विधोह्यगत्सहृगतेस्त्वयेचतवमापीशोस्ववित्तेचगाम् २२
करभान् एवंगुरोश्चरिपेणसिताधिकारवतचतुषादगेनहृष्टेसतिगर्हभान्विक्रीणाति एवंगुरोबुधव
र्गगतेनचतुषादराशितोताकुंणहृष्टेरिहृष्टाश्चान् एवंगुरोसूर्यपदगेनचतुषादस्थेतशाशितारिहृष्टा
हृष्टेजानविक्रीणाति षष्टगतेनसप्तमपेनचतुषादराशितेनकर्मयोगुरुहृष्टेभुतहृष्टागान् एवंगुरो
नषमत्रिपेनपतभावगतेनचतुषादगेनहृष्टेगांहीरंचविक्रीणाति नवमपेनदुग्धत्रिपेनगो एवं
गुरोचतुर्थपेनचतुषादगेनसमंमुथशिलीतदाविडालाविक्रीणाति एवंगुरोचतुषादगेनदशम
स्थेतदृष्टेतदापतत्रिणविक्रीणाति एवंगुरोभोमेतदृष्टेतदापतत्रिणानशेनादीन एवंगुरोशुक्रेण
हृष्टेतदापागवततित्रिरमहरादीनिविक्रीणाति एवंगुरोचंद्रेणहृष्टेतदाऊंऊंरात एवंगुरोजनरा
शिगतेनचंद्रेणहृष्टेतदापानीपऊंऊंरात एवंगुरोसूर्येणहृष्टेतदायोग्यपतत्रिणविक्रयकरोति

एवंगुरोशाशितारिहृष्टेतदाकाकात एवंगुरोसूर्येणहृष्टेतदाल
बुधत्रिणविक्रयकरोति एवंगुरोजनराशितेनभोमेतदृष्टेम
स्यात् एवंगुरोबुधमुक्तैजलराशितेनचंद्रेणहृष्टेलघुमस्यात् एवंकर्म
पंचंद्रेगुरुःपश्यतितदासवणमस्यात्विक्रीणाति २२

शुक्र इति कर्मपः शुक्रः रविणा सहितस्तदोन्नमणीत्परीक्षयति एवं शुक्रो जलराशौ शुक्रि
स्योभोमः पश्यति तदा मुक्ताः एवं शुक्रे मिथुनस्य शनिना सह तदा मध्यविष्णुः एवं शनौ जलरो
शुक्रे हिते तदा धमाः एवं शनौ चंद्रेण दृष्टे सिंघाः एवं शनिः जलराशिगत्यः कोपितपश्यति त
दा कपर्दिका विक्रीणति १३ सूर्यधीति एवं सूर्यधिकारिणि शुक्रिणस्य नयने शनदृष्टे तदा
सौवर्णिकः एवं मर्कतनये चंद्रेण दृष्टे तदा सुवर्णरजतादि व्यापार करोति एवं मेघस्यः शनिधने

शुक्रे कर्मदलीलेदस्तरलोकीणातिजात्मात्माणीतलीस्येनलसेस्यभूसुतदृशामु
क्ताः सयुग्मे च साकौ मध्यमिकाः शतावतिजले शुक्रे हिते वा धमाः सिंघा सुंदरदृशवि
नापरदृशवाधः कपर्दीदिच १३ सूर्यधिकारिणि शिखस्येन शनदृष्टे सौवर्णिकोर्क
तनये च शशंकदृष्टे चापस्य भास्वरदृशजगवित्रपाकौ स्तारकयी हरिधनुःस्य
दृशः स्पशोद्गो १५ अथ कारुको योगः नीचचंद्रे बुधे कर्मदलीले दृष्टिमानतः
अनन्यदृष्टे चोलीकृद् बुधे शुक्रे विचित्रकृत १५

शयुक्तः चापस्योभविः पश्यति तदा तारकयी धनुस्यः शनिः सिंहस्येतरविणा दृष्टस्तदा स्पशोद्गो
१५ अथ कारुको योगा नाह नीचेति बुधे कर्मदलीले नीचे वजे तदा दृष्टिमानतः ऊर्विदस्य सूरः
एवं शनौ मिथुनस्य तदा होरात्रं ऊर्विदस्य सूरः १५ ते च तुर्येति बुधे च तुर्ये नीचे वजे तदा सची
कः दृष्टिमानतः अन्येन दृष्टी तदा उलीकृत बुधे दृष्टे विचित्रकृत १६

कर्मप्र
दी. ४६

५६

कर्मस्थानाति एवंवुपेकमीधियेमकरस्थानगेनुजदृष्टितराशौअयस्सुत एवंवुपेसूर्येणदृ
नृपयोग्यास्वादिकृत एवंवुपेभार्गवेणदृष्टेतदावीणादिज्ञः एवंवुपेसौरिणदृष्टेतदाभवति
पुणः एवंवुपेगुरुणदृष्टेदेवस्थानादिकरोति एवंपतर्ज्यजगेषुएककःकाष्टकमी १० के
देउजेइतिकर्मदलीलीभोमेतीचगोवक्त्रीभूमिराशिस्येतगुरुणदृष्टस्तदाचर्मकारः एवंभोमे

कर्मस्थानेउजदृष्टिबुधस्येनृपराशवयस्सुतएणदृष्टेनृपसमुचितास्वादिकृद्भार्गवे
ण वीणादिज्ञोभवतिपुणःसौरिणेजेनदेवस्थानाभिज्ञोहरिपतर्ज्येष्टेककःका
ष्टकमी १० केदेउजेगुरुदृष्टीज्यमहीजयोर्वामेष्टेनरावधनरःएतलचर्मकारः ३
दौतलदृष्टुजितदृष्टिचाग्रिगणौबालस्यकृद्भवतिवीहिकखेटमातान् १६ शुक्रार
योःकर्मकृतोरथैतत्संस्पृशतोवैरिदृष्टोस्यशातान् वस्त्रस्पर्त्तामरुदेबुसंस्पृष्ट
ष्ठाचतद्वर्णस्यवर्णकस्य २९

गुरुपुत्रेमेष्टेसिंहेवातदाचर्मकारः एवंतीचगेचंद्रेबुधरुद्रायांबुधदृष्टेप्रिराशौतदाबालस्य
कृत इहकखेटमातान् १६ शुक्रारयोरिति शुक्रेकर्मपेतीचवक्त्रगेबुधेनदृष्टेतदाशुकपिच्छ
निभातिवस्त्राणिमेष्टपणामातिकरोति भोमेनगुरुणदृष्टेतदराशिस्येतपीतवर्णतिवस्त्राणि
२९

भोमइति कर्मपेभोमेतीचगेभूस्थेभूमिराशिगतेलोहेतखनयति सूर्यः कर्मपेभोमेयदिपश
 तितदासवर्णनूपाकरंखनयति एवंकर्मपेभोमेगुरुपशतितदापरिवाकरः एवंभोमेशतिः
 पशतितदासुरंगादिकृत एवमप्येयः कर्मपः बुधः शतिपुतः नीचवक्रस्योदशमगेतदशम
 पेनदृष्टोयुक्तोवातनौकर्मप्रवणः यदाशतिरहितस्तदालवृद्धपे यद्येतादृशेबुधेः रविः पश
 तितदाराजयोगांनौकांरचयति एवंगुरुः पशतितदासमुद्रवहनशीलंसांयात्रिकं पात्रं करोति
 एवंशतिदृष्टेचौरनौकां करोति एवंभोमेनदृष्टेनदास्त्रहादनौकां करोति नवीननौकां करोति

भोमेकर्मदलीलदेस्तिखनकोभूस्थेकदृष्टेसतिस्वर्णदेः परिवाकरोगुरुदृष्टोचार्कः
 सुरंगादिकृत नौकर्मप्रवणश्चलेत्यमयोस्तत्त्वामिहगुप्तयोः सूर्यादीनां कथातुस
 त्रिभवत्तः श्रेष्ठोयमप्येष्टमः ३- विग्रावयाकिं उजयोर्बटयत्ययोहिदृष्टारवेः प्र
 हरणेषिषणस्यवित्रं इंदोर्जलेकिलखतित्रिकमिंउराशोपेटीसितस्यसितमेतदशके
 एवंभोमराशिगेतशुकेणदृष्टेउयातकीप्रयोगांनौकां करोति शुक्रस्थानगेतचंद्रेणदृष्टेनदास
 लीनौकांवित्रीणाति वीह्यकबलानुसारातदशमेरोनान्वयः ३- विग्रावयेतिदशमेयकिं क
 मदलीलः नीचगोगिराशिमाश्रित्यकर्मगेतभोमेनदृष्टस्तदालोहंकारः एवंभोमेगिराशिमाश्रि
 त्यकर्मगेतशशिनादृष्टेनदालोहकर्मकारः एवंशतिभोमोअग्निस्यनरविणदृष्टोतदाशस्त्राणि
 चटयति एवंप्रातिभोमोवस्यनगुरुणदृष्टोतदाविचित्राणिचटयति एवंशतिभोमोजलराशि

कर्मप्र
टी. ५७

गेनशाशिताहसौतदावातित्राणिकरोति एवंशान्तिभोमौशुक्राशिशितेनचंद्रेणहसौतदापेटी
चटयति चंद्राशिशितेनशुक्रेणहसौवपिपेटीकरोति बुधराशिशितेनशुक्रेणहसौतदाचित्रलोहव
स्तुतिचटयति ३१ केंद्रेतइति चंद्रबुधभोमाःकेंद्रगाःशुक्रहसुतदावीणादितःएवंबुधचंद्र
भोमाःकेंद्रविहीनाःशुक्रहसुतदापटवादिजातातिएवंबुधशुक्रोपरस्परहृद्गतौतदान्

केंद्रेतेंडुऊनेषुभार्गवहृणावीणादिकेंद्रंविताजानातिपणवादिशौम्यसितयो
हृद्देशयोर्वामिणः मृत्युतोतिमृगस्यभोमपरणीसंस्यस्योशुस्रभेषुक्रेतस्य
पुतीहाणेनमपुरोवर्गस्थितोवामिणः ३२

त्यक्तः एवंबुधभोमौमृगमाश्रितभूमिकेंद्रगौतदान्त्यंकरोति बुधभोमाभ्योस्वभस्यः
शुक्रःपश्यतिनदामपुरस्वरेणगायनंकरोति बुधभोमौपरस्परवर्गस्थितौतदान्त्य
तः ३२

केंद्रच्युतारसितयोरिति भोमशुक्रौकेंद्रच्युतौचंद्रेणहृष्टौतदावैद्योपातुमारणं करोति एवं
 कर्मपेभोमेजीवार्कभेषाशीत्यशालेतदाभिषक एवंभोमसयोः सितभेकर्मपेतदासूत्रिका
 तः ३३ जालकर्मकरोति भोमः कर्मपः चंद्रेणेत्यशालीतदाहृष्टं एवंशनिशुक्रेणसप्तदृष्टा
 हृष्टः एवंशुक्रोवाहृष्टाणशिसार्जिहर्तावैद्यः एवंशुक्रैरविहृष्टेतयनयोरंजनकृतपवंशुक्रैचंद्रे
 णहृष्टेसतितदारोहकंहरीकरोति गगनस्थकर्मखेटैः परस्परदृष्टांमृदिनास्थिसंघः ३५ तना

केंद्रच्युतारसितयोर्भिषगिंदृष्टाजीवार्कभेवतिसतेचशशीत्यशाले भोमसयो
 लुसिभेविलसूत्रिकसोहृष्टांतरेणजुरुतेशिखिणास्वकर्म ३३ दृष्टासितार्कसतयो
 हृष्टाणशीतार्जिहर्तावेनयनरोगहरोविद्योसु तदातुरोगहरणेगगनस्थकर्म
 खेटैः परस्परदृष्टांमृदिनास्थिसंघः ३५ तनौखगगनगतैर्वैततेतभोगुरौमृग
 पुरषत्रिगुणे अजेधुगेअखगकस्वपीवरोबुधाअयोयुवतिजवेतुपंजरी ३५

विति लयेकर्मपेसूर्येगगनगतशानिनाहृष्टेतदामृगपुः एवंरवौलयेगुरौदशमगेतदामृ
 गपुः एवंबुधेतृतीयगेतवमगतभोमेतदहृष्टेतदासांगहीताग्राखेटकरोति एवंबुधेजलरा
 शिगेतृतीयगेतवमगेतभोमेतदहृष्टेतदापीवरः एवंबुधेचंद्रपुतेकन्याधनुमीनगतैवक्रिणि
 सतितदापंजरी ३५ सितेकर्मदिलीलशति शुक्रैकर्मपेचतुषदस्येनबुधेतदहृष्टेतदाव्याघ्र

कर्मप्र
टी. ५८

पंजरीभवति एवंबुधेकर्मदिलीलेसूर्योदयः स्येनदावालावस्थायामेववृत्तिकरोति ३१ इती
ति इत्यमुताप्रकारेणावचरवलेग्रहवलेग्रहयोगः ग्रहदृष्टिः आदौविचार्योभवनवलेनदास्यि
नराशिवलेभावजवलेचविचार्यसम्पकबुधः पतकरकिलेतिनिष्पयेतनरजातिसयर्महस्त
कर्मप्रभिरध्यातनेनकर्मणापनलाभः तदनुसूलाजातिः वर्णविकलतावाइहहस्तकर्म ३२
इतिश्रीकर्मप्रकाशिकाहजौहस्तकर्मधिकारः १५ अथदरिद्राधिकारोव्याख्यायते चंद्र

सितेदिलीलेचचतुष्टयदस्येदृष्ट्यास्वरूपानुगपत्तवृत्तिः बुधेनचैवेतरणोरथः
स्येवृत्तिविधित्तेत्यनरैर्वयोभिः ३१ इतिवचरवलेग्रहेणसंभवनवलेचबुधो
व्याप्यसम्पक पतकरमिहजातकेभिदध्यातिलनरजातिसयर्महस्तकर्म ३२
इतिकर्मप्रकाशिकायांकर्मधिकारः पंचदशः १५ अथदरिद्राधिकारः चंद्र
जस्तुतदणार्कशशांकपुण्यापीशेषुदृष्टुविरहितेषुततोष्टुदःस्थः अलेख्येप
नगतेवतिजेविकेंद्रेचानेह्निनेद्रिविणाशशिनानिशायाम् १
इति चंद्रशत्रुदशाऊजःपप्रणतितदादरिद्रः सूर्यचंद्रपुण्यपालग्ननपशंनस्तदादरिद्रः
वासूर्यचंद्रपुण्यलगातिस्वामिदृष्टिरहितानितदादरिद्रः सप्तमेशेयनगतेभूमिस्वामिति
केद्रादन्यस्यावेदिवाबुभावपिसूर्यदृष्टिरहितौ एवंरात्रौचंद्रदृष्टिरहितौतदावित्रहीतः १

कूरर्दोति सहससादे कूरराशिगे कूररेण कूरदृशादृष्टे शुभेरदृष्टे तदादरिद्रो भवति चंद्रोदश
 मादत्यगः शान्तिभौमेतदृष्टः शुभदृष्टिरहितस्तदादरिद्रो भवति रात्रौचंद्रेणदृष्टे सौम्यग्रहैरदृ
 ष्टेतदादरिद्रो भिन्नारत्ने करोति दिवाजातके स्वीयद्रेष्माणे भूत्वा कूरितः केंद्ररहितस्तदादरि
 द्रो भवति २ कूरैरिति कूरैः केंद्रसौम्याः केंद्रहीनाः अस्ते गताश्च तदा उर्गतिभिर्भूय भवति पु
 ण्यचंद्रो कूरितो केंद्ररहितो तदादरिद्रो भवति चंद्रादृशमगोभौमः शान्तिनादृष्टस्तदादरिद्रो
 कूरर्दोति कूरउदृशदृष्टे पुण्येतरण्यपुंभेषुतिः सः केंद्रे व्यते त्रेत्रिकगे दिवा
 के कूरर्दिने स्यात्साततंदरिद्रः २ कूरैः केंद्रैः केंद्रहीनैश्च सौम्यैरस्त्राभ्यां उर्गतिः स्या ७
 सुभिक्षः पुण्ये उभ्यां कूरिताभ्यां उजाको र्दिदोयुक्ता विविता सौम्यदृष्टिं ३ भौमेरि १८
 ण्यगते विधौ च शान्तिना युक्ते उजावैदिते हीने सौम्यदृशा व्ययेत सहमेन द्रेक्षिते कूरि १८
 ते राकादर्शययो व्ययारिगतयोः पापेषु केंद्रस्थितैरिदौ कूरयुगंतरे रिपुदृशा कूरस्सुभि १८
 भवति चंद्रादृशमगः शान्तिः भौमेतदृष्टः शुभदृष्टिरहितस्तदादरिद्रो भवति ३ भौमइति भौ
 मेरि ण्यगते पापेदिते तदादरिद्रो एवं विधौ शान्तिना युक्ते भौमेतदृष्टे तदादरिद्रो सौम्यदृशा ही
 नता उभयत्र दृशादृशगे पुण्यसहमे चंद्रदृष्टिरहिते तदादरिद्रः पौर्णिमा मावस्या स्वामिनिषद
 व्ययगे पापाः केंद्रगास्तदादरिद्रो चंद्रः कूरैर्दृष्टः दृयो कूरयोर्मध्यगतस्तदादरिद्रो भिन्नारत्नः च
 हिलाजइति हिलाजः पतितस्यातस्थः कूरैर्दृष्टस्तदादरिद्रः हिलाजो नीचगृहगः कूरैरिति

कर्मप्र
टी. ५९
५९

सदादरिद्रि पापान्मसरिफेसुशशिलेवाचंद्रेतदादरिद्रः चंद्रेभौमेवलिनिईसराफेतदादरिद्रि
वित्रेकुरिते वित्रपतौकुरस्यातगेद्वयेपिपापानितेकुरयुतेकुरदृष्टेनदादरिद्रः सूर्येउरुदृष्टोप
तितस्यानस्योअशुभेक्षितौशुभदृष्टिहीनौतदादरिद्रः ५ केद्वैरितिकुराशुभासुकेद्रेतदाएवं
दरिद्रःपश्चाद्वनवान् द्वितीयप्रथमराशिद्वेष्माणपःराशिषोपपंतसदास्यातांतरेयनंददाति

द्विहाजेपतितेयतीचगृहो कुरेक्षितेचोडुपेपापान्मसरिफेयतन्मुशशिलेभौमे
सराफेभृशे वित्रेवित्रपतौद्वयेपिपतितेसकुरदृष्टीक्षणेउःस्थोतित्यमसौम्ययो
पतितयोश्चाकेडुहृष्टेशयोः ५ केद्वैःकुरशुभान्वितैःप्रथमतोउस्थःततःपुण्यत
स्यातोभ्यत्रिकगामितोरपिचतत्यागवत्रिराशौशयोः दर्शपूर्णतिथौचपुण्यसहमे
कुरादितेस्वामिषुस्वोक्स्थेषुशुभांकितेषुशशितिकुरोच्चसौम्यगते ६

यतपःप्रथमपविभागस्थः प्रथमपेनदृष्टः प्रथमयोयतपविभागस्थोयतपेनदृष्टःतदाप
नवानगतपर्वपुण्येकुरितेततत्यतौसगृहोषुशुभदृष्टेषुपूर्वदरिद्रोपश्चाद्वनवान् गतपर्वपु
ण्येषुशुभदृष्टेततत्यतौपापस्यातगेपापदृष्टेषुपूर्वयवान्यश्चादरिद्रो शशितिकुरस्यातगेउच्च
मेसौम्यदृष्टेतदादरिद्रोभूत्वायतनवत्तामभाविष्यति ६

चंद्रेति चंद्रेदर्शनसमये कूरिते पतितस्ये चंद्रादित्योत्तरं भाग १५ चंद्राशिखामीशुभस्यः शु
 भदृष्टोधिकारेस्वेतदा प्रागशुभं पश्चाच्छुभं क- गुरोचतुर्थगे लग्नगे तद्वरेण दृष्टे पूर्वशुभं प
 श्चादशुभं क- गुरोसार्कोचतुर्थगे चंद्रदृष्टे पूर्वमशुभं पश्चाच्छुभं सार्किशुके चतुर्थगे चंद्रदृष्टे
 पूर्वमसराश्यात्मत दिनजातके सूर्यः रात्रौ चंद्रः एषां त्रिराशिकातो स्वामी रोमको त्रौ कूरितौ के
 द्रगतौ स्वामिदृष्टौ सूर्ये प्राकृतिर्यनी पश्चात्सखी चंद्रे प्राकृत्सखी पश्चात्त्रिथनी > चंद्रार्केति चंद्रा

चंद्रार्कोत्तरं भागपंचदशका पीशो बलिष्ठे गुरो भूस्थे लग्नपापदृष्टपिरवौ सार्को सशुके
 णवा दृष्टे चंद्रमसादिवा दिनपतेर्नक्तं विषोस्तर्कपे कुरे प्रागपरे चकंठकगते स्वामी हिते
 तेथनी > चंद्रार्कत्रिकपे पुराबलपुते पश्चात्पुते कूरिते पुण्यपुण्यपतौ चकंठकगते शी
 तौ श्रुता सार्किण कुरे विजगते प्रभौ च पतिते दग्धे ततिष्ठोः सतोः कूरस्ये च विनाशका
 ग्रहवशात्प्राते दरिद्रा गमः ८

कयोर्द्वेष्माणेशो बलपुते कूरिते सति पुरासखी पश्चात्त्रिथनी चंद्रार्कयोर्द्वेष्माणेशो शुभस्यानगौ व
 लरहितौ पापदृष्टौ तदा प्राकिं विदुते रक्षा पश्चात्त्रिथनी पुण्यपुण्यपतौ कंठकगते प्राग्यनी पश्चा
 त्रिथनी सार्कि चंद्रः प्राग्यनी पश्चात्त्रिथनी कुरोयतगतः तत्स्वामी पतितमस्यः दग्धो वापकी तल
 प्रयो शुभस्यानगतदाशुभं पूर्वपश्चाच्छुभं गतपकी तलप्रयो भौ मं विना कुरेण कूरितौ तदा किंचि
 शुभं दत्वा ते दरिद्रा म् ८

कर्मप्र-
टी. ५०

५०

वेद इति कुरेणमूसरिफे चंद्रे कुरेणमुथशिले च शुभदृष्टाविहीनेति तरोदरिद्रः चंद्रे शुभमसूरि
रिफे कुरमुथशिलेतदा प्राक शुभं पश्चादशुभं कर्मये चंद्रे शुभमुथशिले कुरमुथशिलेतदा प्राक
शुभं पश्चादशुभमिति ५ इति श्रीकर्मप्रकाशिकावृत्तौ दारिद्राधिकारः १६ अथ सहजाधिकारो व्या
ख्यायते मातुः सत इति ग्रंथमातुः सतः प्रथमो द्वितीयस्तृतीयो वैकाकी कियं तो आतरो भविष्यंति भ

वेद्रे कुरमुसरिफे कुरमुथशिले शुभं च न वा घंते शुभमुसरिफे कुरमुथशिले प्राग्भिन्न
मत्पथावामम् ५ इति श्रीज. स. क. मदरिद्राध्यायः १६ अथ सहजाधिकारः मा
तुः सतः प्रथमपक्षे किमेकको वाप्यन्ते भवेति सहजाः कति वा सखंतैः वैरं तु वा सप
निताप्यथ निर्यतं स्वभ्रातृसाद्भवति वा सतकेषियंते १

भगिनौ वा ये भ्रातृणां द्वेष्टा वा ते स द्वेष्टा रो भविष्यंति वा ते कति यता वा कति निर्यता स्ते के सर्वे ध
नवन्तो वा ये धनवांस्ते निर्यता स्ते धां सहायादयं धनी वा स सहाया त्रे धनवन्तो वा परस्परजानि
धनातिहरंति इति वक्ष्यमाण प्रकारेण ज्ञातव्यम् १

आतृर्हृति तृतीयभावस्वामीतृतीयगः आतृसमेशो आतृसमगः बलिनश्चतदाभूयोआ
 तरोभविष्यति आतृसमेशोतृतीयभावगेबलिहोपुण्यसहमेशोशुभेतदाबहवोजीवते सूर्य
 शनैश्चरयोर्वलेसति ज्येष्ठसप्तहस्यतिभौमयोर्वलेनमध्यमस्यशुभं बुधोबलिहस्तदाक
 तिहस्यशुभं चंद्रेणज्येष्ठभंगित्याः शुभंशुक्रेणवतिहभंगित्याः सति २ लग्नशति आतृन

आतृर्हंसहमेमिथःपतिपुत्रोआभूयस्तदाआतरश्चैवंआतृगतेतुसाहमपतौ
 जीवेतिपुण्यशुभं सूर्योर्कीर्णरुभौमयोःशशिसुतस्यैषांबलेसत्यलेज्यायोमथ
 कनीयसंप्राप्तिसितधाम्निस्वसृणांक्रमात् २ लग्नेआतृनवोशोपेप्रथमकःखे
 प्राक्तुर्धैर्यवान्मृतेप्रागथसप्तमस्तुतनभोजावेदहीनोग्रजः लग्नस्यैःशुभ
 विचरैर्धुजननेकेचिबुभाःसोदराःकूरसैर्मृतिरग्रजस्यसहजापीशेतनोतातुजः

वोशोपेलग्नस्यतदाप्रथमःपंचदशमेसतिप्रथमःतुर्यैर्यवान्भवति अथसप्तमेतदाप्रथमःस
 प्रमेवालग्नदशमभोग्योशोषोपिग्रहोतास्तीति तदाप्रथमः अथलग्नस्याःशुभग्रहादिवाज
 न्तदाकेचित्सोदराःशुभाः लग्नस्यापायास्तदाज्येष्ठातामृतेकतिहःपश्यति सहजेशोलग्नेतदा

नजोआतृहीतः २

कर्म प्र-
री ५८
५)

अर्हो इति तृतीयपस्तृतीयस्यः पुण्यसहस्रं पप्रणितितदावहवोभ्रातरः राहुतृतीयस्थानेन
प्रातर्यसितगुरुचंद्राः पप्रणितितदावहवः पुण्यान्विताभ्रातराः भ्रातसम्यचतुर्थस्वामीवलवा
नस्वयमपितदावहवोभ्रातरः भ्रातसम्यः बहुप्रसूतिराशिगस्तदावहवोभ्रातरः भ्रातसम्यप
अतुर्थेनदासत्याभ्रातरः अयंदशमेतदावहवः पुरुषराशिसंदोषोभ्रातभाग्यविषयोदृष्टव्यः
गुरुचंद्रजगशनिबुधः बलितः स्त्रीराशौतदाभगिन्यावहवः राशिमितैर्यस्याभगिन्याः पुरुषरा
अर्होभ्रातृशिरःस्थितेगुरुसितार्केः सेंडभेष्टुहितेभ्रातृणोसहमेचनौचवहवः पु
ण्यान्विताभ्रातरः तत्राथेबहुसूतिगोयतिगतैस्वत्यास्तथैवगुणः पुंसीज्यतु
जासितैः शशिवलैर्यस्याभगिन्यास्त्रिया ५ भ्रात्रेशसबलेसितेषुभयुतेभौमेनवा
शापिपेलग्रेविसहजेपरेसहमपेचानेकाशः सोदराः शुक्रयोषितिराशिगेशशिव
लेमंदात्तुजाचस्वसहृद्वायाः शुभमिंद्रभेसितगतेनवावलोनमाततः ५
शौभ्रातरोवहवोपत्याः ५ भ्रात्रीशइतिस्त्वलेषुक्रैः भ्रात्रेशेषुभयुतदृष्टेतदावहवोभ्रातरः
भौमेनवाशापियेतृतीयतवांशयेभौमेबहुप्रसवराशौलेग्रेदशमगेवातदावहवोभ्रातरः
सहजेपेसहमपेचलप्रेदशमेवातदानेकाशोभ्रातरः एवंशुक्रैः स्त्रीराशिगेवलितिचंद्रेसति
यस्याभगिन्याः एवंशानिचंद्रौवलिनौवृद्धिर्भगिनीतोभाग्ये एवंचंद्रौवलिनौस्त्रीराशौत
दापिवृद्धभगिनोतोभाग्ये शुक्राश्चंद्राश्चैवलिनौ तदालबुभगिनीताशुभम् ५

पातैरितिनमगतसुशालहेशस्तसात्पूर्वपरमुसलहेशौतृतीयस्यानगौतदातैवआतरः
 यदिभवंतिचेदाशुस्त्रियैतैरविशतिभौमाःस्त्रीराशिस्थाःपतितस्याबलरहिताश्चेद्भातरोते
 वभातृपेषमगततदाभातृसखेन भातृसहमेषानियुतेऋरेणारिदृशाहृष्टेतदाभात
 रोस्त्रियैतेभातृसमऋरपुतंतदाभातृणोमृतिः एवंपूर्वोक्तयोगात्स्त्रीराशिमाश्रितातदा
 भगिन्योतैवमृतिश्च ६ सूर्योर्वोरिति शान्तोर्वोसहजगौबलरहितौतदाज्येष्ठभातृवि

पातैर्लघुनवांशतन्मयाशिलहोशेस्त्रैर्विक्रमेजायेतेनसहोदरायदिभवेत्ता
 शुस्त्रियैतततःस्त्रीभोर्काकिमहीसुतेषुपतितैर्मृत्योचसभातृपसऋरेसहमे
 चसोदरमृतिश्चैवंस्वसृणामपि ६ सूर्योर्वोर्वुधभौमयोर्भृगुमहीसुतोस्तृती
 पश्ययोर्मृत्युर्ज्येष्ठकतिष्ठसोदरलघुस्वप्राश्रयःस्यात्त्रिजात सर्वेऋण्युभेष्टद्वय
 पतितैःसर्वात्ययःऋरितैरेवंलघुसखांतरालननखोतस्यैभावोपोश्रिये ७

नाशः बुधारौसहजगौतिर्वलौतदाकतिष्ठभातृनाशः शुक्रभौसहजगौतिर्वलौतदालंघु
 भगिन्याहयः तैःसर्वैर्दग्धैःऋरितैर्नीचस्थानगोस्तदासर्वेषामत्ययः लघुचतुर्थमप्येयदिपा
 णाभवंतितदाभातृणामशुभं लघुदशमयोरप्येवसहजनवांशयःसहमेवभूमेरधस्तदाभा
 तृणामशुभं ७ भातृभातृपतावितिभातृसमतरीशशुभवतितोलयेणोर्बलस्तदास्यपतैव

कर्मप्र.
दी. ५४

५२

तरो गृह्णन्ति सहजयः शुभस्यानगः उदितो बलवांसचन्द्रः कुरेण सुसरिफस्तदा सहितानां
प्रीतिरंकवावस्थानं ८ भ्रातृस्थ इति सहजस्याग्रहो बली तदा भ्रातृणां सुखं बलवता भ्रातृस्थ
न ग्रहणां पण्डितैः हिता जहृष्टे तदा धिका प्रीतिः भ्रातृसद्यत्तृतीयनवमायस्य शुभदृष्टम
शुभदीन भ्रातृसद्यपो लप्रेतदा ते षोडशं लप्रेतदा जययोरन्यः कश्चिद्वनी स्वावस्था भूतो भव
रित्येषान् करति तदा भ्रातृसद्यतीवोत्कर्षः स्नेहश्च सहजय सहमयो लप्रेतदा यस्तदा भ्रातरो ब
भ्रातृभ्रातृपतौ बलिन्युदयये भ्रातृधनाभिभवे देवं तत्सह मपतौ बलन्युते लप्रेत
रे दुर्बले भ्रातृणां स्वधनं व विक्रमपतौ सह प्रमगेतान्विते कुरात्सु सरिफे दिने वस
हजोः प्रीतिर्मिथः स्यात्सदा ८ भ्रातृस्थ बलितिष्ट द्वे द्वयमुखं हित्वारिहृष्टाधिका
प्रीतिस्तत्सहमेतृतीयनवमायस्येतदीशोतनौ दिखीरं दिशति प्रयाति गुरुतां भ्रा
तृव्यदः सव्यथा वर्जुने सहजः सतस्य सहमे सर्वे तुजः मानगाः १५ ॥ ॥ ॥

यत्तं सहमपेयं वमस्येतदा भ्रातृसतगः १५ विज्ञस्य इति द्वितीयगे भ्रातृसहमे धनये सह
जस्येतदा स्वानगाः सहजाः सहजनवां शेषास्तृतीयनवमगो बलिष्टः तदा ज्येष्ठानुजा धत्या
भवन्ति एतस्मादिपरीतगास्तदा धनागता भ्रातरः भ्राते शोच्ययगे परस्य रशो ब्रवः शानियुते
तृतीये भौमदृष्टे राहु गुरुयुते शोकाद्यः १० तथैव न पति सहमे चतुर्थे द्वादशे शानिस्तथैव भौम

चतुर्दशे तदा मिथो वरः ॥

पवंसहमेशोलग्रपंचद्वगुरुभौमैर्हृष्टेनदाककटं तृतीयेशोलग्रेषोनमूसरिफंकणेतिनदावैरंसहजयेष
 एगनेतुलावृषमाश्रित्यतृतीयगारेणदृष्टेवैरंभ्रातृस्थानाहुधशुक्रौचनुर्येननदाभ्रातरउक्तंनकुर्वन्ति
 प अल्पइति तृतीयगृहेकुरयुनेसहमेवतदागतधनाभ्रातरोभवन्ति भ्रातृसहमेधनगतकूरितेसूर्या
 हनस्थेनदाभ्रातृकपटेनवैरंसहजसहमेधसृष्ट्यंशानिनाकूरितेनदाभ्रातरोभवप्रायाः सहजसह
 मेकूरहीनेधसृष्ट्यनीचकर्माणि सहजसहमेवयगेस्वामिदृष्टेराशोहूतोभवन्ति पुण्यसमकूरितेन

विज्ञस्ये सहमे विगेधनपत्नौ संभ्रातृभोग्यं विभे लग्नभ्रातृनवांशपैश्वलिभिर्ज्येष्ठान्त
रस्थानुजाः धन्याः स्युर्विपरीतके गतधनास्त्रीशोभयस्यैरयस्यार्द्धे चार्कियुने महीसुत
दृष्टा राहूज्ययुक्ते शुचः १० तुर्येये सहमेयमार्यममही पुर्वे दृष्ट्या मिथो वैरांतर्क कटश्च
लग्नपशशीज्यारे दणञ्चित्रिये लग्नान्मूमरिफेरिगस्य चतुलागोस्थे त्रिगारे चले तुर्ये शुक्र
विदोश्च सर्वसहजा भ्रातृकुलाद्वैरिणः ११ अर्द्धे क्रूरयुने धने च सहमे भानोरधः क्रूरिते
षष्ठस्ये त्रशाने दृष्टा गतधना श्रान्ते नृपप्रेतकाः दूरस्थानवसस्थिते त्रितनुगाः दृष्ट्या
च सार्धं प्रभोः सादस्याः पृष्टा त्रविक्रमगते क्रूरैश्च ते विह्वलाः १२

गण्डूस्थितदाभ्रातृणामेलायनकरेति लग्नयोभ्रातृस्थानेनयशानिसहमयःसहमेनयशानितदा
 एकस्थानावस्थायित्तंनभवति नवमस्थेभ्रातृसहमस्थेभ्रातृसहमेसदेषोनत्रितनूग्रहृष्टेतदाभ्रात
 रोएकदेशावस्थानेनविक्रमगतकूरेणसहमेष्टृष्टेतदाविह्वलाभ्रातरः १२ भूर्द्धास्थितइतिऊर्य

कर्मप्र.
टी. ५५

53

सेनोक्तं लघुसलहसामीभूर्द्धिति एतितदारंभलघुपर्येते यावन्तोराशयस्तव संख्याकान् भातन्व
देन तन्मध्यं यावन्तोराशयस्तव संख्याका भातन्व १३ आत्रं प्रादुति भातन्वां प्राश्रिः पितृगृहे सह
मस्य तवांशे तस्याधिपे सह माधिपे पुरुषराशौ स्वयं पुं ग्रहः तदा पितृव्याना मनीवसौ स्त्रियं सच चक्रः
स्त्रीराशौ तदा पितृभागीन्याः सुखमित्यादि ग्रहबलाद्भेदं १४ इति कर्मप्रकाशिका वृत्तौ सहजाधिका
रः १० अथ मातृपित्रधिकारो व्याख्यायते पितृसहमेति पितृगृहे पितृसहमे तदीशोचतत्र स्थिताय

भूर्द्धि स्थिते तनुनवांशयतो हितस्याद्यावत्तनुर्गणनपासहमं न रत्ने भूमे रधः स्थितवती
हृततोस्तमेवं संख्या भवन्ति सहजा हितनौ द्विरूपाः १३ आत्रं प्राके पितृगृहे सहमस्य भा
गे तस्याधिपे पुरुषभे पुरुषे पितृशु आनुशुभं भवन्ति भे युवतौ च शुक्रे यामे रति ग्रह
बलादिति कुस्थसेनः १४ इति 'ऊ' स' वा' म' सहजाधिकाराध्यायः सप्तदशमः १०

हारवितुर्घपशानयः स्तेषां शुभाशुभत्वेन पितुः शुभाशुभं एवमेव दशमं दशमे प्राशुमातृसहमे
मातृसहमे प्राः एषां शुभाशुभत्वेन मातृशुभाशुभं वाच्यं १ स्त्री भवति स्त्रीराशौ शुभसंस्थे चंद्रे स
ति मातुः शुभं सहमराशिस्थं शुद्धः विषमराशिस्थं मर्कं यत्पतितदा पितृसुखं वियोगात्तज्ज
ज्ञे जीवालोके रोगरादि संशीघ्रं प्रसूतिशुबुधोभौ मराशी माश्रित्य लग्नेति एति एति चंद्रो बल यु
तस्तदाशीघ्रं प्रसवः बलवति चंद्रे शुभालग्नौ यत्पतितदाशीघ्रं प्रसवः सूर्यः स्वामी भूत्वा लग्नः

५५

सार्केदिति चर्क श्रेण्डुश्च शर्केह शर्केह भ्यां सदितः शर्केडुः सार्केडुश्च सौ राशिश्च सार्केडु राशिः सार्केडु राशे र्थनगः सा
 र्केडु राशि र्थनगः पुके सूर्य युतरा शि र्थन गे तदा पुम हृष्टे पितृ द्रव्यातिः स चंद्र राशिगे पुके र्थन गे तदा मातृ पत्ता ज्ञना
 मिः एवं पुके सूर्ये गुरु भ्यां सप्तम दृष्ट्या दृष्टे थना मिः सूर्या मित्र दृष्ट्या शनि पश्यति तदा पितृ द्रव्यं प्राप्नोति जातु कवे
 चराः प्राण लभ्य हि लानाः पितृ ग्रहाः मातृ ग्रहाः सूर्य शनि च तर्था दशम पुके चंद्र भाव सप्तम ये भ्यां जातु कवे वा
 अधिक बला धन येष्ट मे सति तदा जातु कः पितृ द्रव्यं लब्ध मपि नाशयति १३ अथ दृति सूर्य सहा दशो राशि

सार्केडु रा शि र्थन गे नु सिते तपि त्रोटि त्रा मि र्के गुरु तत्प दृष्टा तदैरणं क्रोडे र्क सौ म दृ शि जा त क खे च
 रेष्ट पितृ भव र्जित तदै र्थन ये च र्थे १३ अथै क व नु दृ शने च र यो च तर्था क्र रा त्वि ते थ न द र्वा दित सूर्य
 पुके वित्रे र वा व पु भि ते सित गो थ न स्प मे दे र्क मू सरि फिते च पि ता हि वै री १४ स भौ म भानौ रा शि स र्व दृ ष्टे
 षष्टे र्क पु के च ज जे ति म स्पे जा नो व द्या ना शय ति पितृः स्व मा तृ रूपा पु क श शो क पु के १५ ॥

यदि द्वादश स्थाने कृ वि त सदा पितृ द्रव्यं नाशयति शानिर्य दि द्वादश स्थाने पितृ द्रव्यं नाशयति कूरश्च तर्था
 गः पीडितः सौम्य दृष्टि र हित सदा पितृ द्रव्यं नाशयति सूर्यश्च तर्था गः कूरै र्दृष्ट सदा पितृ द्रव्यं का र्यं च नाश
 यति द्वितीयगः सूर्यः कूरितः पितृ द्रव्यं नाशयति द्वितीयगः चंद्रा कूरितो मातृ वित्रं नाशयति रात्रौ सदै सूर्ये न
 मूसरिके तदा वैरी १४ स भौ म भाना वि ति स भौ म चंद्रे सूर्ये ण सप्तम दृ शा दृ ष्टे पितृ वित्रं दृ थाना शय ति षष्टे सु
 र्ये द्वादश गे न भौ मे न दृ ष्टे पु म दृ शा ही ने पितृ स्व नाशय ति स भौ मे चंद्रे सूर्ये ण दृ शा दृ ष्टे मातृ द्रव्यं नाशय
 ति षष्ट गते चंद्रे द्वादश गे न भौ मे न दृ ष्टे मातृ द्रव्यं नाशय ति य वं पु के पि १५ ॥

क.
प्रती.
५६
५५

[illegible]

तुर्यतत्सहमेपतौचमुभेपित्रोर्हनातिः सतात्सद्वेतरणोदिवाचगुरुणान्शेक्षितेह्यंशगे रात्रौविम
शनौमुभेतुसहमेतुर्येष्वरेकेंद्रगे मंदेसूर्यमुसुहदेक्षसितयोः विचैउदक्षेक्षजे १५ पित्रोः
कष्टयोगः दग्धेसूर्यशशंकद्वयतिभिः क्रूरेक्षितैः सूर्यपेक्षरेक्षनद्वे रवीह रिरुणाकेंद्रोरि
हक्षरयोः सूर्यार्क्यायुतिशक्रमाद्विबलयोः पितृवयोर्दुर्गतिर्मेदेभास्करसन्मुखेपितृगदः सैदौ

भे दशमुखे भौमे स्वपदगे चं ऊजे मातरुक् १० ॥ देवा हृष्टे पित्रोः शुभे १६ शुश्रूषितोः कष्टयोगाना
हृदय इति सूर्यशान्तक हृष्टाः कुरिताः दग्धाश्च शुभे हृष्टि दीनास्तदा माता पितरौ निरुद्या गिनौ भवतः
सूर्यशे सप्तमगे कुरिते सूर्यो दुष्पाम रिहृष्टा हृष्टे तदा पित्रोर्दुर्गतिः शर्कदोः कुरयोः कुरेत्यशान्तिनयोः मा
ता पित्रोः कष्टं सूर्ये सप्तमगे कुरिते मातुः कष्टं दिनजानके सूर्यः रात्रिजानके शनिः बलेहीनौ दुर्मेधा कुरितौ
तदा पितुः कष्टं पदे च दशु क्रौत्ते मातुः कष्टं दुर्गति सूर्यात् सप्तमगः शनिस्तदा पितुर्गतः सप्तमगे वैदे मातरुक्

कष्टेन जीवति ॥ १० ॥

सूर्यव्ययदतिप्रधिकारहीनेसूर्यव्ययगेरिवापितः सुखमात्पितृदलीलोद्येवानीवस्थितौतदापि तरो
नीचोनीचगमदप्रत्ययतदामातानीचाकेनुच्युतोयिकप्रहितसंद्रपस्तदामातानीचासेवकीवाचतर्थ
शेचग्रगेयिताहादशगंचंद्रसूर्यः पश्यतितदामाता ६ सूर्यस्येतिपितृसहसंस्तूर्यस्यदशोशतवमोशा
मामथियाः करिताः शत्रुगाः षष्टगाः कुरदृष्टास्तदापितानीचः पर्वचंद्रमात्सहसस्यदशोशतव।
मोशामामथियोः करिताः शत्रुगानीचगावातदामातानीचा शत्रौपवमन्यतापि द्वादशाधिकेनपुतेसूर्य।
सूर्यव्ययनधिकनेपितृमात्पितृदलीलोद्येवानीचः पितासुखादनीचविधौचमाता केदृच्युतेशशियतोजनकः सुख
चेरिष्करिवीक्षितविधावधुमासवित्रीः ६ सूर्यस्यवज्रद्वसंस्तदयोश्चमातः कुरदितेपुत्रिपुमेजनको
दिनीचः माताविधौस्मृतिविलग्रनवाशयनभास्वपुजातयतिनाचपिताभुजिष्ठाः ७ पित्रोरुपयंशुभ
तेजसियापदसहदचक्रस्मिततनुपितरौहिणये तयंशुभेषुपतितेषुविदेशनोचोस्त्रीभेशनोऊजपुतदि
तयंभुजिष्ठा ८ राकाऊददयर्वीडेकतेस्यशालैः कुरेष्टनीवपतितैः पितरौनतन्यो वक्रहंमैरुपरि
पित्राभुजिष्ठादामः ९ लग्नभागमेकदेशेनवेदितनतनूभिर्नीशटग्भिः १॥ पित्रोरुपसूर्येतिपित्रोरुपियोरु
परिच्युशुभस्यतेजः यापदसोदलीलोतदामातापितापितरौऊजस्मिततनूहिणयेतयंशुभाः षष्टाष्टव्ययगास्तदाविदे
शगोनीचोरात्रोशानिः स्त्रीराशिगः ऊजग्रतः शुक्रः पुंराशिगः यापपुतस्तदाभुजिष्ठा राकेतिगतपर्वीतलग्नरवी
उभ्यांस्वनीचपतिताः कुरादस्यशालंऊर्वेतितासमानजातकोपितरौनकुरेवक्रहंमैः लग्नस्थोपारितेजः क्षिपेति
नदातौदशोपनवेदसूर्यलग्नानियदिनस्वामिदृष्टानितदानदेशेसमानजातिकौ १॥

क
प्रती-
५५
५५

सूर्यकुंजस्येति मातापित्रोः परस्परं स्नेहः । असत्वे वा तेषां योगादिन जातके सूर्यः भौमदृष्टा यो रावि जातके सितस्य दृष्टा यो चंद्रः सौम्याः न पश्यंति पापाः पश्यंति तदा संकटः । वैरं च पितृमातृसहसं च द्वादशसं शुभदृष्ट्या हीतं तदा जातकेन सह वैरं लघुस्वामी चतुर्थदृष्ट्या स्वामी पितृसहसं स्वामी निसूर्यो दिनजातके परस्परं सप्तमदृष्ट्या पश्यंति स्तदा वैरं करोति पिता एवं लघुः दशमपः मातृसहसं पञ्चदशरात्रौ जन्म परस्परं सप्तमदृष्ट्या पश्यंति स्तदा बालको मातासह वैरं करोति १- तर्प्यं वाविति चतुर्थस्यः सूर्यः भौमेन सह शुभदृष्टिर्वर्जितः तदा मातापितरौ सुतेन सह वैरं करोति १-

सूर्यकुंजस्येति निशि वा सितस्य दृष्टे विधौ च पितृवैरं सौम्यदृष्ट्या सादेन यो र्कय गते तन् तर्पसादना यार्कसौरिषु मिथः समदक्षैव १- तर्प्यं वाविति चतुर्थस्यः सूर्यः भौमेन सह शुभदृष्टिर्वर्जितः तदा मातापितरौ सुतेन सह वैरं करोति १- तर्प्यं वाविति चतुर्थस्यः सूर्यः भौमेन सह शुभदृष्टिर्वर्जितः तदा मातापितरौ सुतेन सह वैरं करोति १- तर्प्यं वाविति चतुर्थस्यः सूर्यः भौमेन सह शुभदृष्टिर्वर्जितः तदा मातापितरौ सुतेन सह वैरं करोति १-

यो दिनजातके सूर्यसहसं स्वामी लग्नात् षडष्टव्ययगः कुरैः शत्रुदृष्ट्या दृष्टस्त्वदा जातके त्यजेति शनिगृहदशमे परस्परं शत्रुः कृत्वा दृष्ट्या वातदा जातके त्यजेति ११ पितृदृष्ट्या पितृशः पितृसहसं सप्तमदृष्ट्या चतुर्थदृष्ट्या लघुपश्यंति तदा जातके त्यजेति मातृपितृदृष्ट्याः स्वाधिकारी प्रसंग तस्मादा जातो नश्यति पीडिते यदपंचमस्थाने पितृदृष्ट्या मूसरिफेतदा त्यपोषः १२ ॥

शुभेर्हृत्पदाशीघ्रं प्रसवः स्त्रीरशो ज्ञानयोर्योगे शुभेर्हृत्पदाशीघ्रं प्रसवः जीवेर्हृत्पदाशीघ्रं प्रसवः
दशमसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः दशमसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः २ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः २ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः
द्वादशसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः द्वादशसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः ३ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः ३ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः

अथमातृपित्राधिकारः पितृसहस्रमत्तदीपानुर्याधियतदधिष्टितखेटमंदसूर्यः
पितुरथाखनाथमातृसाधियतिभिराद्यतमेवलेजनन्याः १ स्त्रीमेकेंद्रेशुभस्थे
प्राणिनिसमन्तमेकेंद्रयुक्ताकुजेंद्रो जीवालोकेचनीरुककुजगृहगतेजेचचंद्रे
बलाद्ये लगेर्केस्तोषाकस्थे शुभहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः २ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः २ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः
स्थार्कसमप्राणिहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः ३ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः ३ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः
अरेषु शुभवक्रितभस्थितेषु शुभेर्हृत्पदाशीघ्रं प्रसवः ४ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः ४ चंद्रसूर्यहृत्पदाशीघ्रं प्रसवः
षमेणचिरात्प्रसूते ३

न प्रसवः सूर्यश्रेष्ठलपदाः वक्रिणः कूरस्यशशिरुदाकष्टेन प्रसवः शुभेर्हृत्पदाशीघ्रं प्रसवः
मेभानुर्हृत्पदाशीघ्रं प्रसवः प्रातिकेंद्रेनदाकष्टेनचिरात्प्रसूतिः चंद्रोवक्रप्राचतुर्था
न कूरः पश्चान्तिनदाकष्टेन प्रसूतिः ३ पित्रेग्रहइतिपित्रेग्रहेसबलेसहमेइकवालेच

कर्मप्र-
दी. ५५

56

तुष्यनेगुरौपितुः प्रभुत्वं यवमेव सह माह्वामात्मात्तदाधिपेव लिनीनीकुवालेगोपितसह
मेवेव लिनिसतिपितुः प्रभुत्वं पितृसहमेसोम्यैर्दृष्टेयकादशगेतदापिताप्रसिद्धः सोच्यस्थः
सहर्षगश्वेद्रुदापितमात्सौख्यं ५ सोम्यग्रहोजसीति पितृमात्सहमेसोम्यैर्दृष्टशुभ

पित्रेग्रहेयसहमेव लिनीकुवालेतुष्यनेगुरौतदाधिपेयपितुप्रभुत्वं आयेचन
सहमेगप्रस्थितः पितास्यात्सोच्यसहर्षगविधौपितृमात्सौख्यं ५ सोम्यग्रहो
जसिगतेसहमद्वयोर्द्वयोमस्थसूर्यगुरुशौरिषुतुष्यैर्दृष्ट सूर्यर्दगेर्कतनये
ह्निशुभानिपित्रोः शुक्राब्रयोः सुरुदयेचणतस्तुमानुः ५

स्थानगेतदामात्पितृनायकत्वं दशमगसूर्यगुरुशानयः चतुर्थस्थमात्समयं पश्यति
तदायोगः सिंहगः प्रातिः शुभस्थानगः दिनजातकेमात्पित्रोः शुभेवद्भुधनेचवयगेचे
दशुक्रौचतुर्थस्थमात्समयं पश्यतस्तदामानुः सुखे ५॥

५६

सूर्यो ह्येति सूर्या द्वा दशगेशनौ दिवा जन्मत दापिताम्सुं प्राप्नोति गतपर्वो तलये भोमे चंद्रः कुरदहायोत दामाता —
 परसेवकी सूर्यचंद्रयोर्दृष्टे सिंदक के कुरिते त दामात पित्रोः कष्टे सूर्यचंद्रा पितरा शिष्यो दग्धो कुरितो त दामाता —
 पित्रोः कष्टे सूर्यचंद्रसुमहद्वयोर्दृष्टिष्ठां तगोत दामाता पित्रोर्जेत्रोगः चेज्जोमः पामिना दृष्टे स दामात पित्रो कष्टे
 १७ अथ पित्रस्तु योगानाह सूर्योर्कोरिति सूर्यशनी चतुर्थसंभोमे सुभदृशा हीने पितृमरणं चंद्रबुधशनि
 भोमाः चतुर्थस्थाः सुभदृष्टिस्तदा पितृमरणं सुदृष्टं सन्मुखे भास्करे सुभदृशा हीने तदा सत्यः सूर्यगृहगे भोमे ।
 सूर्यो ह्येति विजेहि सीदति पिता पूर्णक्रूरमेधगे भोमे चापुभदृशे हि जयतामाता परप्रेषा भुक् सूर्य
 ज्जहागता सुभोदयगतं दौष्ठां द्विष्टो मगतज्जागाधिपतोरुजोनयनजा भोमा किं दृष्ट्या पदः १७ पित्रोर्दृ
 त्युयोगः सूर्योर्कोः शशि सौरिवित्सवस्य पारेण युक्तः कमात पित्रोर्दृष्ट्या दृष्टमे पितृपतौ क्रूरदिते
 ल्यपिपि भोमेर्को धरिगे मिता पितृवधः केन्द्रे रवौ वक्रित उच्चो शेन पुते वशस्य भिसुवित ज्जने कष्टः
 १८ शीतां शीतरेण रसौम्य मिलिते वप्रेष्ठ पूर्णो त रात्मा तर्ह्यसुरदोष्टदृष्टानि कृजाक्रांते न जौत मजौ ॥
 चतुर्थेष्टमगेल शाच्छुभदृशा हीने कुरे हिते त दापित मरणं अर्कात द्वा दशगे भोमे खड्गे न पितृवधः केन्द्रे गेर
 वौ वक्रितस्वनवांशयेन पुते त दापित मरणं मेद सन्मुखे भास्करे सुभदृशा हीने तदा सत्यः सूर्यगृहगे भोमे कष्ट
 तो सत्यः चंद्रगृहगे भोमे सुभदृशा हीने मातृमरणं मस्यात् १८ शीतां शाविति सूर्यमाणचंद्रे कुरिते त दापित
 मरणं स्यात्तदीयमाणचंद्रे कुरिते त दामात मरणं मातृपितृगृहशनि कृजाक्रांते योगः मातृपितृगृहपाः वक्रो
 भूत्वा स्वस्वस्यानं पश्यंतः कुरिताश्च तदा योगः पितृगृहस्वामी सह मस्वामी वक्ररितौ अशोभनस्याने सह मेव अन

क.
प्र. टी.
५०
५१

योहं दृष्येयतिने कृपिते मातृपितृश्रुत्यस्थितिः १० पितृगृहेति पितृगृहस्वामी पितृगृहादृष्टमेशनेत्यशालीर्षं द्वा
दित्योपतितगोतदा मातृपितृमरणं वाच्यं दिवा जन्मनिलग्रस्य भोमे सूर्येण शत्रुहृणादृष्टे सुभट्टशाहीनेतदा
पितृमरणं सचंद्रभोमे सप्तमगे जनन्यास्तुः ११ शशिशनीति सभामचंद्रशनीपतितगेषु भट्टशाहीनेतदा प्र
सूति समये मातृमृत्युः कुगेहेलीणचंद्रभोमयोगतः पतेः शकमावर्मसुः रात्रिजन्म निरवीडुगते भोमे कुगे
हेपितामयेत् १२ सकृदेति सकृदे मातृपितृसहमे मृणो न्यं समानहृष्टिः पितृमरणतत्पूर्वमातृमृत्युः सू
सादेशे च विलग्नसादृशितत्राशः यथि कृपिते कृष्णाने सहमे स्पृहदपतिने कृरे च स्वस्थस्थितिः १० पितृ
गृह पितृग्रंथे पितृशाले रविशशिनेः पतितस्य योस्तदेतः श्रद्धा नितनुगे कुजे मृत्युगर्कहाशिमदस्य कुजात्र
योजनन्याः ११ शशिशनि कुजसंयुत कुगेहे भवति मृतिः प्रसवत्तणे जनन्याः त्रयशशिकुजयोगतः
पतेः शकनारीचरवीडुगते पितामयेत् १२ सकृदमातृपितृसाहसमग्रहृष्टा न्यो न्यं पितृमरणमादि
तत्पूर्वमातृः साकोरवीडुति निसुते रवि वामगे च पितृगृहे शशिनिसूर्यपुते जनन्याः १३ भूषुवः पि
तृगेषु संमुखे एकांशोतरमुभयोः पितृविनाशः शयि स्यात्सहमपतिस्तु मंदशुक्रोभागे कोतरमनयो
रसंशयस्तु १४ ॥ इति मातृपितृधिकारोऽष्टाध्यायः १८ ॥
ये शनिनायुके तदा पितृमरणं भोमे सूर्यातृ द्वितीय तृतीय चतुर्थपंचमषष्ठस्य योगः चतुर्थस्थाने शशि
निसूर्यपुते च जनन्याः मृत्युः १३ भूषुव इति भोमौदशमस्यः पितृगृह भोमयोरेकांशोतरं तदा पितृवि
नाशः पितृसहमयकादशगः शनियुतस्योदयेकांशोतरं इति कृत्वा वधीतरे पितृमरणं वाच्यं श्रुत्यः

=
५

१५ अथ स्त्रीजातकं निरूप्यते पुंस इति ३ हास्मिं प्रथमं पुरुषस्यापराधिकत्वाच्चैराचार्यैर्यत्कीर्तितं तदेव किलेति निश्च
येन योषि निस्त्रीणां कल्पनीयं यथांत पुनः भर्तुः स्थितिः प्रणयः सन्ततिः शीलं सौख्यानि पंचयवनैरभिहि
तान्यत्र पश्येत् लेखी स्त्री तिलग्रसप्तमभर्तुः सहमशुक्राः येषामपि पाश्चात्तेषां परस्परसंस्थाने स्थितिः योगो
वातदास्त्रिहः शुभं वयं कजा किं योगश्चेद्वैधव्यं शुभं हृष्टिगदित्ये १ लघ्नास्तयेति लघ्ना पास्तयसहमपाः

पुंसः फलं यदिह कीर्तितमायुरायमायैस्तदेव किल योषितिकल्पनीयं भर्तुस्थितिः प्रणयः सन्ततिः शीलं
सौख्यान्यस्यास्तपंचयवनाभिहितानि पश्येत् १ लघ्नास्तभर्तुसहमे सुरभार्गीवानां योगो मियो गृहग
ते चतनू शुभास्या सद्भर्तृकानि रधिकारिकजा किं पुत्रा वैधव्यमागभवति सौम्यदृशोतरेण २ ल
घ्नास्तपप्रणयसारयमित्तेभेषु सौम्यिषु सौजसिगतेषु यतेः प्रियास्यात् पतैस्तु पायपुतिदामि रसौम्य
तावशुक्रस्य सप्तमगसौरिमहीजयोश्च ३ द्विभर्तृभाक् न पतौ यतिनेत्तजोवषष्टेस्मपेमुयाशिले
विभुजासशत्रुः शुक्राब्जयोरिति उभंगतामुपैति मिश्रैस्तु मिश्रफलमूह्यमदानसारात् ४ ॥

शुभस्यानगाः शुभयुतास्तदापतिप्रियाभवति विद्यये वै रं शुक्रास्तप्तमस्यानगौ शानि मोमौ तदा वै भर्तृका असं
मता ३ द्विभर्तृभागिति तनुयः पतितस्यानस्यः वक्रगस्तदा योगः शुक्रपाषष्टस्यानगः षष्टयेन मुयाशिली तदा।
भर्ता शत्रुर्भवति एवं शुक्राब्जयोरतीव उभंगतां प्राप्नोति सप्तमेशः षष्टगः मिश्रगः शुभैर्हृष्टस्तदामिश्रफलम् चन्द्र
शुक्रौ षष्टगौ षष्टेन मुयाशिलितौ शुभेन मिश्रगृहगौ तदामिश्रफलम् ४ ॥

क.
प्रती.

५८

५४

शनौलग्र इति शनौलग्रेषुके सममगे. पत्तरहिता भौमशनीसप्तमे चंद्रोदशमे जीवदशाहीनस्तदापत्तरहिता अप्र
सूतिगशिगेसुके लभैवतुर्थे शानिनाशत्रुदशादृष्टे तदापत्तरहिता सुक्राडपरिगः शानिः घष्टे सप्तमे वाचंद्रो
गुरुदशाहीनस्तदापत्तरहिता ५ जलस्य भौममंदयोरिति जलराशिखयोः शानिभौमयोः घष्टस्योर्गुरु

शनौलग्रेषुके पुनयुजिऊजार्कि समरनेत भस्पज्ञे जीवे दणविरहिते ज्ञे प्रसवभे सिते लग्रैर्न्येयम
सितदशापुशानसः स्थिते मंदे चैतौ विपुमदगते पत्तरहिता ५ जलस्य भौममंदयोरिपौगुरौ
दृष्टेतिना असूतिगैस्तथाखिलैर्नगर्भदृग्भवेदधुः ६ ऊजयुजिभृगुजेरितेशसूनोः सकल
चतुर्थदशाभवेदसाधी इह ऊजराशिवाक्यतौ त्रिकेशे दशमगते ३ सताशुभे प्रसिद्धा ७ ॥

दशाहीनयोस्तदापत्तरहिता भवति सर्वे ग्रहैरप्रसूतिगशिगैस्तदापत्तरहिता भवति ६ ऊजयुजीति
सभौमेषुके शानिनाशत्रुदशादृष्टेषु भदशाहीने तदा साधी भवति सुक्रासिकेशे गुरौ दशमगते ऊजे
नदृष्टे तदा साधी भवेत् एषोटीका परदारविषये लिखिता ७ ॥

कुरस्यानइति पतिनस्यानेषुकेगुरुदृष्टे शुक्रस्योमकोकेवैराशिकेशोदशमगनेभोमाकोनेनदाःसाधीभवेत्पुकेभा
 शिकेशोमकोभोमाकोनेनदाःसाधीभवेत्पुकेभाशिकेशोमकोभोमाकोनेनदाःसाधीभवेत्पुकेभा
 योगानाहगुरोर्दृष्टे गुरुशिकेशोमकोभोमाकोनेनदाःसाधीभवेत्पुकेभाशिकेशोमकोभोमाकोनेनदाःसाधीभवेत्पुकेभा
 यदशमेशयोगेइमशालेनयोमयेयोमंदःगुरुशुक्रचंद्रसप्तदासाधीसप्तोत्थाव नउसहमपतिःभदेसहमपतिः
 परस्परतेजगोयदानदासाध्यासाधी सर्वप्रदेशनिजनिजहर्षस्यानगनेषुसप्तोत्थासाधीभवति १ अध्यायः १५ अथप्रकी
 र्णाध्यायाध्यायनेशयोगेति प्रायेणेतिमहाध्यायः १ एकोदशइतिज्ञातकेचनसुकारे एकोराजादहेजायनेराजकरानियाव
 कुरस्यानेगुरुशिकेशोमकोभोमाकोनेनदाःसाधीभवेत्पुकेभाशिकेशोमकोभोमाकोनेनदाःसाधीभवेत्पुकेभा
 तैर्दृष्टेभगुसनेतयोवीनप्रभस्ययोः विनाऊजदशंनारीभवेत्परपराश्रुती ५ सप्तगगनययोगुनीमशालेगुरुसिन्धु
 नकरेत्तणत्सप्तोत्था सहयनिमिषीनिकेतयोः प्रियजीवनिजहर्षगनेषुवाचिते १ अध्यायः १५ प्रायेणइतिध
 मयानयेयदुर्दृष्टभावेजमिमिषुदृष्टे नदृष्टतेकिंचिदवप्रकीर्णविनिर्णयंशयदत्तमासात् १ एकोदशेपुण्यवत्त
 दियावजीवसप्तोत्थावनीनदियरीतकोमः ३ः लोत्तनीयोपनथाश्रिजातोनीतानयेस्यादयतिस्वतृष्टः १ केंद्रविलगेशरवीद
 वृष्टेकनेमशालेनकचलतेरेः केंद्रेस्यैरुजमजन्मसोत्थमाजन्मसोत्थमयतोविनाम ३ लगेशवदोस्मरुवायकेंद्रेन
 दीशयोगःपतिनस्यपापैः पापासुनेवेमदिनेष्टराःसुःप्राग्भइमप्रचदरिदयोगः ४ जीवंप्रयोपमकुलेजायनेअथशोदी
 दीस्यात् अथगोरानकुलेजातोपियावजीवमथयोभवति अथगोधमकुलोपमकुलोमजोपिराजकरोतिपवंचनदाजातक १ कें
 द्रविलग्रइतिलगेशसर्ववंशः केंद्राः स्वभिन्नेः केंद्रलकईभिः केंद्रग्रेहैरिमशालभाजः नदाराजकुलासजपानत्तरामकु
 र्वेति लगेशसर्ववंशः इवारास्याः केंद्रपिप्रुनिम्यपानाः दारिद्रकुलासजायावजीवेदरिद्राएवभवति ३ मगेशेति लगेशस
 यवंशः केंद्रस्याः नदाश्रितामिनः पतिनस्येरिमशालिनोवापतिनस्यानसामिभिः कुरैरिमशालिनलदाराजकुलासजा
 अपिदरिद्राभवेति रामेप्रादीलधारासोमस्यवते ४ ॥

क.
प्र.टी.

५५
५५

हीनाविलग्रेषो निलग्रेषा सखचंद्राः हीनवलाः नोवस्थाः पवित्रस्थाना नानाशिक्षास्त्रिभिः शुभपुत्रा केन्द्रगाः शुभेयशालिनसेवेम
नितस्थाने सगरा सारानीवकुलेनातोपिगानाभवेत् ५ पुत्रानकरनिदिवा नमनियद्वारविपुणसद्वर्मेकेन्द्रयेवलपुने शुभपुत्रैर
हेतुतामहत्तेशाप्रोनि एवराजो नमनिपुणपचेत्रौ केन्द्रगौवलपुत्रौ शुभपुनट्टाततामहत्तेशाप्रोनि एतद्वैपरीयेतनुत्
हीनाविलग्रेषादिनेशवंशः केन्द्रस्यसौम्येसुतदीशयोगः सौम्येसुनेवेत्यतिनेसराः सूरानाभवेजीवकुलेपिज्ञानः ५
पुत्रानकेपुणपरवीयरासः केन्द्रवलिहो शुभपुत्रैरहो रात्रावपीडसुहृत्प्रमाणमभ्येतिज्ञातो विपरीनकोमन् ६
कर्माथवद्विधभंगयोहिपूर्वेनिर्दिष्टाः प्रकटफलार्थमत्रनासां सांकर्यादनवगमेशसम्यगीत्यंसेदेद्विजरा
मगीदकीर्णकोके ७ श्रीरिवंदकोक्रगरुतेमहाविभुंसादर्थोदविंडमुपजीयमडकिस्रक्पा वांनदजन्म
फलमौक्तिकमेतदेतलुआगणसुहृदयारसिरालीला ८ जिज्ञासिनेजन्मफलनिधिमिवकीर्तिहृदयेति
बुधाः नेत्रयननिर्विकल्पनाजकनेत्रोधुर्नकेल्प ९ ग्रथायः १० त्रैलोक्यालितिपालमोलिसकलयाण
पारपारंगमाः प्राग्वाटान्वयमार्वभौमविलसच्छीचंद्रसिंहाद्वयः श्रीमच्छेडाभनदेवइत्यभिजनेनस्याभ
वत्सज्जनः श्रीसामेनइतिप्रणामस्तुमनिसुस्मादभृदंगभूतस्यान्तजः समंतनिष्टकुमारसिंहनामाप्रमा
ण ११ रुर्गिरिमास्यगेहे तत्सुनुनागगाकभृंगमुदेसमेरागगेधोपदंष्ट्रिगुरुताजिकपद्यकोशात् २
इतिश्रीप्राग्वाटान्वयश्रीकुमारसिंहात्मजसमरसिंहसमुहनेताजिकनेत्रसारैकमप्रकाशकापरनामि
मनुष्यज्ञानकेवेषाउकथनएकविंशतमः प्रकाशः ३१ ॥
प्राप्नोति ६ कर्माथमित्यादिष्टोकास्पृष्टार्थाएव इतिश्रीसामुद्रकोपनामकनारायणभट्टकनेकर्मप्र
काशिकाहेत्रौविंशतमः प्रकाशः ३२ समाप्तीयंत्रयः ॥ शुभम् ॥ ॥ ॥ ॥